

Velikonočno voščilo

Moč evangelija ni nikakor izpeta

Vevangeliju berem to, kar se je zgodilo prvi dan po soboti, na Veliko noč.

Nekaj žensk se ob zori napoti h grobu, kamor so postavili Jezusovo telo. Najdejo ga praznega in solzam, s katerimi so objokovale njegovo smrt, se pridružuje globoka žalost. Neki glas pokliče Marijo po imenu. Tedaj se njej in ostalim ženskam prikaže od mrtvih vstali. Neizrekljivo veselje se polasti njihovih src.

Novico bodo takoj sporočile apostolom. Povedale bodo, da so ga videle, da so objele njegove noge; da je živ. To pa ni dovolj. Peter in Janez se hočeta prepričati na lastne oči. Pritečeta h grobu: res je prazen.

Zvečer pa bo prav Jezus med apostoli. Lahko ga bodo videli, lahko se bodo s svojimi rokami dotaknili njegovih ran, da bodo končno dojeli pomen njegovih besed, s katerimi je vnaprej opozoril, da bo od mrtvih vstal.

Šele tedaj so verjeli besedi, ki so jo izrekle ženske in učenca, s katerima je na poti v Emavs delil obed z lomljenjem kruha. Te je prosil, naj bodo priče njegovega vstajenja.

Naša vera v vstalega Kristusa temelji na njihovih besedah. Naša odgovornost pa je, da danes jasno in zanesljivo pričamo o tem dogodku. Besede pa gotovo ne zadostujejo. Potrebno je, da to potrjujejo naše življenjske izbire. Le tako postanemo prepričljivi kot kristjani.

Predvsem gre za izbiro prisotnosti: ne smemo se odtujiti od današnje družbe in ravnodušno spremljati njeno vznemirjenost, ne da bi nas pri tem skrbela usoda, h kateri peljejo trditve, ideje, čeprav so najbolj razširjene in mikavne. Nismo poklicani za to, da sodimo ljudi, vendar niti za to ne, da skrivamo našo identiteto: vsem moramo posredovati naše upanje, našo vero. Moč evangelija nikakor ni izpeta.

Nelahke okoliščine nas še zlasti danes silijo k vzajemni izbiri: dejstvo, da smo kristjani, ne dopušča, da se zapiramo sami vase in v lastne gotovosti, temveč nas sili, da prevzamemo nase trpljenje in stiske vseh, predvsem tistih, ki doživljajo izkušnje pereče gospodarske in delovne krize in kljubujejo nenadni revščini, ki ponižuje dostojanstvo delavcev in njihovih družin.

Takšno Veliko noč voščim vsem v radosti Kristusa, ki je naše upanje.

Msgr. Evgen Ravignani, tržaški škof

“To je dan, ki ga je naredil Gospod”

Danes je Velika noč! Gospodov dan, aleluja!

In tudi mi, kot apostoli, z velikim veseljem tvegamo ostati nejeverni (prim. Lk 24,41). Ali ne zamenjamo svoje želje s stvarnostjo? Je Jezus resnično vstal?

Da bi se izognili temu, da bi prikazanje Učenika zamenjali za prikazen, so evangelisti pokazali na Jezusa, ki sprašuje po pečeni ribi in jo tudi je pred njimi. Ne, to, kar se je pojavilo pred apostoli, ni prikazen, saj “prikazen nima mesa in kosti”.

Pred njimi stoji tisti, o komer so pisali “Mojzesova postava, preroki in psalmi”.

Za sprejem Vstalega je potrebno odpreti svoj um razumnosti Svetega pisma. Brez tega puščamo prostor nezaupljivosti, dvomu, nejevernosti.

Ne moremo mi sami določati poti naši veri.

Ta ne more mimo meditiranja Besede Vstalega. Mnogi bi želeli prikazen, toda, kot pravi sam Jezus, živa izkušnja ni odločilna za verovanje: “Blagor tistim, ki niso videli, pa so verovali”!

Mi ne uvidimo, zakaj se je zgodilo, smo pa blaženi, ker je Jezusovo vstajenje doživeto in posredovano izkušnja. Sedaj smo poklicani, da postanemo priče, da prek našega pričevanja vstajenje postane verodostojno, tako da ponujamo poti upanja okrog sebe v tako težkem trenutku za življenje številnih družin in naše države.

Rešeni starega kvasa in sebičnosti se odprimo pravičnosti in solidarnosti; dobrohotnosti in sočustvovanju; odprimo srce velikodušnosti in daru.

Poskušajmo biti dober kvas, ki prispeva k vzhajanju testa.

Buona Pasqua!

Veselo Veliko noč!

Buine Pasche!

Msgr. Dino De Antoni, goriški nadškof

Avgust Černigoj, Vstali Kristus, Dolina Košana (foto Marjan Smerke)

Obvestilo

Zaradi velikonočnih praznikov bo naše uredništvo zaprto do 15. aprila 2009. Uprava v Gorici in Trstu bo zaprta samo v petek, 10. aprila.

**Cenjenim bralkam in bralcem ter zvestim
sodelavcem voščimo veselo in doživeto Veliko noč!
Naj nam Vstali Kristus vsem pomaga, da bomo
tudi v prihodnje skušali pričevati veselo novico!**

Zadovoljstvo deželnega svetnika Slovenske skupnosti Igorja Gabrovca

Priznana vloga Sindikata slovenske šole

Deželni odbor FJK je na predlog pristojnega odbornika Molinara na redni seji v sredo, 1. aprila, sprejel sklep, s katerim priznava Sindikatu slovenske šole predstavniško vlogo na osnovi 22. člena državnega zakona 38/01 in 7. člena deželnega zakona 26/2007. "Gre za pomembno priznanje sindikatu slovenskih šolnikov v času, ko je slovenska in ne le slovenska šola pod izredno hudim udarom in v stanju velike negotovosti", je takoj po formalizaciji sklepa poudaril

deželni svetnik SSK Igor Gabrovec, ki se je odborniku Molinaru že zahvalil za pomemben korak. Potreba po priznanju Sindikata slovenske šole je bila ponovno izpostavljena tudi na nedavnem srečanju s šolniki na Goriškem, na katerem sta deželna svetnika Gabrovec in Kocijančič izrazila podporo in prizadevanje za priznanje. V 22. členu zaščitnega zakona 38 iz leta 2001 je zapisano, da, kar zadeva izvajanje sindikalnih dejavnosti nasploh in pravice do predstavnosti v zbornih

organih javne uprave in ustanovah, ki delujejo na interesnih področjih, se pravice, ki jih zakon priznava združenjem in organizacijam, ki so članice najbolj reprezentativnih sindikalnih konfederacij na vsedržavni ravni, razširijo na sindikalne organizacije in stanovska združenja, ki opravljajo svoje dejavnosti pretežno v slovenskem jeziku in ki imajo zaradi svoje velikosti in razširjenosti znotraj manjšine predstavniki značaj. Postopek za njihovo priznanje pa je naveden v deželnem zaščitnem zakonu iz leta 2006, ki zadnjo besedo zaupa deželnemu odboru. Ta je sklenil, da Sindikatu slovenske šole prižge zeleno luč.

Slovenska skupnost je v teh prazničnih dneh še posebej blizu Vam vsem, dragi slovenski rojaki in rojakinje, ki se z nami trudite in žrtvujete za to, da bi slovenska narodna zavest, resnično demokratično prepričanje in vera v boljši jutrišnji dan bili vedno bolj globoko zakoreninjeni v srcih nas vseh. Sprejmite v tem duhu naša iskrena voščila za veselo in blagoslovljeno Veliko noč.

SLOVENSKA SKUPNOST
Trst-Gorica-Videm

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ

Vsem članicam in celotni naši narodni ter širši skupnosti želimo veselo in blagoslovljeno Veliko noč v prepričanju, da se bomo v duhu medsebojnega sodelovanja še naprej uspešno odzivali na vedno nove izzive sedanjega časa

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ

Na dnu...

Voščilo

Bratje in sestre!

Staro znamenje velikonočne zmage je tudi podoba križa na vrhu Kalvarije, na katerem namesto Kristusa visijo povi, v katere je bilo pri pokopu povito Jezusovo telo. Ni si težko predstavljati, da je nekdo, morda sam Jožef iz Arimateje, ki je Jezusa snel s križa in ga pokopal (Mt 27,57-60), po vstajenju vzel povi iz groba in jih v znamenje in dokaz veselega dogodka zmagoslavno razobesil po izpraznjenem križu.

Sporočilo, ki ga oznanja prazen križ z razobešenimi povi, je tolažilno in ohrabrujoče: sramota križa je končna, povičanje križa pa je brezkončno. Tudi bolečina smrti je začasna, zmaga nad smrtjo pa je večna. Temina zaprtega groba je prehodna, svetloba odprtega groba je trajna. Jožef iz Arimateje se smeje: Tu imaš povi, križ, zavij se vanje in se pokopaj! Odlej je tvoj jarem prijeten in tvoje breme je lahko! (prim. Mt 11,30). Kakor je kmalu zatem zapisal tudi veliki glasnik Gospodovega vstajenja in slavni apostol narodov, sveti Pavel: "Meni pa Bog ne daj, da bi se hvalil, razen s križem našega Gospoda Jezusa Kristusa, s katerim je meni svet križan in jaz svetu ... V prihodnje mi nihče ne delaj težav, zakaj jaz nosim znamenje Gospoda Jezusa na svojem telesu!" (Gal 6,14.17). Bratje in sestre! Križ na rami je razpoznavno znamenje vsakega Kristusovega učenca (Mt 16,24).

Želimo vam globoko doživetje velikonočne skrivnosti. Svetloba vstalega Kristusa naj prežene vse temine iz vašega srca!

Slovenski škofje

Slovesnosti v Strasbourgu in Baden-Badnu

Ob 60-letnici atlantskega zavezništva

Minulega 3. in 4. aprila je Severnoatlantska obrambna zveza (Nato) slavila šestdesetletnico ustanovitve. Slavje je hkrati potekalo v francoskem Strasbourgu in nemškem Kehl in v Baden-Badnu onstran Rena. Srečanje sta namreč simbolično skupaj pripravili Francija in Nemčija, da bi s tem še bolj poudarili to pomembno obliko povezanosti Zahoda za zagotavljanje miru in varnosti. Sedanje politične okoliščine so nanesele, da je proslavljanje te visoke obletnice sovpadalo s pomembnimi spremembami tako v strukturi organizacije kot v številčnosti njenih članic. Število teh se je namreč od prvotnih dvanajst povečalo na 28. Zadnji dve sta se zavezništvu pridružili Albanija in Hrvaška. Prav ob tej priložnosti se je po večdesletni odsotnosti polnopravno vrnila v poveljniške strukture Francija, ki se je v času ambicioznega predsednika De Gaullea iz njih umaknila.

Menimo, da bo bralce zanimalo, kako in v kakšnih časih je prišlo do ustanovitve Atlantskega obrambnega pakta (Nato - North Atlantic Treaty Organization). Po zaključenih vojaških operacijah v drugi svetovni vojni so se odnosi med Sovjetsko zvezo in ZDA stalno slabšali. Začelo se je obdobje tako imenovane hladne vojne, ki je trajalo več desetletij. Po pariški mirovni pogodbi, na kateri so vzešle določile novi politični zemljevid Evrope, si je namreč Sovjetska zveza povsem podredila države vzhodne Evrope in leta 1948 še Češkoslovaško, kjer je bila s politično prisilo odpravljena demokratična vlada predsednika Beneša. Močno je pritiskala na Grčijo in Turčijo in dežele Bližnjega vzhoda, v zahodnoevropskih državah pa je odločno podpirala komunistične partije, da bi pripravile razmere za prevzem oblasti. Očitno je postajalo, da OZN sama ne bo zmogla učinkovito zagotavljati miru in varnosti. Takratni

ameriški predsednik Truman je slovesno opozoril SZ, da ZDA ne bodo dopuščale nadaljnega širjenja komunističnega sistema na Grčijo in Turčijo, katerima je zato začela nuditi gospodarsko in vojaško pomoč. Prav v tem času (marca 1948) sta Velika Britanija in Francija sklenili Bruseljsko pogodbo o medsebojni vojaški pomoči, ki pomeni prvi zameetek političnega in vojaškega sodelovanja zahodnih evropskih držav. Med podpisniki Bruseljske pogodbe in ZDA so nato stekli razgovori o sklenitvi širšega dogovora o skupni obrambi in sodelovanju. Tako je 4. aprila 1949 prišlo do podpisa Atlantskega pakta, h kateremu so povabili tudi Kanado, Dansko, Islandijo, Italijo, Norveško, Benelux in Portugalsko, kasneje še Grčijo in Turčijo.

V pogodbi so zapisali: "Glavna naloga NATA je kolektivna obramba miru in varnosti; vse sporne zadeve je treba reševati na miroljuben način brez nasilja. Napad na katerokoli članico v Evropi ali Severni Ameriki je napad na vse, zato si je treba takoj pomagati med seboj".

K uvedbi tako pospešenega obrambnega sistema je pripomogla vrsta takratnih aktualnih dogodkov. Nemškega vprašanja ni bilo mogoče rešiti in zaostrovati so se začele razmere na Češkoslovaškem, kjer je, kot že omenjeno, sredi junija 1948 prišlo do končne obratne med meokratno vlado predsednika Beneša in komunistično partijo ob podpori Sovjetske zveze. Še pred tem je prišlo do znane blokade v Berlinu s strani iste SZ. Za oskrbo berlinskega prebivalstva so morali zahodni zavezniški vzpostaviti stodnevni zračni most. Prav v tem času je prišlo do izključitve Jugoslavije iz Informbiroja, t. j. zveze komunističnih partij (junija 1948).

Kot protiutež Atlantskemu paktu je Sovjetska zveza skupaj z drugimi satelitskimi državami vzhodnega bloka 15. maja 1955 na zasedanju v Varšavi ustanovila Varšavski obrambni pakt, ki je predvideval skupno poveljstvo vojaških sil, v katerem si je SZ zavarovala ključne položaje. Članice tega pakta so bile SZ, Poljska, Bolgarija, Češkoslovaška, Romunija, Madžarska, Vzhodna Nemčija in Albanija. Kmalu po padcu berlinskega zidu in razpadu Sovjetske zveze je bil Varšavski pakt razpuščen. Nekatere njegove nekdanje članice so se naknadno priključile Evropski uniji in Natu (Poljska, Madžarska, Romunija, Bolgarija).

Treba pa je pojasniti, da vse članice Evropske unije niso članice Nata (Avstrija, Ciper, Finska, Irska, Malta in Švedska). Vsekakor je močna težnja, da se med EU in Natom vzpostavi še tesnejše partnerstvo. Evropski parlament je letos februarja z 293 glasovi proti 283 to zahteval z duhovito prisposodobno, "da je EU brez vojaške razsežnosti kot pes, ki laja, a ne grize".

Na vrhunskem srečanju Nata ob 60-letnici njegove ustanovitve so nedvomno obravnavali vprašanje o organizacijskih in vsebinskih usmeritvah zavezništva v prihodnosti. Svet še vedno potrebuje zanesljiv sistem kolektivne varnosti in obrambe. Poznavalci stvarnega stanja poudarjajo, da so sedanjí strateški koncepti Nata preživeti, saj so bili leta 1999 zadnjič obnovljeni, a razmere v globaliziranem svetu se hitro spreminjajo.

Alojz Tul

Povejmo na glas

Prejeli smo vse in še več

Ob vsakokratnih velikonočnih praznikih se na poseben način spomnimo dejstva, da nam božja narava preobraža smrt v nekaj obvladljivega in ne brezizhodnega ter nas s tem razbremenjuje največjega strahu, ki sicer zastuplja naše življenje in nam preprečuje visoki let smisla in željene radosti. Dar obvladane smrti - in to je dar brez primere - je tako silovit, razsežen in popoln, da ga je mogoče ubesediti le z nikoli sanjanimi sanjami, v katerih se pretakajo lepote, ki jih lahko ustvarja le neminljivost. V tej neminljivosti nič ne izgine in v njej vse ostane, ljubljene ljudje in kraji, vsi v vzdušju otroštva, ki se nikdar ne postara in ne izgubi niti žarka svojega sijaja, saj traja nenehno in se nenehno obnavlja. In če je ta dar premagane smrti tako velikanski, da nam slepi oči, je v resnici le mogočen vrh vseh drugih darov, ki ga dvigajo iz sebe, potem ko je že vsak med njimi za človeka neskončna sreča in neskončna pomoč, s katero more ta človek premagati stiske, tesnobe in trpljenje na svoji pogostoma težki poti. Z eno besedo: vsi brezštevilni darovi s svojo močjo človeka zasipajo in se zgoščajo v zmago nad smrtjo in nesmišljem, da bi nas ta zmaga delala trdne in nas navdajala s srečnim občutkom, da smo prejeli vse, a prav vse in še daleč več od tega. In smisel se prične že v odnosu do drugega človeka, v odnosu do drugega, do bližnjega, že tu se pričinja kraljestvo smisla, ki odrešuje in je tukajšnji pričetek zmage nad smrtjo, že tu je torej smisel navzoč, tako rekoč na dosegu

roke. Kadar vidimo v bližnjem človeku, v drugem človeku del sebe, kot bi bil del našega telesa in duše, in smo do njega ljubeči in mu delamo, kar bi delali sebi, se pravi, mu delamo dobro, tedaj v nas zaživi prečudovito življenje, neskončno močnejše od tistega, ki nam je dano po naravi, tedaj je polovica naše smrti že premagana. Kadar pa to ni tako in tega bližnjega človeka, tega drugega človeka oziroma sočloveka ne upoštevamo kot nepogrešljivi del nas samih, tedaj postane bližnji človek za nas nasprotnik, proti njemu se borimo, želimo ga upogniti in ga nadvladati, mu vsiliti našo voljo, tedaj je to smrt, smrt v nas, ki nas želi okrutne, da bi v nas ugasnila svetloba in bi nam zavladal strup nesmisla, tedaj je v nas neskončno manj življenja od tistega, ki nam je dano po naravi. O, da bi zares ugledali pot, ki jo je za nas pripravila božja narava, ker pač dobro ve, da ne bomo nikoli našli smisla in miru, če kot posamezniki ne bomo ljubili drugega posameznika, če kot rodna družina ne bomo ljubili druge družine, kot narod druge narode, kot država druge države, kot civilizacija druge civilizacije. Da bi zares stopili na to pot in na ta način zatrli v sebi razkrojevalno sovraštvo, opustili samouničevalni boj s sočlovekom, se odpovedali vojnam in vsakršni mržnji ter dopustili, da se v nas in iz nas vse više in više dvigne svetloba življenja, dvigne tako visoko, da bo smrt v nas - kot je obljubljeno - že tukaj enkrat za vselej in dokončno premagana.

Janez Povše

V dnevih Kristusovega trpljenja, smrti in vstajenja Slovenci ob odkritju Hude Jame različno podoživljamo kalvarijo naših po vojni pobitih rojakov. V skrbi za ohranitev in utrditev revolucionarnih pridobitev nasledniki le-teh ignorirajo človeško plat in politizirajo, ob tem drugim očitajo politizacijo in izkoriščanje teh tragičnih zločinov, ki so jih povzročili njihovi vzorniki. Tako imenovani postmoderni postmarksisti tipa Slavoj Žižek v Londonu mirno razpravljajo o svetli ideji marksizma – s čimer so nas nekoč "pumpali" tovariši, ne da bi si priznali stotine milijone pobitih, razdejanja ustaljenih izročil človeštva in vse druge posledice, ki sta jih povzročila komunistično oropanje človekovega dostojanstva, lastnine in uvedba razrednih sovražnikov. Torej še danes vlada zmeda v postkomunističnih glavah in očitno bo zdravljenje te agonije še dolgotrajno. Preseneča sprenevedajoča soglasnost filozofov v Londonu, politikov in medijskih ideologov doma, očitno v posmeh grozotam in tragedijam, ki jih je komunizem povzročil ljudem. Namesto opravičila, kesanja, poklona žrtvam, volje za narodno spravo ostajajo le sprenevedanje, puhle besede in cinizem. Višek cinizma so poskusi ponovnega imenovanja osrednje ljubljanske ceste po glavnem akterju pobojev, ki je leta 1945 z balkona Univerze v Ljubljani Slovincem naznanil, da pobiti ne bodo več gledali lepih slovenskih planin. Isti nam je tako s sodelavci namesto svobode uvedel petdesetletno tiranijo, v kateri je zločinski komunistični režim, kakor ga je označila kulturna Evropa, iztrebljal ljudi, ki so se s poštenim delom, zavzeti za svobodo duha in družbe borili proti

Komentar Slovenski pasijon

nasilni tiraniji. Kdor govori samo o osvoboditvi, pozablja, da bi Slovenci brez revolucije ravno tako dočakali svobodo brez žrtve revolucionarnega nasilja. V njej ne bi nasledniki ne fašizma ne nacizma več ne zatirali naših ljudi v Trstu in na Koroškem, kajti teh Slovencev "imperialisti" niso hoteli dati komunistom oziroma so jih Angleži z njimi zabarantali za vrnjene nesrečnike, ki jih zdaj odkopavamo.

Ni presenetljivo, da se pozornost zdaj usmerja v hitro dokončanje tako imenovane "narodne sprave", ki bo po meri revolucionarnih naslednikov, ki so si zdaj povsod zagotovili oblast in morajo po svoje dokončati tudi ta posel. Zato imata svojo vlogo tudi predsednik in premier, pri čemer hoče imeti pobudo predsednik vseh državljanov, dejansko pa očitno zelo vneto izvršuje naloge, ki so mu jih izročili tisti, ki zdaj lahko mirno iz ozadja usmerjajo dogajanje. Presenetljivo, da nekaterih, ki so nas prej vztrajno in vseskozi opozarjali na etičnost oziroma moralnost, od odkritja Hude Jame ta etičnost zdaj nič več ne skrbi. Očitno jih zdaj bolj zaposlujejo tako imenovani izbrisani, ne zaradi njihovih stisk, pač pa zaradi volitev, ceno za to pa bodo plačevali še prihodnji rodovi. Celot gospodarska kriza nekaterim pride prav, saj ne gre za usode ljudi, pač pa za sistem oblasti. Ob rasti števila mladih brezposelnih pa oblastem ne pride na mar, da bi zaposlile mlade, in tistim, ki so že vse življenje

delali, omogočile zaslužen in primeren pokoj.

Dramo cinične in svojevoljne oblasti pa doživlja tudi Ljubljana, kjer župan ne v blagor mesta in meščanov, po zagotovilih ekspertov za privatne žepke pripravlja vse potrebno, da se bo Kresija preoblikovala v hotel ruskih tajkunov, meščani pa bodo ob tržnico. Zato naj bi odstranili branjevke, ki so

še ohranjale videz starega mesta, podrli drevesa in poleti bodo Plečnikova arkada, semenišče, stolnica in nadškofija še bolj pripekali v letni vročini. Ne meščani ne obiskovalci stolnice ne bodo imeli koristi novih parkirišč, ker jih bodo zasedli gostje Kresije. Zaradi recesije pa se lahko tudi zgodi, da bo ostalo le veliko gradbišče. Problem bo, če se bosta, podobno kot Kölnski arhiv, zrušila stolnica ali semenišče, kar imajo statiki zaradi krhke strukture tal za zelo verjetno. Seveda pa se vse to ne bo moglo zgoditi, če nadškofijsko vodstvo ne bo dalo svojega podpisa in je torej vsa za-

deva pod nadzorom tistih, ki bodo z omenjenimi posegi največ izgubili, se pravi vodstva ljubljanske nadškofije. Ob tem mi prihaja na misel črnka, ki je kot invalidka težko hodila ob bojkotu segregacijskih avtobusov, a je vzklila: "Res me bolijo noge, a duša je svobodna".

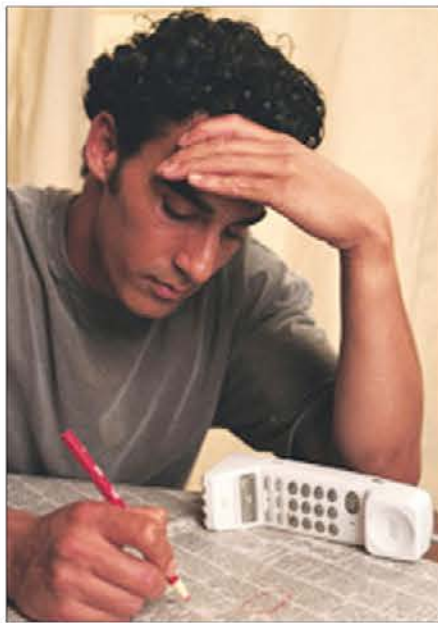
Na take načine se nadaljuje trpljenje slovenskega naroda s spretnimi, finančnimi, medijskimi in predvsem političnimi manevri – ki še pospešeno tečejo po zadnjih predvseh, čeprav so vladajoči pred njimi obljubljali vse kaj drugega, kar se zdaj dogaja. V usodah pobitih, izgnanih, opeharjenih in v človeškem dostojanstvu prizadetih in ponižanih Slovincih se zrcali Kristusov izmučeni obraz. Kakor takratna množica pod vplivom hujšakačev mnogi danes sodelujejo pri obsodbi nedolžnih in vpijejo "Križaj jih!", ne da bi se zavedali, da gre zato odrešenje mimo. Ponavljja se Šindlerjev sindrom. Prišli so in pogledal sem levo, ko so vzeli desnega, prišli so spet in vzeli levega, sam sem gledal na desno. Potem so znova prišli in nisem imel več pogledati kam, vzeli so mene. "Ali bo Sin človekov še našel vero na zemlji?", se je spraševal Jezus. Zdaj je sodba nad svetom, je dejal pred svojo smrtjo in to ponavlja danes. Na nas je, da se odločimo za trpečo sestro ali brata in v njem prepoznamo Kristusa ter se upiramo tiranom in manipulatorjem, ki ga v njih križajo. Na to nas opominjata tudi sestra in brat, zakopana v Rogu, Hudi Jami ali drugod po slovenski zemlji, koder bo procesija velikonočnega jutra kljub temu oznanjala Življenje.

Janez Juhant

Sočutne besede o ljudeh v stiski Brezposelni

Pri Karitas se pogosto srečujemo z ljudmi v stiski. Različni so: od takih, ki so pripravljeno poprijeti za vsako delo in si tako zagotoviti sredstva za normalno življenje, do takih, ki iščejo službo, kjer se malo dela in dobro zasluži, so pa, žal, tudi taki, ki naredijo vse, samo da ne bi delali. Taki ljudje so bili, so in bodo. Kljub temu je sedaj večji problem, kot je bil pred časom. Ko sem se pred leti srečevala z ljudmi, ki so bili brez zaposlitve, sem jih previdno vprašala, kaj vse so že poizkusili, morda si celo dovolila kak nasvet ali vzpodbudo. Danes si tega ne morem več privoščiti. Ukinitve toliko delovnih mest ustvarja nove stiske in terja nove pristope. Za nekatere je izguba službe izziv, za druge čas, da se umirijo, sami pri sebi razčistijo, kje in kako bodo na novo začeli, žal pa je za koga tudi začetek konca. Kolikokrat sem v stiku z ljudmi, ki so leta živeli le od socialne pomoči ali celo otroških dodatkov, imela v mislih, da bi jim zabrusila svetopisemske besede: "Kdor ne dela, naj tudi ne je". Veliko ljudi, ki se imajo za pridne in delavne, je v tem smislu pritiskalo name, češ: "Pošlji jih skozi vrata, pri Karitas podpirate lenobo" in podobno. Veliko samopremagovanja je bilo potrebnega, da res nisem izustila tega stavka oz. sem se odločila, da bom to povedala drugič. Največkrat tega "drugič" ni bilo, kajti, ko ti človek zaupa vzroke svoje nemoči, si rečeš: "Hvala Bogu, da sem bila tiho". In verjemite, vzrokov ni malo: nekateri so bolni, malo je takih, ki se jim bolezen ali invalidnost vidi, vse več je ljudi, ki jih boli duša, ki so izgubili zaupanje vase, v družino, v sodelavce, da o pravih prijateljih niti ne govorim. Sedaj so tu še stečaji, poravnave, odpusčanja... Danes se o ljudeh, ki so, kot radi rečemo – zaradi gospodarske krize –

izgubili delo, veliko govori. Predvsem v medijih se stvari potencirajo do onemoglosti. Trenutno so velik "boom" prazna skladišča nekaterih humanitarnih organizacij, ki si na plečih ponižanih in razžaljenih želijo povrniti ali utrditi ugled. Sama se sprašujem, ali s tem govorjenjem ne prilivamo kisa in žolča na rane ljudi, ki se skušajo z lastnimi močmi izkupati iz tega. Sprašujem se, ali res lahko nekaj moke in sladkorja reši dostojanstvo človeka, obubožana podjetja, skrhane medsebojne odnose? Odločno sem proti dobrodelnosti novodobnih

bogatašev, ki so postali kralji na Betajnovi in bi se promovirali s tem, da bi brezposelnim delili drobtinice, ki so jih prej z veliko žlico naložili na svoje račune. Zavedati se je potrebno, da so se stiske ljudi, ki so izgubili delo, začele že mnogo prej. Pri razumevanju tega ne pomaga nobena akademska izobrazba, potrebno se je le postaviti v njihovo kožo in vse je jasno.

Ljudje, ki so še včeraj delali skupaj, si zaupali in pomagali, se danes komaj pogledajo. Zakaj – samo zato, ker je bilo nekje z vrha rečeno, da bodo pri njih ukinjali delovna mesta, da bodo nekateri presežek, višek. Ali si ti ljudje res ne zaslužijo, da bi se nekdo usedel z njimi in jim pošteno povedal, kako in kaj. A je res potrebno, da to slišijo najprej na radiu in TV? Morda pa se bojijo solidarnosti med delavci, in prav ta bi lahko rešila marsikateri problem. Ali je res potrebno, da gredo "navadni ljudje" na ulice, da dobro plačani gospodje v svoji dobroti na videz popustijo?

Potem se človek znajde doma, zjutraj mu ni treba v službo in poslušati, kdo je kriv za to, kar se je zgodilo, več je lahko z družino, otroke pelje v šolo... morda tega sploh že dolgo ni počel. Oče postane spet oče, mati postane spet mati. Lepo bi bilo, če se ne bi pojavilo vprašanje: "Kako preživeti, kako plačati elektriko, vodo, stanovanje, kredit, avtomobilsko zavarovanje, stroške šolanja otrok"? Bog ne daj, da v tistem trenutku pride še kakšna bolezen ali nesreča.

Prav v teh dneh sem poklicala vse odgovorne v Centrih karitas po škofiji in jih vprašala, kako je pri njih. Odgovori so si bili podobni: ljudje so za hrano sicer hvaležni, za zdaj tudi še imamo kaj dati, toda vse ljudi

skrbi, kako bodo plačali položnice, kako bo naprej... Sama sem se pogovarjala z mamoo treh otrok. Oba z možem sta zaposlena v istem podjetju, ona je že ostala doma, sedaj kaže, da bo izgubil službo, če jo bo izgubil, varčevala sta, pomagali so tudi oboji starši in s pomočjo kredita prišli do lastnega doma. Prav po tiho, s solzami v očeh me je vprašala: "Kaj mislite,

če ne bomo zmogli plačati kredita, ali nas bodo vrgli iz hiše ali bomo tudi mi šli v šotore kot v Ameriki"? Bila sem tiho, ker odgovora ne vem, lahko le upam, da se to ne bo dogajalo.

Prav zaradi stisk, ki niso samo materialne narave, smo se pri Karitas odločili, da svoje znanje razširimo tudi na področje svetovanja in spremljanja stisk brezposelnih. Zavedamo se, da je zelo težak prvi korak človeka, ki je morda še včeraj dal v trgovini svoj dar v košarico Karitas z napisom "dar za stisko" ali ob raznih akcijah pomagal otrokom, družinam, brezdomcem, sedaj pa je prisiljen priti na to isto Karitas in prositi za pomoč. Ob tej priložnosti bi rekla vsem: naj vam ne bo težko, le solidarnost je tista, ki bo rešila ta svet. In pri solidarnosti sta vedno potrebna dva: ti in jaz, jaz in ti. Vlogi se lahko kaj hitro zamenjata.

Tudi ta kriza ne bo trajala večno, morda nas bo tudi kaj naučila, morda celo boljših človeških odnosov in tudi varčevanja. In prav o solidarnosti in o varčevanju želimo pri Karitas govoriti. Vsak, še tako optimističen človek, ki se je znašel brez dohodkov, se bo moral zamisliti in presoditi, kako v času krize dostojno preživeti. Vsi, država, družba in tudi Cerkev pa se moramo zavedati, da se od obljube "bomo pomagali" ne da preživeti, potrebna bodo konkretna dejanja.

Morda bi prav za konec zapisala misli, ki sem jih ob praznovanju materinskega dne slišala iz ust številnih otrok. Pri maši so pripravili prošnje in zahvale Bogu za mame in večina prošenj se je glasila: "Da bi bila moja mama več doma in manj v službi". Sama pri sebi sem si mislila: "O Bog ne usliši jih dobesedno, ker potem bodo jutri vse mame ostale brez službe". Seveda pa dobro vemo, da ne bodo ostale brez dela, kajti služba očeta in mame ne pozna brezposelnosti. In tudi to nekaj šteje, zato vam želim vse dobro in obilo poguma.

Jožica Ličen

Leon Koporc, Vstali Kristus, akril, župnijska cerkev Vstalega Odrešenika na Senovem (foto Marjan Smerke)

Osma številka Pastirčka

Radost Velike noči ob pomladnem razcvetu

Veselo alelujo oznanjajo zvonovi v pripovedi Anamarije Zlobec, ki ob ilustraciji Danile Komjanc odseva radost ob vstajenju našega Odrešenika. Največjega praznika v cerkvenem letu se Pastirček radosti v aprilski številki in vošči bralcem veselo pomlad, veliko pirhov in seveda doživite velikonočne praznike. Jezus živi, aleluja! vzklika zapis o Kristusovem vstajenju, opremljen z velikonočno razpredelnico. Tudi dopolnjevanke rubrike Nebeški prijatelj, v kateri je ta mesec sv. Jurij, med drugim zavetnik Ljubljane, ki je pokončal zmajazimo, je prežeta z velikonočno vsebino. Na to temo je ubrana tudi velikonočna križanka Paole Bertolini Grudina. Na velikonočni mizi ne smejo manjkati pirhi. Kako jih otroci lahko z valovito lepenco, kolažnim papirjem, lepilom in lepilnim trakom po svoje prikrojijo v piščančke, zajčke, palčke..., svetuje Tatjana Ban. Pastirček pa v isti sapi razlaga, kako otroci lahko sami izdelajo puhasto rumeno pišče z dvema volnenima cofko-

ma. Ob senčno, potrošniško stran Velike noči se je obregnil Pacek, ki se sprašuje, ali se tudi "Velika noč kupi v supermarkotatu"? Izpod ilustratorskega peresa Walterja Grudine je izšel tudi dvostranski strip, ki v dvogovoru med deklico

ca Grudina, odpira tokrat vprašanje biti hvaležni ali ne. Dandanes se večkrat zdi besedica "hvala" čisto odveč, pa ni tako: zmeraj najde pravo mesto v srcu tistega, ki jo prejme, pa tudi tistega, ki jo izreče. Veliko življenjsko spoznanje, da nasilnež ali mogočnejši zna vselej uveljaviti svojo resnico, se jasno kaže v basni Volk in jagnje, ki jo kot modrost iz antike, v obliki dopolnjevanke, otrokom prikazuje Danila Komjanc. Sveži dihi pomladi je zaslutiti v zgodbi o starem in mladem kosu, ki jo je z običajno spretnostjo napisala zvesta sodelavka Pastirčka Mariza Perat in v stihih Akrobatka V. T. Arharja. Nekaj pesmic je tudi med Pastirčkovo pošto, kot vselej bogato in zanimivo ter posuto z neštetiimi lepimi risbicami, tudi pomladnih in velikonočnih vsebin. Mladi pisci se oglašajo iz šol goriškega in doberdobskega ravnateljstva in iz Tržaške. Med risbicami se "šopirijo" tudi tri velike barvne fotografije. Na eni je foto-

graf ujel šolarje OŠ F. Milčinski s Katinare na Prešernovi proslavi. Učenci OŠ F. Erjavca iz Štandreža, ki so v dveh jutrih obiskali uredništvo Pastirčka in Novega glasa, pa so se nastavili fotografu z odgovornima urednikoma, Marijanom Markežičem in Jurijem Paljkom. Pastirček prinaša tudi tri pesmice, ki vabijo k petju: Odpustim na besedilo Berte Golob in glasbo Dominika Krta in dve na besedilo isti avtorice z glasbo J. Bitenca, Danes je nebo odprto in Prvo sveto obhajilo; namenjeni sta prvoobhajencem, ki se bodo prvič srečali z Jezusom, skritim pod podobo kruha. V aprilski številki bodo bralci prebrali še zadnji del stripa Fof in sadije, ob katerem so spoznali, kako dragoceno in koristno je uživanje sadija. Če bo vreme v počitniških dneh okoli Velike noči naklonjeno, bodo Pastirčkovi prijatelji, po sledih strica Marka, Tjaše in Pastirčka, ki jih je Marijan Markežič usmeril na slovensko obalo, prepešali eno ali več izmed desetih čudovitih razglednih poti v Piranskem zalivu. V tiste čase, ko so slovenski koloni v Brdih garali za gospodo, vodi v izbrušeni besedi prisrčna rubrika Jožice Žnidarčič Utrinki naših babic, katere protagonist sta tokrat osemdesetletna gospa Jolanda, a čila kot mladenka, in njen stric Ludvik. Strežniki bodo svoje znanje o ministriranju preverili s kvizom, vsi pa se bodo sprostiti ob Pastirčkovih razvedrilih. Najmlajši bralci bodo imeli polne roke dela z barvanjem risbic, ki spremljajo zapise in jih je kot vedno skrbno narisala Danila Komjanc.

IK

Pogled z gore rešenja Velikonočni ritem življenja...

V letošnjem postu sta me po več letih obiskala starejša zakonca. Njuno življenje je bilo povezano z železnico. Može je bil železničarski delavec, ona pa snalilka in je čistila potniške vagonce. Poročila sta se že v letih in dobila sina, ki ji je pred dobrim desetletjem umrl. Prav ob smrti tega fanta smo se spoznali. Zašel je v neko čudno družbo, jemal mamila in začel počasi hirati. Nekaj ur pred smrtjo so me poklicali k njemu. Ko sem prišel, je bil še pri zavesti. Govoril je zelo težko, bolničar-redovnik - me je prosil, naj osta-

nem, naj ga ne zapustim, saj so ga starši zelo malo obiskovali. Ostal sem, mu s čajem močil usta, brisal znoj s čela in doživljal njegov odhod, ki se mi je dozdeval, da je podoben dogorevajoči sveči. V ranem jutru, ko je v mesto pripeljal prvi delavski vlak in so se z njim pripeljali delavci na delo, je izdihnil. Še zadnjič sem ga pogledal, prekrizal, bolničar se mi je zahvalil in rekel: "Se vas bom potreboval!" Živo ob obisku teh dveh starejših zakoncev so mi prišle te ure pred oči. Čeprav skrušena, postarana, na prvi pogled brez volje do življenja, pa vendar, ko je pogovor stekel, sem začutil njuno globino. Bogu sem bil hvaležen za

nenapovedani obisk, pa še za misel, ki mi jo je oče podaril ob odhodu. Takole je rekel: "Veste, zbolimo in utihnemo, velikokrat zato, ker ne vidimo poti naprej. Zbolijo prijatelji in zanje ne vemo, za vedno odidejo najdražji in molčimo in se oziramo nazaj, nekako tako kot za odhajajočim vlakom, in se sprašujemo zakaj. Če pa imamo vero, vidimo pot, ki je pred nami, kljub vsemu, kar je bilo, dragi naš gospod, vero, veste, vero oznanjate v vstajenje, ki ste jo pokazali ob našem fantu, ko ste ostali ob njem, drugo pustite, vrzite proč, proč z nepotrebnim, ki nas vse preveč obremenjuje..." Vstajenje in Velika noč, to sta viška leta. To je vrh naše življenjske gore, s katere vidimo pot, ki je še pred nami, pa ne vemo, kolikokrat se bomo spotaknili na njej! Kako hitro pride na tej poti

padec! Diagnoza rak, nesreča, izguba službe, odhod najdražjega, kaj vse se nam lahko še dogodi... Pogled z gore odrešenja nam vlija moč. Vsaka nedelja je mala Velika noč, je vrh gore, s katere kristjan s svojimi velikonočnimi očmi drugače zaznava življenje pa tudi svet, v katerem živi. Prekinjamo ritem vsakdanjika in se zaustavljamo ob domačih. Ob praznovanju vsake nedelje ne praznujemo samo evharistijo, ampak tudi doma praznično obedujemo skupaj z najbližjimi. Čeprav se tega vedno ne zavedamo, obhajamo z vsakim takim obedom znamenje upanja, da je življenje več kot nenehno ponavljanje in prav s prazničnim nedeljskim kosilom vstopamo v sveti ritem večnosti. To naj bo vaša Velika noč. Poročeni, ohranjajte jo! Aleluja!

Ambrož Kodolga

Pogubnost pijančevanja

Nekaj postnih vzpodbudnih bodic za stremljenje po svetosti

Nekaj postnih točk na aktualno izpraševanje vesti in določanje trdnih sklepov v smislu... kristjan na Slovenskem naj se:

- otrese desetletja vsiljene uničujoče komunistične miselnosti in jo nadomesti z evangelijsko miselnostjo;
- odzove naj se na moralno etični alarm. Vpraša naj se, kje so osnovne vrednote v socialni sferi;
- zave naj se problema alkoholizma, ki je dejansko tisočletno prekletstvo, sramota vseh Slovanov;
- vprašamo naj se, ali ni demokracija pri nas res postala vladavina drhali in kako naj se to spremeni;
- zamisliti se mora tudi glede grabeža družbenega premoženja v letu 1991 (verjetno največji družbeni rop stoletja po letu 1945) in o tem, ali smo kristjani kaj sploh naredili, da bi se ta grabež razrinkal in kazensko poravnal.

Osebo imam pri srcu problem alkoholizma, zato še nekaj postnih opozoril za razčiščenje vnebovpijoče alkoholistične sramote. Naša slovenska družba se mora zavedati, da je alkoholizem tako strašoten sramotni madež na našem narodnem telesu, da je potrebno ljudem predvsem pojasnjevati zahrbtnost alkoholne omame. Slovenski človek je žrtev predsodkov, da se ne da živeti brez t. i. "opojnih pijač". To je ugotovil že naš narodni prosvetitelj A. M. Slomšek. Jaz pa po lastni bridko-tragični večdesetletni izkušnji na lastni koži in po večletnem študiju strokovne literature ugotavljam, da je verjetno bistvo problema alkoholizma v dejstvu, da se ce-

lotna zahodna kultura ne zaveda tega, da alkohol (kemično, kot substanca) daje dvojni učinek: povzroča duhovni opoj, ki dejansko ubija možganske celice, (dobesedno raztaplja živce), predv-

sem pa povzroča progresivno odvisnost, ki je večinoma neustavljiva. Dejstvo je, čeprav strahotno, da industrije alkoholnih pijač in velikega pridelovanja vina ne mo-

remo enostavno čez noč ukiniti in prepovedati. Nujno je zato, da pride do sistematičnega študija strokovne literature o alkoholizmu in ozaveščanja celotne javnosti. Edino zelo potrpečljiv in dolgotrajen študij lahko ta problem vsaj izboljša. Kot je zapisal L. N. Tolstoj, se moramo zavedati, "človek raje umre, kot pa se znebi slabih navad", in vendar so posamezniki, redki sicer, ki se izmota in se rešijo iz pekla alkoholne odvisnosti in ki potrjujejo, da je, kot je rekel hrvaški literat A. G. Matoš: "alkoholizem smrt brez smrti"! Na koncu bi lahko navedel celo vrsto humorističnih opozoril glede pitja, npr. kar nekaj misli iz zakladnice hrvaških narodnih pregovorov. Naj za vse navedem tri: "Vino daje dobru voljo, al' ne daje pamet bolju!", "Vino i najumndrijeg pobudilo"! ali tretji: "Više utopilo se ih u vinu, nego u moru". Poslovim naj se torej z grenkim nasmeškom in vsem voščim blagoslovljeno in veselo Veliko noč!

Pavel Bracko

Na pobudo društva Štandrež

Štandrežci množično na Škofjeloškem pasijonu

Ko so se pred letom dni začele v Škofji Loki pripravne na ponovno uprizoritev Škofjeloškega pasijona, so se organizatorji spomnili, da je avtor besedila kapucin pater Romuald Marušič doma iz Štandreža, in obiskali štandreško skupino predstavnikov iz Škofje Loke je prišla peš v Štandrež s sporočilom, da potekajo priprave na uprizoritev pasijona, in uradno povabila na ogled predstave. Takrat je štandreška skupnost obljubila, da se bo množično udeležila Škofjeloškega pasijona. Obljubo so držali in na cvetno soboto, 4. aprila, sta z osrednjega štandreškega trga pred cerkvijo odpotovala dva ovtobusa. Za organizacijo je poskrbelo Prosvetno društvo Štandrež. Štandrežcem so se pridružili tudi udeleženci iz sosednjih vasi. Po devetih letih smo lahko ponovno doživeli izjemno predstavo dvajsetih prizorov pasijonske zgodbe s poudarkom na Kristusovem trpljenju v obliki, ki jo je leta 1721 napisal pater Romuald

Marušič v slovenskem pogovornem jeziku tedanjega časa in okolja. Večerna predstava je pršla še posebno do izraza z več kot 600 ljubiteljskimi igralci in 60 konjeniki. Skrbna in natančna režija je pripomogla, da so bili posamezni množični prizori ze-

Foto DP

lo urejeni in doživeto podani. Lepi kostumi, primerna glasbena oprema, učinkovita razsvetljava in ozvočenje so ustvarili privlačno dogajanje na štirih različnih prizoriščih mestnega jedra Škofje Loke. Lepo sta prišla do izraza tudi velika ljubezen do gledališča in spoštljiv odnos do verske in kulturne dediščine nastopajočih.

DP

Šumite valovi, zdramite se, skale!

Šumijo valovi, šumijo ob skale, ki v jutro nedeljsko zaspano strme. Prislunhi še ti, ker naš Jezus je vstal, tako kot obljubil je, Božja Beseda.

Obrisi oči si: nebo se svetlika, tema se umika, kjerkoli je zor. Gore si želijo vijoličast krik, a to še ni konec sveta' na obzorju.

Vstajenje Gospodovo nov je začetek. Od leta do leta do zadnjega dne. In vsaka nedelja prepeva duet z veseljem, ob harfi na strunah ljubezni.

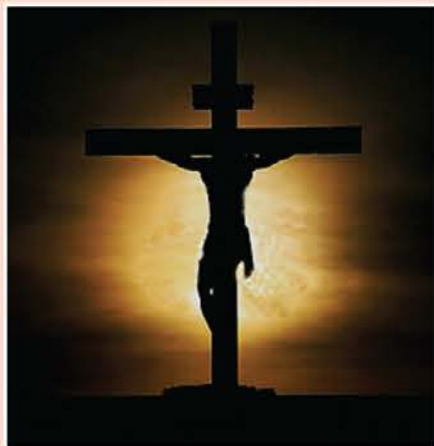
Šumite valovi, zdramite se, skale! Vstajenjska nedelja je, nova pomlad! Ker On, ki nas ljubi, iz groba je vstal in Smrt je premagal in Satana vlado.

Vladimir Kos

SVETO TRIDNEVJE

Višek cerkvenega leta je veliki teden, ki ga začnemo na cvetno ali oljčno nedeljo, višek velikega tedna pa je velikonočno tridnevje: veliki četrtek, veliki petek in velikonočna vigilija, ki nas uvede v Veliko noč. Na veliki četrtek se spominjamo Jezusove zadnje večerje (ustanovitve maše, duhovništva in zapovedi ljubezni). Dopoldne so v stolnicah ("škofovih cerkvah") slovesne krizmene maše. Pri njih škof blagoslovi olja, ki se uporabljajo pri deljenju zakramentov (krst, bolniško maziljenje, birma, mašniško posvečenje). Maše se udeležujejo tudi duhovniki, ki pri njej obnovijo svoje obljube posvečenosti Bogu.

Na veliki petek se spominjamo Jezusove smrti na križu - dan posebnega pomena. Na ta dan je strogi post in edini dan v letu, ko ni maše, ampak posebno bogoslužje velikega petka (branje poročila o Jezusovem trpljenju, češčenje križa, prošnje za potrebe človeštva). Velika sobota je v Sloveniji še posebej znana po blagoslovu velikonočnih jedil. Zvečer se začnejo obredi velikonočne vigilije (bedenja). Pri njih škof blagoslovi Veliko noč, največji krščanski praznik, praznik Kristusovega vstajenja. Škofje podeljujejo zakramente uvajanja katehumenom, to je odraslim, ki so se prej v katehumenatu pripravljali na prejem zakramentov.

Papeževa poslanica za 24. svetovni dan mladih (3)

“Svoje upanje smo naslonili na živega Boga”

Delovati v skladu s krščanskim upanjem

Dragi mladi, če se hranite s Kristusom in živite potopljeno Vanj kot apostol Pavel, ne boste mogli drugače, kot da govorite o Njem ter vaše prijatelje in vrstnike seznanite z njim, da ga bodo tudi oni vzljubili. Ko boste postali njegovi zvesti učenci, boste sposobni prispevati svoj delež k oblikovanju krščanskih skupnosti, prežetih z ljubeznijo, kot so bile skupnosti, o katerih govorijo Apostolska dela. Cerkev pri tem zahtevnem poslanstvu računa na vas. Ne izgubite poguma zaradi težav in preizkušenj, s katerimi se srečujete. Bodite potrpežljivi in vztrajni ter premagajte naravno nagnjenost mladih k naglici, ko želijo doseči vse in takoj.

Dragi prijatelji, kot Pavel tudi vi izpričajte Vstalega! Seznanite z Njim vaše vrstnike in odrasle, ki iščejo veliko upanje, ki daje smisel njihovemu bivanju. Če je Jezus postal vaše upanje, povejte to tudi drugim s svojim veseljem ter duhovnim, apostolskim in družbenim prizadevanjem. Kristus živi v vas, če ste nanj naslonili svojo vero in mu izkazali vse zaupanje, zato širite to upanje okoli vas. Sprejmite odločitve, ki bodo odražale vašo vero. Pokažite, da ste razumeli, v

čem je past malikovanja denarja, gmotnih dobrin, kariere in uspeha, ter ne pustite, da bi vas privlačile lažne utopije. Ne popustite logiki sebičnega interesa, ampak gojite ljubezen do bližnjega, prizadevajte si, da boste sami sebe ter svoje človeške in poklicne sposobnosti uporabili za skupno dobro in za resnico, vedno pripravljeni odgovoriti “vsakomur, če vas vpraša za razlog upanja, ki je v vas” (1 Pt 3,15). Pravi kristjan ni nikoli žalosten, četudi se mora soočiti z različnimi preizkušnjami, kajti Jezusova prisotnost je skrivnost njegovega veselja in miru.

Marija, Mati upanja

Vzor poti apostolskega življenja naj bo sv. Pavel, ki je svoje življenje hranil z vero in upanjem, pri čemer je posnel zgled Abrahama, o katerem piše v Pismu Rimljanom: “Na osnovi upanja je proti upanju veroval, da bo postal oče mnogih narodov” (Rim 4,18). Po stopinjah ljudstva upanja, izoblikovanega po prerokih in svetnikih vseh časov, hodimo naproti uredničnosti Božjega kraljestva in na tej duhovni poti nas spremlja Devica Marija, Mati upanja.

Ona, ki je uresničila upanje Izraela, darovala svetu Odrše-

nika in ostala trdna v upanju ob križu, je za nas vzor in opora. Marija še zlasti posreduje za nas in nas vodi skozi temo naših stisk k žareči zarji srečanja z Vstelim. Dragi mladi prijatelji, poslanico zaključujem z omembo znane spodbude sv. Bernarda, ki jo navdihuje naslov Marija Stelara maris, Morska zvezda: “Ti, ki v nenehni negotovosti tega življenja doživljaš, da te nevihte bolj premetavajo sem ter tja, kot pa bi hodil po zemlji, upri po-

gled v blesk te zvezde, če ne želiš, da bi te orkani pometli v stran. Če se bodo dvignili vetrovi skušnjav in nasedeš med čeristisk, ozri se v zvezdo, kliči Marijo ... V nevarnostih, tesnobi, zmedbi, misli na Marijo in jo klič ... Posnemaj njen vzor in ne boš se izgubil. Če jo boš klical, ne boš izgubil upanja. Če boš mislil nanjo, se ne boš zmotil. Nasloni se nanjo in ne bo ti

spodrsnilo. Pod njenim varstvom se ti ne bo treba ničesar bati. Ob njenem vodstvu se ne boš utrudil, pod njeno zaščito boš dospel na cilj”. Marija, Morska zvezda, vodi mlade vsega sveta k srečanju s svojim sinom Jezusom in bodi nebeška varuhinja njihove zvestobe evangeliju in upanja. Dragi mladi, zagotavljam vam vsakodnevno molitev za slehernega izmed vas ter iz srca blagosloviljam vas in vse vaše drage.

Molitveno bogoslužje - goriški del

Molitveno bogoslužje - ali s tujo, starejšo besedo brevir - je eden izmed dveh stebrov cerkvene liturgije. Vse posvečene osebe so na dan svojih redovniških zaobljub ali prejetja zakramenta svetega reda obljubile, da bodo molile za vesoljno Cerkev, za vse narode sveta in za lastno posvečenje. To opravljajo tako, da molijo molitveno bogoslužje. Sestavlja ga pet molitvenih delov, ki obeležujejo in posvečujejo različne dele dneva. Vsi katoliški narodi so prevedli molitveno bogoslužje v svoje jezike. Slovenski narod ga je lansko leto celo ponatisnil, saj so zmanjkale bogoslužne knjige tako za bogoslovce kakor za laike, saj je prav med njimi vedno več takih, ki skupaj s posvečenimi osebami molijo dnevne bogoslužne molitve. Slovenci goriške nadškofije uporabljamo slovensko besedilo brevirja, manjkali pa so nam prevodi svetnikov naše krajevne Cerkve: sv. Mohorja in Fortunata, sv. Hilarija in Tacijana itd. S pomočjo prevajalskega bremena duhovnikov Dragotina Butkoviča, Oskarja Simčiča in Karla Bočine ter z dragoceno pomočjo Ljubke Šorli in Davida Bandlja je tudi slovenski del goriških svetnikov zagledal luč sveta letos spomladi v Ljubljani, kjer ga je prvič v zgodovini natisnilo Tiskovno društvo Družina. Nove molitvenike dobite pri dekanu v dekanijemskem uradu v Štandrežu. / KB

Pismo iz misijonov

Dragi prijatelji in dobrotniki našega misijonskega dela v Burundiju! Priscen pozdrav v domovino in onkraj njenih mej vse do tja, kamor vas je življenje zaneslo. Spet nekaj besed z naših zelenih gričev visoko nad jezerom Tanganjika. Verjetno vas ne bom razočaral, če povem, da smo tudi tukaj v najbolj deževnem mesecu leta in še danes se je tako ulilo ob sklepnem blagoslovu pri maši na cvetno nedeljo, da še sebe nisem slišal! Zjutraj je kazalo lepo kot vedno. Tako pač, aprilsko! Naj ne zveni ta uvod preveč anglesko, v miselnosti Burundijcev je dež obljuba dobre letine. In ko smo v teh postnih dneh leteli od šole do šole, od podružnice do podružnice in zadnji teden tudi v pomoč sosednjim misijonom dekanije v pripravah šolarjev in odraslih na velikonočne praznike, smo vozili med njivami, prekritimi z zelenimi preprogami mladega fižola, ki se bliža cvetenju. In to je obljuba za preživetje naših skomnih kmetov, ki preživljajo na majhnih krpah zemlje številne družine. Povsem so odvisni od dobrih vremenskih razmer, da vsaj nekaj pridelajo. Ta obljuba matere zemlje se odraža tudi v velikem odzivu na praznovanja, ki so pred nami. Cvetna nedelja je sploh nekaj posebnega za Burundijce. Sploh tam, kjer gre za neko dogajanje, kjer moreš imeti nekaj v roki, da soustvarjaš eklatno vzdušje veselja. In palmove veje so danes pričarale efekte živahnega veselja ob vihtenju le-teh kvišlji nad glavami. In če jih blagoslovljena voda, ki jo v močnih zamahih prši na njihove glave duhovnik, ne doseže, zmoči, se zdi, da ni veljavno. Otroci se kar nastavljajo! In ti naši bosonogi Adami in Eve so nepopisni ustvarjalci veselja, skratka praznika. Človek v obilju dobrin ne bo mogel nikdar pričarati izvirno veselje duše, kot jo zna preprosti Afričan ob bobnu, petju in plesu. Skrivnost afriške duše, ki je bliže zemlji in hkrati tudi Bogu, po katerem je obdarjena v preprosti dogodkih, naklonjenosti narave in življenja samega. Veliki teden jim bo spet osmislil moč križa in trpljenja, bližino Boga, ki je “zavržen” po velikih, kot so tudi oni sami, in dal upanje, ki ga prinaša Kristusovo vstajenje in zmaga nad smrtjo. Ja, danes so nanesli z bosnimi nogami in cerkev kar za eno solatno gredo zemlje. K sreči, da ob ponedeljkih čistimo, bolje rečeno nosimo v vrčih vodo v cerkev, da odnese blato in prah. No, ta teden bo potrebno to ponoviti prav vsako jutro tridnevja. Okrog 400 katehumenov bo na treh krajih misijona na velikonočno mislilo, ki se bo začela o dveh popoldne, prejelo krst po 4-letni pripravi. Teden Karitasa, po 5. postni nedelji, je obdaroval naše reveže in tudi zapornike s hrano, odejami in pregrinjali za ženske. Kar hudo je človeku pri srcu, ko gledaš, kako klavirno so oblečeni starci in starke in otroci! Smo zares med zadnjimi na planetu. Šolarji pa se že malo bolj “zrihtajo”, sicer bi jih bilo sram pred vrstniki. Posebno tisti v višjih šolah. Mir, ki je tu pa tam še vedno prekinjen z oboroženim nasiljem, je največji dar in obljuba za hitrejši razvoj in spremembe na bolje. Za 3% naj bi se življenjski standard izboljšal v Burundiju zadnjih nekaj let. Malaria je za dni kosi med mladimi in starejšimi; prava epidemija. Ta teden bodo prvič sanitarci šli po hribih in v blatnih kolibah pršli strup proti komarjem. Sicer pa smo v gradnji višje osnovne šole in cerkve svete Doroteje mučenke, ki je zavetnica naših sester v misijonu, beneških Dorotejk. Gradnjo sem začasno ustavil, ker je delovodja zahteval od navadnih zidarjev po dva dolarja podkupnine – igiturire. No, to je pa tista druga plat duhovne revščine, ki nam še bolj greni dneve kot tista prva. Tako bom verjetno prišel šele konec septembra na dopust. Vsem voščim veselo Veliko noč in se zahvaljujem za vse izraze bližine in pomoči!

Danilo Lisjak iz Burundija

V soboto, 4. aprila 2009, so se otroci s Peči, iz Rupe, Sovodenj, z Vrha Sv. Mihaela in iz Gabrij zbrali v gabsrskem župnišču, da bi izdelovali oljčne vejice in barvali velikonočna jajčka. S pomočjo veroučiteljice Verene Čevdek Gulin in nekaterih mam so spekli hlebce kruha. Ker so se ob tem tudi zabavali, upam, da se bo pobuda ponovila tudi naslednje leto. / Manuel Quaggiato

V iskanju virov sedanje krize Morala ali pravo?

Monetarna kriza, ki je zajela svet, odpira vprašanja o izvirih krize. Nekateri vzroke krize pripisujejo nezadostni zakonodaji, drugi vidijo vzroke zanj v globlji moralni krizi. Zlasti liberalci so mnenja, da bo krizo mogoče premagati le z izboljšanimi, manj luknjastimi zakoni. O vlogi človekove morale pa se jim ne zdi vredno razpravljati, saj tako ali tako ni človeka, za katerega bi lahko rekli, da je moralen. “Ali poznate koga, ki ne bi goljufal pri davkih, če bi le mogel?” je pred časom izjavil vidni predstavnik nemških svobodnjakov Hermann Otto Solms. Dovolj je, če se država ukvarja z zakoni, moralo pa prepušči prostemu teku. V nasprotju z liberalci so drugi mnenja, da je kriza posledica globoke nemoralne.

Ko je v začetku 5. stol. začelo rimsko cesarstvo izgubljati moč in so leta 410 Goti razdeljali Rim, so začeli mnogi iskati krivdo v krščanstvu, ki s tem, da državljane odvrča od sveta in jih uči odpustiti, slabi domoljubje. Na obtožbe se je odzval škof Avguštin in iz njegovih odgovorov je nastalo delo O Božjem mestu. V njem je dokazoval, da je kriza posledica moralne izpraznjenosti, kakor se je to v preteklosti zgodilo že mnogim drugim kraljestvom. V istem delu je Avguštin spomnil na anekdoto iz življenja Aleksandra Velikega, pred katerega so pripeljali ujetega morskega roparja. Na vprašanje, kaj si domišlja, da ogroža mir na morju, je morski ropar drzno odgovoril kralju: “Kaj pa si domišljaš ti, da ogrožaš mir na zemlji? Jaz to počnem z majhno ladjico: zato me imenujejo morski ropar; ti to isto počneš z velikim ladjevjem: zato te vsi imenujejo kralja in vojskovodjo”. Drzne besede

morskega roparja dajejo misliti! Še enkrat nas postavijo pred vprašanje o razmerju med pravom in moralo. Avguštin nadaljuje svoje razmišljanje: kraljestva – pravi – nastanejo iz roparskih tolpe. Te so najprej peščica ljudi, ki jih povezuje dogovor in vodi poglavar. Če je družina uspešna, se začne širiti, zasedati mesta, podjarmljati ljudstva, nazadnje si nadene ime “kraljestvo”. Tega si je prislužila, s tem da je zagospodovala, postala nedotakljiva, zakonita, legalna, ne pa z odpovedjo svoji lakomnosti. Avguštin je pokazal, da pravni sistemi, na katerih temeljijo države ali kraljestva, sami po sebi ne zagotavljajo pravičnosti. Lahko so le kulisa, ki prikriva neenakosti in krivice. Samo trdna moralna podstat omogoča zakonom, da dosežejo svoj namen.

To Avguštinovo analizo lahko prenesemo v naš čas in prostor. Prijatelj, ki politično življenje v Sloveniji spremlja iz tujine, opozarja na zanimivo značilnost poročil v slovenskih medijih. Ti nenehno postavljajo v ospredje postranske teme in jih “pogrevajo” dolge mesece. Pred časom je bil takšen nikoli končan slovenski problem nakup operacijskih miz v ljubljanskem kliničnem centru, temu so sledili meseci poročil o odpadlem ometu v novem šentivškem cestnem predoru, trenutno je na sporedu zgodba o soprogi nekdanjega ministra, ki jo je službeni avto odpeljal v trgovino po zasebnih nakupih. Primer je preiskovala policija, rešuje pa ga vrsta državnih komisij! Takšno poročanje je seveda obrnjeno na glavo in smešno. So to res ključni slovenski problemi? Ob tem so mediji komaj kaj rekli o astronomske vsoti - skoraj 90.000 evrov -, ki jo je predsednik

države Türk porabil za kratek obisk bližnje Bosne in Hercegovine. Istih medijev tudi ni zmotilo dejstvo, da se predsednik ni utegnil izreči o stotinah nedolžnih žrtev, odkritih v zapuščenem rudniškem rovu, v prvi omembi pa je celoten dogodek označil kot “drugorazredno temo”.

Kaj imajo ti primeri skupnega z analizo sv. Avguština? V obeh najdemo isti osnovni problem: dvojna merila. Ene teme so prvorazredne, druge drugorazredne; kar je dovoljeno kralju, ni dovoljeno morskemu roparju; Quod licet Iovi, non licet bovi! V slovenskem prevodu: Kar je dovoljeno bogovom, ni dovoljeno volom. V sodobnem liberalnem svetu se vsa vprašanja končajo pri vprašanju: ali je bil zakonski postopek veljavno izpeljan? Ali je dejanje zakonsko krito ali ni? Zasebni obisk trgovine v službenem vozilu je zakonsko nepokrito dejanje, predsednikov obisk BiH, ki je stroškovno prekašil vse razumne meje, pokrito dejanje; prvo je kaznivo, drugo ne. Majhnega morskega razbojnika je treba kaznovati, velikega, ki mu pravijo vojskovodja ali kralj, hvaliti. Vidimo, da tudi dobro urejeni pravni sistemi dopuščajo globoko sprevrženost. Vsakomur je jasno, da je bil predsednikov let v BiH – čeprav zakonsko pokrit – moralno neodgovorno dejanje, zasebni obisk trgovine v službenem vozilu – čeprav zakonsko nepokrito dejanje – manjši moralni prestop. In vendarle: večina medijev divje preganja slednje, o prvem spoštljivo molči. Težko je najti očitnejše primere dvojnih meril.

Dvojna merila omogočajo narediti iz muhe slona, iz slona muho. To razkriva globoko moralno krizo sodobne kulture, ki ji ni mar za resnico in postavlja zasebni interes nad skupno dobro. To samovoljnost je nekdo slikovito opredelil, ko je zapisal, da je

“ameriški genij za marketing zmožen v puščavo prodati pesek in cigarete za vitamine”. To je osnovni problem sodobne kulture, ki ga je že leta 1946 zaznal pisatelj George Orwell: “Priznati je treba, da je sodobni politični kaos povezan z zlo- mom jezika”. Sodobni človek uporablja jezik, da naredi stvari le še bolj nejasne, nerazpoznavne, kalne. V kalnih vodah pa lahko iz česarkoli naredimo karkoli. Nič čudnega, če se je v takšni kalni kulturi Stalin lahko imenoval “največjega demokrata”.

In monetarna kriza? Je posledica iste moralne izpraznjenosti, ki je v samovolji izgubila čut za stvarnost. Bančništvo – posojanje in kreditiranje – pomeni tveganje. Več ko banka posodi, več zasluži. Res je tudi obratno: več ko posodi, več tvega, večja je škoda, če posojenega ne dobi nazaj. Tu pa je glavni izvir krize: banke se v iskanju čim hitrejšega, čim večjega zaslužka niso znale več omejiti. Šle so prek svojih zmogljivosti, to pa je le druga beseda za nezmernost in pohlep. To, da je vlaganje v hitro rastoče trge, zlasti azijske, imelo za posledico spodbujanje otroškega dela in izkoriščanje revnih, je le druga žalostna plat iste medalje.

Če kdo, ima zagotovo Amerika dobro zakonodajo! A to je ni obranilo krize. Vrnimo se k moralnim problemom, ki smo jih zaznali v sodobni kulturi: dvojna merila v uporabi zakonov; postavljanje osebnih koristi nad skupno dobro; pohlep in nezmernost. Tu se skrivajo temeljni problemi sodobne kulture, ki jih mnogi nočejo prepoznati in imenovati, zgolj zato, ker zadevajo moralo. Kakor je pokazal sv. Avguštin, na tleh moralne izpraznjenosti tudi najboljši zakoni ne morejo uspeti, ampak se sprevračajo v svoje nasprotje. In to je od vsega najnevarnejše: najslabše je, če se pokvari to, kar je najboljšega.

Robert Petkovšek

Kratke

Slovenski Pasijon v cerkvi sv. Ignacija na Travniku

Na oljčno nedeljo je bil kot vsako leto pri slovenski maši peti Pasijon. Združeni moški zbor iz mesta in okolice je pod vodstvom Zdravka Klanjščka izvedel Pasijon po Mateju skladatelja Frana Kimovca. Pri orglah je bila Lojzka Bratuž, v prezbiteriju pa sta pela mašnik Alessio Stasi in zborovodja Andrej Budin iz Mima. Nedvomno je izvedba tega dela edinstvena na Goriškem in v deželi.

Večer v poklon Dorici Makuc

Kinoatelj in Zveza slovenskih kulturnih društev bosta v četrtek, 9. aprila 2009, ob 20. uri v Hiši filma na Travniku pripravila večer, posvečen Dorici Makuc. Goriška avtorica je svoje življenje posvetila novinarstvu in dokumentarnemu filmu. Z veliko občutljivostjo je izbirala in oblikovala večkrat zapostavljene teme sodobne slovenske zgodovine in nam ohranila neprecenljive dokumente naše preteklosti. Na programu četrtkovnega večera bo ogled filmov Soška fronta, 1988 (50 min), Žerjavi letijo na jug, 1975 (33 min), Goriška fronta 1943, 1983 (41 min) in Maša za Lojzeta Bratuža, 1990 (39 min). Vsi filmi bodo v izvirnem jeziku z italijanskimi podnapisi. Vstop prost.

Evropsko tekmovanje za mlade violiniste in čeliste

Na velikonočni ponedeljek se bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž začelo Evropsko tekmovanje za mlade violiniste in čeliste, poimenovano Alfredo in Vanda Marcosig v spomin na ustanovitelja in pobudnika vsakoletnega mednarodnega srečanja mladih glasbenikov. Na letošnje tekmovanje se je prijavilo 95 tekmovalcev: 45 čelistov in 50 violinistov iz 10 držav. Žirijo bodo sestavljali priznani glasbeniki in pedagogi. Na letošnjem tekmovanju bo poleg rednih 1., 2. in 3. nagrade podeljena tudi posebna nagrada za najboljšo izvedbo Haydnovega koncerta ob 200-letnici skladateljeve smrti. Predvidena je tudi posebna nagrada-koncert z orkestrom Teatra La Fenice ter koncert v Ljubljani v okviru mednarodnega glasbenega cikla Festivala Ljubljana Mladi virtuoz 2009/2010. V ponedeljek, 13., in torek, 14., se bodo pomirili čelisti; od srede, 15., do petka, 17. aprila dalje, pa violinisti. Slavnostni koncert ter podelitev nagrad bosta 18. t. m. ob 18.30 v veliki dvorani KC Lojze Bratuž. Tekmovanje in zaključni koncert sta odprta javnosti, vstopnine ni. Tudi letos bodo nagrajenci šli na turnejo in se predstavili v kraju Camino al Tagliamento, v prestižni dvorani Sale Apollinee teatra La Fenice v Benetkah in v veliki dvorani Mozarteuma v Salzburgu.

Še darujmo za telovadnico Mirko Špacapan!

Organizacije, ki so sodelovale pri postavitvi spominske plošče in poimenovanju telovadnice na Drevoredu 20. septembra po Mirku Špacapanu, so odobrile finančni obračun ob ugotovitvi, da izdatki krepko presegajo darove, ki so bili nabrani na Novem glasu in na tekočem računu Zdravne banke Doberdob in Sovodnje. Ponovno se obračajo do vseh, ki so cenili delo Mirka Špacapana, s prošnjo, da prispevajo za kritje stroškov poimenovanja telovadnice. Darove lahko oddaste na upravi Novega glasa in na tekočem računu že omenjene bančne ustanove. Hvala za sodelovanje in Vaš prispevek. Prispevali so: Združenje cerkvenih pevskih zborov 420,00 evrov.

Predstavitve knjige Eveline Umek v galeriji Ars

V četrtek, 2. aprila, je bil v galeriji Ars na Travniku lep kulturni večer, na katerem so predstavili zadnjo knjigo tržaške pisateljice Eveline Umek Po

sledih fate Morgane - Marica Nadlišek Bartol 1867 - 1940. Naš urednik Jurij Paljk je podrobno predstavil romansirani življenjski izjemni Tržačanke, ki mora biti prisotna v našem zgodovinskem spominu, avtorica pa je z njej lastno skromnostjo spregovorila o triletnem raziskovalnem delu. Knjiga bi morala postati obvezno šolsko berilo.

Velikonočno tridnevje v Gorici

Veliki četrtek, 9. aprila: ob 10. uri v stolnici krizmena maša; ob 20. pri sv. Ivanu slovesna maša v spomin na zadnjo večerjo, po maši češčenje.

Veliki petek, 10. aprila: ob 15.00 pri sv. Ivanu križev pot za mlajše in spoved; ob 18.30 križev pot za odrasle; ob 19.00 obredi velikega petka; ob 18.00 pa v Štmavru križev pot za mlade; ob 20.30 mestni križev pot z nadškofom.

Velika sobota, 11. aprila: v vseh cerkvah češčenje ob božjem grobu. Vabljeni molilci k sv. Ivanu! Ob 20. uri pri sv. Ivanu obredi velikonočne vigilije: blagoslov ognja, velikonočna hvalnica, blagoslov vode, obnovitev krstnih obljub, prva velikonočna maša s slovesno alelujo, blagoslov jedil.

Velika noč, 12. aprila: ob 6.30 v stolnici slovesno vstajensko slavje s procesijo in slovesno mašo. Svoj blagoslov bo podelil nadškof. Ob koncu blagoslov jedil. Ob 8. maša pri sestrah na korzu in v ul. Don Bosco Ob 9. maša na Travniku. Ob 10. uri slovesna maša pri sv. Ivanu. Ob 19. maša pri kapucinih.

Velikonočni ponedeljek, 13. aprila: maše kot ob nedeljah, razen pri kapucinih (kjer odpade).

Želimo vam, da bi na čim lepši način doživeli vrhunec cerkvenega leta, da bi bili ti dnevi res veliki!

Srečanje otroških in mladinskih zborov Zlata grla**Praznik petja in otrok**

OPZ Emil Komel (foto DPD)

V soboto in nedeljo, 4. in 5. aprila, je v organizaciji PD Vrh Sv. Mihaela in Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica devetič potekalo srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov iz Goriške, Tržaške in Benečije. Kot je povedala ena izmed napovedovalk društva, je to revija, ki ljubi otroke in mladino, njihovo petje, materin jezik in je prepričana, da je druženje otrok pri pevskih vajah sredstvo za ohranjanje naših korenin in vrednot. Soočenje med zbori in mentorji gotovo pomaga pevcem, pa tudi zborovodjem pri nadaljnji rasti. Zato so Zlata grla pristna domača revija, ki iz leta v leto kakovostno raste vzporedno z uspehi zborov, zaradi česar naj gresta pobud-

nikom iskrena pohvala in zahvala. Že revijalni del, ki je potekal v soboto v Kulturnem domu v Sovodnjah, je bil pravi praznik otrok in petja. Nastopili so OPZ Vrh Sv. Mihaela, OPZ F. Baraga iz Sv. Križa, OPZ OŠ V. Šček, Mali OPZ F. B. Sedej iz Števerjana, Otroška skupina O. Župančič, OPZ Romjan, OPZ Plešivo, OPZ Podgora, OPZ F. B. Sedej, OPZ Mali veseljaki iz Doberdoba, OPZ KD Sovodnje, OPZ Mali lujerji iz Špetra in

MIPZ srednje šole Trinko. V nedeljo pa so se na tekmovalnem popoldnevu, ki se je v Kulturnem centru Lojze Bratuž zavlekel v večer, pred žirijo (sestavljali so jo Maja Cilenšek iz Kopra, Tamara Stanese iz Trsta in David Banelj iz Gorice) pomerilo osem zborov; vsi so zapeli obvezno Vremšakovo skladbo *Mravlje gredo spančkat*, poleg te pa še po dve ljudski ali umetni. Zlato

leg tega prejel posebno priznanje za tehten izbor programa, saj je bil resnično zahteven in tudi dobro izveden; številčni zbor iz Romjana pa priznanje za vložen trud pri oblikovanju urejenega in omikanega nastopa. Pred podelitvijo priznanj je član umetniškega odbora revije Mirko Ferlan povedal, da je bila revija rekordna zaradi števila udeležencev na obeh večerih; veliko je bilo otroških zborov, pogrešali pa so mladinske. Vsi zbori so se zelo dobro pripravili, res pohvalen je bil njihov pristop do tekmovanja. Med daljšo pavzo, ko je žirija imela nelahko nalogo določiti lestvico nagrajencev, so na odru kot gostje nastopili otroci vrhovske osnovne šole, ki so

prikazali pravljico o lepi in ošabni mavrični ribici; gledališki prizorček, ki je nastal v sodelovanju z režiserjem Frankom Žerjalom, je s simpatičnimi nastopajočimi, pisanimi kostumi in poučno vsebino povsem

navdušil občinstvo. Otroci, pa tudi starši in dedki so se prav tako vživeli v petje, ki sta ga v pričakovanju na izide tekmovanja sproščeno vodili Mateja Černic in Lucija Lavrenčič.

Nedelja, 19. aprila

4. natečaj Bogomir Špacapan

Po enoletnem premoru bo v nedeljo, 19. aprila, v župnijski cerkvi v Podgori, s pričetkom ob 16. uri, četrti natečaj cerkvenega zborovskega petja Bogomir Špacapan. Namen prireditve, ki jo organizirata Prosvetno društvo Podgora in Združenje cerkvenih pevskih zborov - Gorica, je spodbujanje lepega in dovršenega petja po slovenskih cerkvah; obenem je tudi nadaljevanje pobude, ki je bila zelo pri srcu prerano premrlemu Bogomirjevemu sinu Mirku, ki je toliko pripomogel k uspehu prvih treh natečajev. Prav zato bodo prostovoljni prispevki, ki jih bomo tisti dan nabirali, namenjeni obeležju telovadnice, poimenovane po njem. Slavnostnemu govoru dr. Damjana Paulina bo sledila predstavi-

tev in takoj nato nastopi šestih zborov: Cerkevne mešanega mladinskega pevskega zbora Stanko Premrl - Podnanos, Mešanega mladinskega pevskega zbora Ignis iz Postojne, Mešanega pevskega zbora Sv. Jernej z Opčin, Župnijskega mešanega pevskega zbora Šempeter pri Novi Gorici, Mešanega pevskega zbora Jazbine - Plešivo in Mešanega pevskega zbora župnije Cerknica.

Po končanem sporedu se bo sestala strokovna komisija, ki jo sestavljajo prof. Ivan Florjanc, prof. Hubert Mamolo, dr. Peter Pirih, skladatelj in pevovodja Patrick Quaggiato ter pevovodja Dario Bertinazzi. Zbore bo razvrstila po kakovostni lestvici. Ocena bo temeljila na zahtevnosti predstavljenih skladb, intoniranosti,

interpretaciji, prepričljivosti izvedbe in na splošnem vtisu.

Prvovrščeni bo prejel denarno nagrado v višini 500 evrov, drugi 300 evrov in tretjevrščeni 200 evrov; vsi pevski sestavi bodo prejeli še spominski krožnik in knjižni dar.

Vabljeni so vsi ljubitelji cerkvenega petja.

tiskarna grafica goriziana

34170 gorica • ul. a. gregorčič, 18 • tel. 0481 22116
fax 0481 22079 • e-mail: info@graficagoriziana.com
www.graficagoriziana.com

NARDIN G. GORICA ZASTOPSTVO FORST

Ulica Svetega Mihaela 324
Tel. 0481.21065, Faks 0481.522410

JOHN BULL BOTTLED ALE
ALLSOP'S BREWERY
laško pivo

Vesele praznike

IZJAVNA OGLASILA
ZLATARNA
ŠULIGOJ

Gorica, ulica Carducci, 49
Tel. 0481.535657 • www.suligoj.com

GOSTILNA 1971 GOSTILNA

V. PRIMOŽIČ

DOMAČA KUHNJA

GORICA Drevored XX. Septembra, 134

Tel. 0481.82117
Faks 0481.548864

GOSTILNA PODVERŠIČ

TRONKO BIENIC

GORICA, ul. Brigata Pavia 61, tel. 0481 530518

POCITNICE V NARAVI

LA SUBIDA

kraj Monte 22
Krmim (GO)
Tel. (0481) 60531
www.lasubida.it

PRODAJA IN POPRAVILA KOLES

E. ČUK

GORICA - Trg Cavour 9
Tel. 0481 535019

SREČANJA Z GLASBO / Trije pianisti, orkester ArsAtelier in podelitev štipendij

Ambiciozni dosežki šole Emil Komel

Gorica se lahko ponaša z elitno klavirsko šolo, ki dosega zelo visoko raven in je morda premalo poznana. Zato je prav, da se od časa do časa pred javnostjo predstavijo njeni zlati sadovi. Tako je v petek, 3. aprila, povedal v polnozasedeni veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž ravnatelj Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel Silvan Kerševan, vidno ponosen na številne pianiste iz razreda prof. Sijavuša Gadžijeva, čigar ime in sloves sta že davno presegla meje našega mesta. Goriška glasbena šola želi tudi povezovati mlade iz vsega Posočja, te naše ljube regije, ki je šla tudi skozi težka zgodovinska obdobja; zato je prav, da se ljudje spet povezujejo, in to še zlasti na kulturnem področju. Šola Komel jim nudi solidno strukturo, kvalificiran kader in pa veliko idej, ki se s primerno podporo tudi uresničujejo. Petkov glasbeni večer je povzel vse navedene misli. Na odru so namreč nastopili trije briljantni mladi pianisti, ki so zrasli in se rastejo ob ruskem pedagogu, in orkester ArsAtelier pod vodstvom

Marca Feruglia, ki že deseto leto deluje in povezuje gojence in učitelje iz goriške in novogoriške šole, pa tudi glasbenike iz vse dežele in bližnjih krajev Slovenije. Poleg vsega tega so pokrajinski

odbornik Marko Marinčič, občinski odbornik Stefano Ceretta in svetovalec Fundacije Carigo Gianluigi Chiozza na krajši svečanosti podelili priznanja in štipendije trem pianistom in skupini godalcev z obeh strani meje, ki so bili po avdiciji izbrani za sodelovanje v orkestru. Projekt, ki ga je omogočila Fundacija, zgovorno kaže na daljnovidnost ambicioznih

mentorjev, ki na mladini in višji stopnji kakovosti gradijo tisti čezmejni prostor, ki ga vsi želimo. Prvi je stopil za klavir Giuseppe Guarrera, po rodu s Sicilije, ki se od leta 2007 dalje pripravlja na diplomski izpit pri prof. Gadžijevu. S svojo izpovedno močjo je zelo dobro interpretiral Mozartov Koncert za klavir in orkester v Es duru K 271. Na vrsti je bil petnajstletni Alexander Gadžijev; mladi tipkami prijateljuje že deset let, saj se je še rosno mlad pričel učiti klavir pri mami, klavirski pedagoginji Ingrid Silič, nadaljuje študij

na šoli Komel v očetovem razredu, že več let pa se na državnih in mednarodnih tekmovanjih dosledno povzpneja na najvišje stopničke. Koncert v a-molu norveškega skladatelja Griega mu je s svojo dinamično zvočnostjo nudil pravo priložnost, da je pokazal svojo izvajalsko zrelost kot solist, ki je odlično vodil tudi orkestrsko igro. Tretji je nastopil že poznani in diplomirani pianist Simone Peraz, ki kot solist in v kornih zasedbah koncertira v več državah področja Alpe-Jadran, poučuje v Gorici in rodnem Pordenonu, njegova vsestranska glasbena snovanja pa bodo gotovo še presenetila naš prostor. Tokrat je izvedel Koncert v a-molu op. 54 Roberta Schumanna, pravi biser nemirnega nemškega romantičnega mojstra. / DD

V zvezi z elektrovodom Vrtojba - Sredipolje

Nenapisano in neodposlano pismo

Vesel bi bil, ko bi v tankem snopiču gradiva o načrtovanem elektrovodu Vrtojba-Redipuglia lahko prebral tudi pismo s približno takole vsebino. Zagotovo bi se izognili številnim polemikam in še marsičemu. Žal, takega pisma nikoli ni bilo in nikoli ni bilo odposlano.

Občinski svetnik
Vlado Klemš

Spošt.
Gospod Predsednik
družbe "KB 1909"
GORICA
in
Spošt.
Gospod Predsednik
družbe IRIS

Zahvaljujemo se za informacijo glede načrtovanega elektrovoda Vrtojba-Redipuglia in gospodarsko pobudo vsekakor ocenjujemo pozitivno. Ker bi elektrovod v precejšnjem delu potekal tudi preko območja naše občine, želimo že v tej prvi stopnji načrtovanja izpostaviti nekaj pismenosti in predlogov in vas vabimo, da se preučijo in upoštevajo pred

dokončno določitvijo trase elektrovoda.
- na Prvomajski je že vkopano omrežje plinovoda in vodovoda, prizadevamo si, da bi v doglednem času namestili optični kabel, v prihodnjih letih pa bomo morali nujno poskrbeti tudi za izgradnjo kanalizacije.
Kako bo v tako ozkem prostoru skozi strnjeno naselje mogoče uskladiti vso to infrastrukturo?
- upoštevati je treba, da je območje naše občine zaradi geografske lege in zaradi številnih posegov v prostor že zdaj močno obremenjeno. V zadnjih desetih letih se je nabralo kar nekaj negativnih izkušenj, pri čemer naj omenim samo zadevo okrog upepeljevalnika.
- krajani bi težko razumeli in še težje sprejeli nov poseg. Gradnja elektrovoda po glavni ulici v Sovodnjah, tik ob hišah, utegne zato sprožiti val strahu (če upravičenega ali ne, niti ni pomembno) in dejstvo, da stoji za načrtom domače podjetje, utegne reakcijo krajanov še zaostri.
Kot župan sem zavezan, da skrbim za interese širše skupnosti, a da zago-

varjam predvsem koristi svoje občine, in ker želim v pozitivnem smislu prispevati, da se načrt uresniči, predlagam in apeliram, da se elektrovod ne spelje skozi strnjena naselja in da se zato poišče alternativne trase. Iz prakse namreč vemo, da je v nadaljnjih stopnjah načrtovanja in izvajanja težko upajati bistvene spremembe - trasa pa je zagotovo bistven element pri načrtovanju elektrovoda - in je kasnejše spreminjanje seveda povezano z dodatnimi stroški. Menim, da je izbira trase, ki naj zao-

bide strnjeno naselje, pravi način do hitre in najmanj zapletene uresničitve načrta. To pa je, tako smo prepričani, glavni cilj naložbe, ki ste nam jo predstavili. Vodstvo družbe IRIS, katere solastnik smo, čeprav z minimalnim deležem, vabim, da našemu predlogu prislusne, ga upošteva in nas podpre v iskanju sprejemljivih in zagotovljeno najbolj smotrni rešitev.

S spoštovanjem
Župan
november 2005

Vesele velikonočne
praznike

KULTURNI
CENTER
LOJZE BRATUŽ

ZADRUGA
GORIŠKA
MOHORJEVA

želi
blagoslovljeno
Veliko
noč!

Obvestila

V župniji na Vrhu Sv. Mihaela bo v petek, 10. aprila, križev pot ob 16. uri, sledilo spovedovanje, nato bodo otroci barvali pirhe. Na velikonočno nedeljo bo maša ob 11.30, nato pa nagrajevanje pirhov.

Mladinski odsek KD Sabotin iz Štmavra organizira v petek, 10. aprila, križev pot po vasi. Obredi se bodo pričeli ob 20. uri. Prisrčno vabljeni, da se jim pridružite.

Slovensko planinsko društvo prireja v ponedeljek, 13. t. m., pomladni izlet v naravo s piknikom. Obiskali bodo zahodni del Brd, kjer si bodo ogledali nekaj naravnih in kulturnih zanimivosti, med drugim tudi freske v cerkvi sv. Andreja na Vrhovlju pri Kožbani. Prevoz z lastnimi sredstvi, zbor ob 10. uri na parkirnem prostoru pred zadružno kletjo na Dobrovem. Če bo slabo vreme, izleta in piknika ne bo.

KD Sabotin prireja v soboto, 18. aprila, slovesen koncert ob 50. obletnici moškega pevskega zbora Štmaver z naslovom S pesmijo skozi cerkveno leto. Nastopila bosta MoPZ Štmaver in OPZ Štmaver. Koncert se bo pričel ob 20.30 v štmavski cerkvi.

SZSO bo letos organizirala jurjevanje z obljubami v nedeljo, 19. aprila, na Vrhu Sv. Mihaela. Zbiranje bo potekalo ob 8.30. Zjutraj bodo igre namenjene vsem skavtom, nekdanjim skavtom, staršem in prijateljem. Ob 12.00 bo sveta maša z obredom obljub. Zaključek bo predvidoma ob 16.00. Če bo slabo vreme, bo maša v cerkvi v Pevmi. Zbiranje bo v tem primeru ob 11.00.

Občni zbor Slovenskega planinskega društva v Gorici bo 22. aprila v mali dvorani Kulturnega doma, v prvem sklicu ob 19.30 in v drugem sklicu ob 20.30. Upravni odbor bo poročal o dejavnosti v letu 2008, predstavil program za letošnje leto, na dnevnem redu pa sta tudi odobritev obračuna finančnega poslovanja ter podelitev priznanj.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško prireja degustacijo olivnega olja in domače kapljice pri Alešu Komjancu na Jazbinah v sredo, 22. aprila, ob 16. uri. Obvezne prijave sprejemata Ivo T. (tel. št. 0481 882024) in Saverij R. (tel. št. 0481 390688). Prevoz z lastnim sredstvom. Zbirni kraj bo pri telovadnici v Podgori.

Zahvala

Ob podelitvi priznanja Kazimirja Humarja se iskreno zahvaljujem, še posebej vsem, ki so mi priredili tako pri srčen in domač večer v Centru Lojze Bratuža. Obenem voščim vsem rojakom veselo in blagoslovljeno Veliko noč. Herman Srebrnič z družino

Darovi

Za Novi glas: N. N. 2.000 evrov.
Za p. Saksida: N. N. 1.000 evrov.
Za p. Opeka: N. N. 100 evrov.
Za p. Lisjaka: N. N. 1.000; S. G. 100,00 evrov.
Za lačne otroke (slov. Karitas): S. G. 100 evrov.

RADIO SPAZIO 103

Slovenske oddaje (od 10.04.2009 do 16.04.2009)
Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97,5, 91,9 Mhz; za Furlanijo 103,7, 103,9 Mhz; za Kanalsko dolino 95,7, 99,5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98,2 Mhz; za Karnijo 97,4, 91, 103,6 Mhz; na internetu www.radiospazio103.it. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, razen ob nedeljah, od 18.30 do 19.30, na soboto ob 15. uri. Spored:
Petek, 10. aprila (v studiu Andrej Baucon): Ob domačem ognjišču: domače viže, zborovski kotiček, iz krščanskega sveta, zanimivosti in humor.
Sobota, 11. aprila (vodi Ezio Gosgnach): Okno v Benečijo: oddaja v beneškem in režijanskem narečju.
Ponedeljek, 13. aprila (v studiu Andrej Baucon): Sodobni sound, živemu se vse zgodi, vroči šport in rubrike, obvestila in zanimivosti.
Torek, 14. aprila (v studiu Matjaž Pintar): Utrinki v našem prostoru - Glasbena oddaja z Matjažem.
Sreda, 15. aprila (v studiu Danilo Cotar): Pogled v dušo in svet: poštne znamke - Izbor melodij.
Cetrtek, 16. aprila (v studiu Niko Klanjšček): Zvočni zapis: Posnetki z naših kulturnih prireditvev - Glasba iz studia 2.

KOSIČ

OBUTVE: Raštel 7
GEOX shop:
Ulica Oberdan 7

KIDS

Otroška oblačila in obutev
Ul. Oberdan 8

VSE ZA ŠPORT
K2SPORT

Raštel 19
K2 OUTLET: Raštel 12
K2 TECHNICAL FOOTWEAR:
Raštel 8
GORICA

Hotel NANUT GORICA

Tržaška ulica 118, Tel. 0481.21168
info@nanut.it • www.nanut.it

ALUMINIJASTE
ZASTEKLITVE
KOVASKI IZDELKI
Tabaj F.lli s.n.c.
Miloš in Rajmund
STANDREZ GORICA
Ul. A. Gregorčič 24
Tel. 0481/21514 • Fax 0481/21987

BUIATTI MARIO
naprave za ogrevanje
in hlajenje, vodna in
električna napeljava
Ul. Manzoni 19, ŠLOVRENC

budin
TISKARNA
34170 GORICA - Ul. Gregorčič, 23
Tel. 0481 522 907 - www.tipografibudin.it

Lojzanda VRH SVETEGA MIHAELA
"Deveta" 1870
Tel. 0481.882488
www.devetak.com
OKUSNE DOBROTE DOMACE ZEMLJE
...in sproščen oddih na Krasu v novih prostorih Lokande
Čotova družina vošči vsem
blagoslovljene Velikonočne praznike

Gostilna «FRANC» **Pri Francetu**
Domača kuhinja
Zaprto ob nedeljah
in ponedeljkih
SOVODNJE OB SOČI (GO)
Prvomajška 86, tel. (0481) 882038

ERRE TRE
Maurizio Romanut
Sedež:
34070 Sovodnje ob Soči
Kosovelova 26
Tel. 336 526199 - Faks 0481 392245
E-mail: erretre23@libero.it
info@impresaedileretre.com

Župnija sv. Andreja in PD Štandrež Podoživljanje Kristusovega trpljenja

Medtem ko si sledijo ponovitve Škofje-loškega pasijona patra Romualda, doma iz Štandreža, v slikovitem okolju srednjeveške Škofje Loke, je v štandreški cerkvi sv. Andreja apostola, na oljčno nedeljo zvečer, 5. aprila, bila premierna uprizoritev nekega drugega pasijona, ki ga je po literarni predlogi Ksaverja Meška in še dveh drugih virih priredil in za štandreški dramski odsek obdelal Božidar Tabaj, duša in "perpetuum mobile" štandreške dramske skupine, ki neutrudno išče vedno nove uprizoritvene možnosti za domače igralce. Pretresljivi prikaz Kristusovega trpljenja se je prepletal z zborovskim izvajanjem MePZ Štandrež, katerega petje znanih postnih pesmi (Oljska gora, Nesrečno ljudstvo judovsko, Pojdim na Golgoto) pod vodstvom Davida Bandlja je dopolnjevalo štiri prizore iz pasijona, ki ga je naš Odrešenik moral prestati, da nas je rešil spon večne smrti.

Prikazi Kristusovega trpljenja na naših odrih so skoraj povsem odsotni, zato je štandreški še toliko bolj dobrodošel in hvalevreden. Kot sta nam povedala Božidar Tabaj in Marko Brajnik, se je zamisel tega nabožnega prikaza porodila lani, ko je prvič zaživel v štan-

Foto DPD

dreški župnijski cerkvi, a le v obliki bralne drame, letos pa je prerasel v pravo predstavo s sugestivno vizualno in zvočno podobo. V polmrak odeta notranjščina lepe štandreške cerkve je pomagala vernikom k večji zbranosti in poglobitvi videnega; glasba je priklicala pred oči kraje, v katerih se je odvijala tragedija Božjega sina, luč pa je ustvarjala pravo vzdušje in

podčrtovala najbolj dramatične trenutke.

Režijski koncept Emila Aberška, ki je sicer poudaril, da je bil le svetovalec režije, saj je samo pomagal Tabaju pri uresničitvi tega gledališkega podviga, so uresničili že znani obrazi štandreškega dramskega odseka, ki so se že velikokrat izkazali na odru, pa tudi priložnostni igralci: Matej Klanjšček - Jezus, Martin Komjanc - Peter, Ivan Golob - Jakob, Martin Marussi - Janez, Nejc Cijan - Juda, Marko Brajnik - Pilat, Božidar Tabaj - Kajfa, Tamara Lupin - angel, Marjan Breščak - Ana, kronist Alexander Quinzi, pa še Daniela Puja, Chiara Mucci, Nikol Kerpan, Marjan Cingerli, Christian Benediti in Egon Cijan kot množica Judov, ki so kriče zahtevali, naj Jezusa križajo. V "prologu in epilogu" se je oglašil prodorni glas recitatorja, igralca Jožeta Hrovata, člana SNG Nova Gorica, ki, kot znano, v zadnjih letih podpisuje režije štandreškega dramskega odseka. Za postavitev scenskih elementov, prozornih zaslonov, ki so v prezbitariju učinkovito zamejevali prizorišče, sta kot vedno poskrbela Joško in Franko Kogoj. Ozvočenje, ki ga zahteva velika cerkev, so opravili s skupnimi močmi,

Foto DPD

upravljal pa ga je Simone Lamo. Kot nam je zaupal Aberšek, je ta postavitev nastala zaradi prizadevanja in organizacijskega truda Božidarja Tabaja. Sam Tabaj pa nam je razkril, da so že dve leti načrtovali uprizoritev pasijona, tudi zato, ker dramski odsek spada v delovanje župnije, zato se jim je zdelo umestno, da uprizorijo tudi kaj nabožnega. Ob neuspešnem iskanju tekstov v tukajšnjem okolju so se obrnili na Korošce, ki so pred časom v širši zasedbi že postavili na oder Meškov Pasijon. Na sedežu Krščanske kulturne zveze jima je gospa Olip prijazno dala tri tekste, med katerimi je bil Meškov. Pregledal jih je tudi domači župnik Karel Bolčina in svetoval

Meškovo besedilo, ker je najbližje evangeljskemu pričevanju. Meškovo delo je tudi lažje uprizorljivo, ker ne zahteva veliko nastopajočih oseb kot npr. Škofje-loški pasijon. Odločitev za uprizoritev je padla na letošnjo Velikonoč, ker je časovni zamik nudil več časa za študij. Tabaj je tekst nekoliko skrčil, nekaj dodal iz evangelijev, jedro pa je seveda ostalo Meškovo. Za režijsko pomoč so poprosili Emila Aberška, ustrezne kostume so dobili, v glavnem, v Celovcu. Dramatično dogajanje sestavljajo štiri slike: Jezus na Oljčni gori, Judežev monolog pred samomorom, sojenje pri Pilatu in križanje, ki je seveda prikazano le simbolno in je dobilo me-

taforično razsežnost tudi z zvokom in svetlobnimi efekti. Psalmi, ki jih izgovorjajo učenci v prvem prizoru, so Gregorčičevo besedilo, kot je v spremni besedi napisal sam Meško.

Izvajalci so v prizore vlili močno sporočilno moč in jih z veznim besedilom in petjem zbora, ki je bil nameščen v kapeli desno od oltarja, povezali v skladno celoto. Od štirih prikazanih slik je bil gotovo najbolj intenzivno občuten monolog Juda Iškarijota, ki ga je realistično, s skrušenostjo in bolečino protagonistovega grozljivega spoznanja ob pogubnem dejanju znal vgraditi v lik Kristusovega izdajalca mladi

Nejc Cijan, ki je izšel iz vrst Amaterskega mladinskega odra Nova Gorica in je v štandreški dramski skupini posrečeno izpeljal že marsikatero vlogo. Z mimiko, premišljenim gibom in veliko bridkostjo v glasu je celovito izrisal tragično podobo Juda in spet dokazal, da mu igralskega talenta ne manjka.

K uspešnosti celote so seveda pripomogli vsi nastopajoči, ki bi želeli v prihodnje dodati še nekatere prizore dobro uro trajajoči predstavi. To so poslušalci, ki so napolnili štandreško cerkev, zbrano spremljali in se izvajalcem z aplavzom zahvalili za globoko doživetje.

Iva Koršič

SLOVENSKA KULTURNO - GOSPODARSKA ZVEZA
UNIONE CULTURALE ECONOMICA SLOVENA

GLASBENA MATICA

KMEČKA ZVEZA
ASSOCIAZIONE AGRICOLTORI

KROŽEK ZA KULTURNO ŠPORTNO IN PODPORNO UDEJSTVOVANJE
CIRCOLO ATTIVITÀ CULTURALI SPORTIVE ED ASSISTENZIALI

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE
SINDACATO SCUOLE SLOVENE

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
ISTITUTO REGIONALE SLOVENO PER L'ISTRUZIONE PROFESSIONALE

SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ
CONSORZIO SLOVENO PER LA FORMAZIONE

ZDRUŽENJE SLOVENSKIH ŠPORTNIH DRUŠTEV V ITALIJI
UNIONE DELLE ASSOCIAZIONI SPORTIVE SLOVENE IN ITALIA

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO
CIRCOLO PENSIONATI SLOVENI DEL GORIZIANO

SLOVENSKA KNJIŽNICA - DAMIR FEIGEL
BIBLIOTECA SLOVENA - DAMIR FEIGEL

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO GORICA
SOCIETÀ ALPINA SLOVENA GORIZIA

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV
UNIONE DEI CIRCOLI CULTURALI SLOVENI

CENTER GLASBENIH SREČANJ
CENTRO INCONTRI MUSICALI "ALPE ADRIA"

PREDAVALNICA DR. HENRIK TUMA
AULA DR. HENRIK TUMA

SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE
UNIONE REGIONALE ECONOMICA SLOVENA

Razmišljanje ob vsakdanjih opravilih

Pozdravljena
Velika noč

Pravkar sem se bila poslovila od znanke, ki me je pospremila do vrtnih vrat.

"To je zelo zelo slabo, veš, da si tako sama in da nimaš prav nikogar", me je neusmiljeno tiščala za rokav nove bele suknje, da sem se je morala skorajda s silo otresti.

"A ti veš, zakaj so sveti menihi v puščavi živeli do sto in več let?" sem z dovtipom obvladovala nejevoljo, ki se me je lotevala.

"Ja, kaj pa imajo menihi pri tem?" ji ni bilo prav.

"To, da so dosegali tako zelo visoko starost, ker so živeli v samotni in vdani v božjo voljo".

"Kako neumno!"

"Kakor se vzame", njen

našobljeni izraz me je

spravljal v dobrovoljen,

povsem neškodljiv smeh.

"Mene bi na tvojem me-

stu bilo zelo zelo strah",

me je še prebodla z

užaljenim očesom, gle-

dala sem jo namreč v

profilu, ker se je bila obr-

nila stran od mene, pre-

den je šla in mi pustila

na oblačilu sled predir-

nega parfuma.

Mene pa ni bilo strah, še

malo ne. Meni nikoli bi-

lo. Morda me še bo.

Morda že nocoj, jutri,

kdo ve, kdaj. A upam, da

ne. Strah ni še nikomur

pomagal leteti, ker, pri-

de trenutek, ko moraš znati

leteti. A straaah, kvečjemu te

izpremeni v steber soli. A morda

sploh ni slabo biti steber soli. Zna

biti, da je celo dobro, če že ne ze-

lo dobro: si steber, ne vidiš, ne

slišiš, ne čutiš.

Vidiš, vidiš, v kaj vodi relati-

vizemmm! sem pohitela, da bi me

noč, ki jo ljubim, našla pripravlje-

no: odpirala sem, zračila, zapirala,

kuhala, zalivala. Ah, blagor bosim

karmeličankam, ki še čevljev ni-

majo, da bi jih morale vsaj kdaj

očediti! sem govorila sama s sabo.

Samo molijo. Toda, če je delo mo-

litev, je tudi molitev delo, da, vča-

sih celo zelo naporno.

Bil pa je že večer, prijazen kakor

topla odeja, prvi po zelo dolgi in

ostri zimi, vse naokoli so vijolice

in narcize sproščale pomirjujoče

vonjave in nad zalivom se je

Orion, najskrivnostnejši med oz-

vezdji, neslišno pomikal proti Mi-

ramaru in prinašal notranji mir.

"In če se ti kaj zgodi?" je še odme-

valo v meni, a odmev je bil že pov-

sem zbledel, brez vsakega zvena,

neškodljiv: odmev brez odmeva.

"Se pač zgodi", sem odvrnila ne-

prizadeto. "Pomeni, da se je mora-

lo zgoditi, četudi bi imela sto

prijateljev okoli sebe"! Strah. Še

nikoli se nisem ukvarjala z njim, niti ko bi to bilo resnično potreb-

no, tako, iz previdnosti, ki je ma-

ti modrosti.

Gospod, hvala Ti, da me ni nikoli

strah. Daj, da bi me nikoli ne bilo,

tudi takrat ne, ko bom morala

skočiti v tisto neizbežno Nezna-

no, kjer me boš prestregel v svoje

naročje.

Bila sem prav mistično razpolože-

na, saj se je naslednjega dne imel

pričeti štiridesetdnevni post in da-

na mi je bila sreča, da sem lahko

poslušala čudovitega pridigarja, ki

mi je napolnil dušo in srce, ker,

glej, tudi danes imamo še služab-

ničke božje besede, ki to znajo in

bodo brez dvoma prešli v zgodo-

vinu.

Tudi krajevne radijske postaje so

krščanskemu postu posvetile

kakšne pol vrstice, veliko več časa

pa papeževi starokopitni ozkosrč-

nosti, ki noče in noče prilagoditi

cerkvenega nauka potrebam no-

vega časa in željam nove družbe.

Vse to sem ujela s polovico levega

ušesa, saj sem z drugo polovico

poslušala mjavkanje sosedove

muce, ki se ni znala izmotati dol

z latnika, kamor se je bila zapletla;

levo, uho namreč, pa sem imela

prilepljeno na telefonsko slušalko,

ki je želela na vsak način izvleči iz

mene, kod da sem se imela pote-

pati tako dolgo. Ja, te slušalke! So

radovedne, kaj!

"Kuha me kliče, tam je takoj kaj

narobe", sem se opravičila in glas

se je izgubil v vetru. Tudi radio

sem utišala, kako lepo, da mu v

kateremkoli trenutku zapremo

pot do sebe. Ne prenesem ga več.

Tišina tišina tišina. Ne smem do-

voliti, da bi mi kdorkoli skalil

prijazno, brezskrbno plavanje po

neznanih pokrajinah naše no-

tranjosti. Vsekakor se bo zgodilo

nekaj lepega.

Morali bi iznajti nov, učinkovitejši laserski tiskalnik, še bolje lasersko dleto, ki naj bi vsem potrebnim vtisnil v pamet, da sta tako Cerkev kot sveti oče samo varuha neke skupne dediščine in da niti nima ta pravice jo samovoljno izpreminjati, zato da bi ustregla željam sodobne družbe.

Želje in potrebe pa take! Bog se nas usmili!

Pa kaj ni bil tudi Jezus sprt s pričakovanji svojih sodobnikov? A se ni vse skupaj pričelo prav zaradi tega? Le zakaj jim ni dovolil, da ga proglasijo za kralja?

Lepo je govoril sveti mož in žel veliko aplavzov.

Nato je, iz svoje vid jemajoče beline, spregovoril Peter Skala.

Fascinantni, pogumni, ljubljani Benedikt, nihče si ne upa prešteti src, ki bijejo zate in naš skupni dom, Cerkev: kamorkoli greš, si v njej stoodstotno doma, v njej, ki je bila prva prepričljiva globalizirana

Kristjan veruje in ve, da bo nekoč živel v drugi in drugačni dimenziji, da bo takrat tudi on, kakor vstali Kristus, vstal, drugačen, vendar vsekakor on, v vsem svojem bistvu. Veruje z vso silo, da bo takrat doživel svoj "maximum", ki mu ne bo več uhajal iz rok.

Zdaj sem bubla, ličinka, takrat bom metulj, poletela ti bom naproti in me ne boš prepoznal, sem razmišljala skozi pravokotne izreze lestve in jo prislonila ob zid.

"Na, na, sem že tu, stopi, ne vicaj me tudi ti", sem vabila s prosečim glasom. Ni lahko prepričati mačke, naj stopi z latnika v ponujeno košaro, ki visi v zraku in kamor sem jo potisnila, potem ko se mi je posrečilo ujeti jo za kožuh na vratu.

Prestrašena, a srečna, se mi je privila k nogam, nežna, črno-bela svila. Skupaj sva stopili v temo, saj sem želela nabrati dišavnice za naslednji dan, ker so nam grozili nali-

vi. "Pa te nič ni strah"? sem iskala po žepih svetilko in se v istem trenutku skoraj skotalila po stopnicah. Z nogo sem bila zadelav v nekaj, kar me je zbudilo v prste skozi odprte copate, in muca je odskočila: v kolobarju svetilke je zapihal vame velik jež in se stisnil vase.

"Ah, lumpek, zelo si moral podaljšati svoj zimski spanec, le-tos", sem si ga ogledala od blizu. Stekla sem po mleko in mu ga nalila v staro ponvico, bilo je prvo po dolgi zimi. Ko sem začela ščipati lističe peteršilja, sem že zaslišala premikanje posode in cmokotanje. Pil je z nepopisno slastjo in se pustil celo požgečkati po rilcu, saj sva si že nekaj let čudovita sosedu. Telefon, mačka, lestev, jež, peteršilj, spet telefon. In večerja? Naj čaka. Naj čaka.

"Stavim, da nimaš časa!"

"Natanko tako, a si ga bom vzela. Ne do polnoči, seveda! Zato kar pohiti!"

"Pa kaj imaš spet toliko opraviti?" Tišina.

"Me slišiš? Stavim, da moraš brati Sveto pismo", se je zahihitala. "Pa kako to veš?"

"Saj si javno povedala, da ga bereš, in delala reklamo".

"A, ja? Ne spominjam se. Toda meni je veliko bolj všeč, ko se pogovarjava o receptih in kuhanju".

"Kjer mi daješ jasno čutiti, da naj

bi moja kultura bila kuharska kul-tura".

"Tega nisem nikoli mislila in pa! Kuharsko kulturo zelo cenim in me zelo zanima".

"Sveto pismo te pa veliko bolj. Zavidam ti to Sveto pismo, da veš". "Kako je mogoče zavidati Sveto pismo?"

"To, to, da ga sploh bereš".

"A to! Pa saj ga lahko vsak!"

"Ne, ne misli, odločiti se je treba in pa imeti ga moraš, jaz ga na primer nimam".

"Neee?"

"Ne, kaj je takega? Jaz, prepričana ateistka, bi se nasmejala, ko bi mi kdo rekel, da si bom nekega dne zaželela brati Sveto pismo. Bi mi ga ti posodila, tako za kakšen dan, recimo, ko, ko imaš veliko dela in, in ga ti ne bereš?"

Zdaj sem se zahihitala jaz.

"Dala ti ga bom, lahko ga tudi enostavno obdržiš, saj imam še kakšno pri hiši".

"Celo! Pa jaz bi noter samo pokukala. Veš, da se zdim sebi neumna, da mi to sploh prihaja na um!"

"Uk ep arto mono zesetai ho anthropos".

"Kaj je zdaj to?"

"Pomeni, da človek ne živi samo od kruha. Saj si se učila grščine".

"Ma ja! Pa ste se vi Slovenci učili tudi to? Mi se nismo".

"Tudi mi ne. To pride kasneje".

"Alora mi ga daš?"

"Že takoj jutri. Toda zdaj odklopiva"! In sva odklopili.

Ja, Eliza pa Sveto pismo! Česa človek ne učenja, sem med pospravljanjem zobala večerjo.

O, hvala, da se nikoli ne bojim, da se nikoli ne počutim sama, hvala za Elizino željo po branju Pisma

in za to novo pomlad in vonjave zemlje. Skozi okno je vdiral vonj po morju in borovcih, saj je pihalo od jugozahoda in, od furlanske

nižine sem, se je dvigal temen zastor, ki je zastrl Orionu in Venero in mala jadra na obzorju. Ponoči naj bi deževalo. Pod oknom je jež prekladal izpraznjeno ponvico.

Iz drobne škatlice na zglavniku prihajajo čudoviti glasovi čudovitih ljudi, ki pošiljajo v eter besede

poguma in ljubezni in se o polnoči zlijejo v eno samo veliko skupno molitev, uglaseno na poseben kozmični diapazon in molijo v noč, po celi zemeljski obli, za vse, tudi za Elizo, ki je prepričana, da prihaja iz opice in da si je vest izmislil človek. Kako mi je nekoč rekla? Da je človek krvoločno in nevarno bitje.

Morala sem ji vsaj delno pritrditi, obenem pa me je obšla misel, da ne bi gospodar veselja rekel zdaj pa dosti in z njemu lastno natančnostjo in nepredvidljivostjo zadel Zemljo z enim od svojih asteroidov in naredil vsemu konec.

Ne. Tega ne bo storil, preveč ljubi človeka, saj ga je "naredil malo nižjega od Boga, s slavo in častjo ga je ovenčal" in žrtvoval zanj edinnorojenega Sina, za vsakogar, tudi tistega, ki ga morda mi ne mara, a ga On ljubi.

Pozdravljena Velika noč, pozdravljeno vstajenje!

Bruna Marija Pertot

Nevidna poezija
logike

Če daš,
da iz zemlje
krije klas,
če daš,
da kvas
v hleb spreminja
klasja cvet,
če daješ,
da iz bežnega
objema
vzide
nam telo,
če daš,
da iz sadike
rase trta
in rodi
in se njen grozd
izteka v vino
in našo kri,
jaz
ne morem
ne verjeti,
da si v tem kruhu
in v tej krvi
najprej
Ti.

Bruna M. Pertot

ZVEZA SLOVENSKE
KATOLIŠKE PROSVETE

želi včlanjenim
društvom,
pevskim
zborom in
organizacijam
kakor tudi
vsem,
ki njeno delo
podpirajo
in spremljajo,
vesele
velikonočne
praznike.

ZDRUŽENJE
CERKVENIH
PEVSKIH
ZBOROV

vošči
vesele velikonočne
praznike cerkvenim
pevcem, pevovodjem,
organistom in
vsem ljubiteljem
zborovskega petja

Nova knjiga pri Mladiki

Pri tržaški založbi Mladika je izšel nov roman, knjižni prvenec tržaške avtorice Vilme Purič z

bralca presenetilo in navdušilo zaradi svežine snovi, drznih jezikovnih in slogovnih izbir ter nedvomno zaradi svoje izrazne moči. Roman o vojni in ljubezni na obronkih Krasa bo ostal vsakemu, ki ga bo vzel v roke, dolgo v srcu in spominu. Vilma Purič se je rodila leta 1966 v Trstu. Poučuje slovenščino na tržaških nižjih in višjih šolah. Že več let piše literarne ocene za radio Trst A kot sodelavka oddaje Kulturni dogodki. Z literarnimi kritikami in esei se oglašuje v lokalnem časopisju. Z možem in otroki živi v Repnu pri Trstu. Roman Burjin čas je njen knjižni prvenec.

Pri tržaški založbi Mladika je izšel nov roman, knjižni prvenec tržaške avtorice Vilme Purič z naslovom Burjin čas. Gre za pripoved, postavljeno v burna leta druge svetovne vojne, v vas Repen, ki je znana daleč naokoli po Kraški hiši in kjer se vsaki dve leti zelo doživeto obnavljajo običaji, povezani z obredi in dogajanjem Kraške ohceti. Zgodba glavne junakinje, mlade in živahne Brine, ki jo vojni vrtnec potegne vase, se sicer opira na nekatere pričevanjske drobce, a se vendar ne razpleta kot zgodovinski roman, temveč kot nekakšna duhovna kronika vsakdanjega življenja vasi na obronkih Krasa. Delo bo

ARS

Združenje ARS,
ki Vas bo tudi v prihodnje
osrečevalo z odličnimi
razstavami naših
umetnikov,
Vam vošči vesele
velikonočne praznike!

GORIŠKA
MOHORJEVA
DRUŽBA

želi prijateljem
dobre knjige
blagoslovljeno
Veliko noč

Kratke

Zakonski osnutek o javni varnosti

Deželni svet FJK se v teh dneh vneto ukvarja z vprašanjem javne varnosti in reorganizacije sistema krajevne policije. V razpravo se je vključil tudi deželni svetnik SSK Igor Gabrovec, ki je razčlenjeno utemeljil razloge za preložitve razprave o zakonu, ki ga avla obravnava v vzdušju velike konfliktualnosti. V tem smislu je Gabrovec posebej opozoril na dokument Sveta krajevnih avtonomij, v katerem njegov predsednik Mario Pezzetta ugotavlja, da je pomemben institucionalni organ s posvetovalno vlogo svojčas obravnaval zakonsko besedilo, ki pa se je naposled v pristojni komisiji deželnega sveta spremenilo v ključnih delih. Za novo in poglobljeno obravnavo ni bilo več časa, tako da je Svet avtonomij prošil za preložitve razprave. "Tema javne varnosti in organizacije krajevne policije je preveč pomembna, da bi si lahko privoščili preglasovanje opozicije in tudi poklicanih institucionalnih organov, ki jim je bilo dejansko onemogočeno, da izrazijo mnenje", je dejal svetnik Gabrovec. V nadaljevanju svojega posega je Igor Gabrovec še posebej izpostavil nevarnost lahкотnega ustanavljanja t. i. obhodnic prostovoljcev. "Razumem, da se za ta predlog že od nekdaj in na vseh nivojih zelo ogreva Severna liga, vendar stvar še kako spominja na dvajseta leta prejšnjega stoletja, ko si je neka stranka prav tako zamislila skupine, ki so na svojevrsten način uvajale neki red po meri lastnega političnega načrta", je še dejal deželni svetnik SSK in s tem jasno namignil na nesrečno izkušnjo fašističnih škvadristov. V isti sapi je Gabrovec pojasnil, da nikakor noče enačiti zelenih obhodnic s škvadristi in se pri tem poslužil prispodobe snežne kepice, ki jo spustimo z vrha gore. "Včasih se iz nepomembne in krhke snežne kepice lahko ustvari plaz, ki pokonča dolino. Zato moramo naša dejanja vedno pretehtati z vso potrebno odgovornostjo, saj so posledice nepremišljenih potez včasih nepredvidljive...", je svoj poseg v slovenščini (s simultanim prevajanjem) končal deželni svetnik Igor Gabrovec.

Praznik pokušnje vina, kruha in olja v Barkovljah

Slovensko kulturno društvo Barkovlje, ul. Bonafata 6, prireja Praznik pokušnje vina, kruha in olja v soboto, 18. aprila, ob 20. uri. Vzorce vina in olja, ki jih bo strokovna komisija ocenila, prinesite v društvo v torek, 14. aprila, od 18.00 do 21.00 in v sredo, 15. aprila, od 17.00 do 19.00 (dve steklenici za vsak vzorec belega ali rdečega vina in eno četrtino litra olja). Prvi trije uvrščeni za belo in rdeče vino bodo deležni pokala in diplome strokovne komisije. Prvi trije uvrščeni za oljivo olje bodo ravno tako nagajeni. Komisije se bodo sestale v sredo, 15. aprila, ob 20. uri. Vsi prisotni na prazniku v soboto, 18. aprila, bodo pokušali in ocenjevali prve štiri vzorce belega in rdečega vina, ki bodo deležni kolajne občinstva. Vsi bodo lahko tudi pokušali prva tri uvrščena olja.

Mladi Slovenske skupnosti vabijo na 1. deželni kongres

Mladinska skupina Mladi za mlade (TS) in Prihodnost (GO) sporočata, da bo njun 1. deželni kongres v nedeljo, 19. aprila 2009, namesto 5. aprila, kot je bilo pred časom rečeno. Kongres bo v prostorih Staroogrškega Hotela Saisera v Ovčji vasi v Kanalski dolini in se bo pričel ob 9.30. Dnevni red predvideva izvolitev deželnega vodstva, tajnika in predsednika, predstavitev nove spletne strani in loga. Govor bo tudi o spremembah deželnega statuta in imena mladinske sekcije SSK, ki se bo po novem glasilo Mladi Slovenske skupnosti. Popoldne skupini prireja Slovensko mladinsko srečanje treh dežel, na katerem bodo mladi slovenski predstavniki iz avstrijske Koroške (EL - Enotna Lista, KDZ - Koroška dijaška zveza in Študentje iz Celovca, NSKS - Narodni svet koroških Slovencev), vsedržavnih strank v Italiji in mladinski predstavniki strank v Sloveniji predstavili svoje delovanje in pobude. Mladi za mlade bodo takrat predstavili zgoščenko enojezičnih tabel, ki bo vsebovala fotografije vseh cestnih tabel in smerokazov v tržaški pokrajini, ki niso dvojezični in ki bi po zakonu morali biti. Skupina bo na jutranjem kongresu, kot rečeno, predstavila svojo novo spletno stran, ki bo skupna za Trst in Gorico. Delila se bo v dva dela: eden bo namenjen Trstu, drugi pa Gorici. Kar se tiče loga, sta se skupini odločili za različne pokrajinske loge, deželni pa bo skupen in bo prikazan na Deželnem kongresu. Delovanje skupine v teh prvih 6 mesecih je bilo najbolj razvidno v stalnem pisnem in ustnem oglašanju na zamejskih in slovenskih medijih. Zelo uspešno je bilo Predavanje o spravi, ki so ga Mladi za mlade organizirali v prostorih ZKB na Opčinah. Velikega pomena je nedvomno tudi stalno sodelovanje s stranko Slovenske skupnosti pri raznoraznih pobudah na teritoriju. Da bi se Mladi čim bolj približali aktualni zamejski politiki in tudi aktivno sodelovali v organih edine slovenske stranke v Italiji, so s pomočjo svojih delegatov izvolili nekaj svojih članov v strankine organe: 6 jih je v tržaškem pokrajinskem svetu, 2 v tržaškem pokrajinskem tajništvu, 2 v deželnem svetu in eden v deželnem tajništvu. Skupina Mladi za mlade je nastala predvsem zato, da združi čim večje število mladih različnih političnih idej, ki imajo en sam skupni imenovalec, našo narodno pripadnost, jezik in kulturo, skratka čustvo, ki nas veže. To pomeni "biti Slovenec" ne glede na politično usmerjenost ali vero. Drugi cilj Mladih je bližanje mlajše generacije politiki in političnim vprašanjem.

Društvo slovenskih izobražencev

Multimedijski
"argentinski čudež"

Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černeta sta v ponedeljek, 30. marca, priredila v Peterlinovi dvorani kulturni večer, posvečen ustvarjanju sloven-

ske skupnosti v Argentini. Večer se je začel z odprtjem razstave Cecilije Grbec, mlade slovenske slikarke, rojene v Argentini, ki pa v zadnjem času živi in ustvarja v Sloveniji.

Slovenski jezik in kultura sta se ohranila in razvila med povojno emigracijo v Argentini predvsem zaradi vsestranskega in kapilarnega udeleževanja na kulturnem področju. To je prišlo do izraza zlasti v drugem delu večera, na katerem je bila okrogla miza ob izidu knjige Marjana Pertota Slovensko gledališče v Argentini. O njenem nastanku so spregovorili direktor Slovenskega gledališkega muzeja Ivo Svetina, urednica knjižnih izdaj

CERKEV Cvetna nedelja

Oljna vejica, simbol miru

Članici Slovenske Vincencijeve konference v Trstu sta v nedeljo, 5. aprila, pred cerkvijo Novega sv. Antona ponujale slovenskim vernikom, ki so se udeležili slavnostnega bogoslužja na cvetno nedeljo, oljno vejico. S tem simbolom miru, sprave, rodovitnosti in življenja ter Kristusovega zmagovalstva in kraljevanja je ljudstvo pozdravljalo Jezusov slovesni prihod v Jeruzalem. Obredi cvetne nedelje, zlasti procesija in branje evangeljskega poročila o Jezusovem trpljenju, izvirajo iz bogoslužnih navad jeruzalemske Cer-

kve, ki so poznane iz 4. stoletja, tradicija blagoslavljanja zelenja pa se je začela pojavljati v 7. stoletju. Cvetna nedelja je vsebinsko povezana z velikim petkom, ko se spominjamo Gospodovega tr-

pljenja in smrti na križu. Po vzorcu jeruzalemskega bogoslužja so urejeni tudi sedanji obredi, ki so bili prenovljeni po drugem vatikanskem koncilu.

Božjo službo je v nedeljo vodil

Foto IG

DEVIN Okrogli jubilej

Domači župnik Giorgio Giannini 70-letnik

Tradicionalni obredi na cvetno nedeljo v župnijski cerkvi sv. Janeza Krstnika v Štivanu so bili letos priložnost, da so župljani Devina, Štivanja in Medje vasi počastili svojega župnika. Prvega aprila je namreč dr. Giorgio Giannini praznoval 70. rojstni dan. Blagoslovu oljnih vejic pred cerkvijo z znamenitimi Černigojevimi izpraskanicami in Goršetovim Angelom miru na južnem vogalu in procesiji okrog nje je sledila sveta maša, pri kateri so sodelovali otroci veroučnih skupin in združeni devinsko-štivanski cerkveni zbor, ki ga je vodil or-

ganist Herman Antič. Birmanška skupina je pred oltarjem ob župniku tudi dramsko zelo pričljivo podala letošnji pasijon po sv. Marku. Ob koncu doživetega bogoslužja je pred oltar stopila delegacija župljanov vseh treh vasi, ki so župniku izročili priložnostni dar, v imenu vse župnije pa mu je voščil prof. Aleš Breclj, ki je med drugim poudaril: "Med nami ste skoraj že dve desetletji, kar ni malo. Kako hiti čas in kako se je v tem obdobju marsikaj spremenilo! Kar precej je novih mladih članov Cerkve, ki ste jih prav Vi sprejeli v našo župnijsko skupno-

st. Veliko pa je župljanov in tudi sorodnikov, ki se je v tem času preselilo v večnost.

Med bivanjem med nami ni bilo tudi Vam prizaneseno z boleznijo, ki pa ste jo z božjo pomočjo in z Vašim prirojenim optimizmom premagali. Ta Vaš optimizem je najbrž tudi razlog, da nam o božjih rečeh spregovorite z držo, ki sicer predpostavlja, da je Bog pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje, vendar nam istočasno kaže na Stvarnika, ki je vir neskončnega usmiljenja. Vaš pristop do razlage verskih resnic je dialoški, upal bi si reči nefundamentalističen, kar je v okolju, v katerem živimo, vsekakor pozitivno".

Dr. Giannini je po posvetitvi leta 1962 najprej služboval pri sv. Petru in Pavlu v Trstu, nato od leta 1971 do 1989, ko je postal župnijski upravitelj v Devinu, pa je služboval v Barkovljah, kjer je zaradi

msgr. Marij Gerdol, ki je pri vходу cerkve Novega sv. Antona naprej blagoslovil zelenje; monsinjor, v rdeči bogoslužni obleki, ki simbolizira trpljenje, in verniki so nato v procesiji in ob petju cerkvenega pevskega zbora Sv. Anton, ki ga vodi Edi Race, na orgle pa spremlja Tomaž Simčič, ponesli cvetje do apside. Med bogoslužjem je kot običajno potekalo slovesno branje pasijona, ki poroča o zaroti proti Jezusu, zadnji večerji z učenci, Jezusovem trpljenju v vrtu Getsemani, sodnem procesu, obsodbi na smrt, smrti na križu ter o pokopu v grob. Branje pasijona so si poleg msgr. Gerdola delili še Tomaž Simčič, Jana Barba in Igor Švab. Tradicija cvetne ali oljne nedelje, ki uvaža v veliki teden, se je v nedeljo obnovila po vseh slovenskih župnijah tržaške škofije.

IG

PRIPRAVA NA VELIKO NOČ Slov. Vincencijeva konferenca

"Vaša pomoč je tiha... kot gozd, ki raste!"

Člani in članice Slovenske Vincencijeve konference v Trstu so tudi letos obnovili duhovno pripravo na največji krščanski praznik, saj so se v sredo, 1. aprila, zbrali v kapelici doma Šolskih sester pri Sv. Ivanu, kjer jih je škofov vikar za Slovence msgr. Franc Vončina s službo božjo pospremil v skrivnostno obhajanje Velike noči. Msgr. Vončina je v svoji homiliji izhajal iz Kristusovega nauka, po katerem je Odrašenik ljudi opozarjal, da to, kar bodo širokodušno storili najrevnejšemu, bodo Njemu storili. S tem je msgr. Vončina naglasil pomen, ki ga Slovenska Vincencijeva konferenca ima v našem družbenem tkivu: sodelavci dobrodelne organizacije izpolnjujejo svoje poslanstvo v skladu s Kristusovim naukom, "Bog nam je posredoval nalogo, da druge rešujemo". Opora, ki jo lahko nudimo sočloveku, ni le tista, ki se izraža v posredovanju materialne pomoči: ravno tako pomembna je duhovna bližina do našega brata, topla beseda, ki mu jo naslovimo, ko je

jemo". Opora, ki jo lahko nudimo sočloveku, ni le tista, ki se izraža v posredovanju materialne pomoči: ravno tako pomembna je duhovna bližina do našega brata, topla beseda, ki mu jo naslovimo, ko je

se je 24. aprila 1581 v kraju Pouy, danes Saint-Vincent-de-Paul. Kot mlad duhovnik je bil ambiciozen in iskal tako duhovniško službo, ki bi bila njemu in njegovim domačim vir dohodkov. V to njegovo prizadevanje je posegla božja previdnost in temeljito pretresla njegovo življenje ter ga usmerila k nesebični evangelijski ljubezni. Organiziral je dobrodelne ustanove in k sodelovanju je pritegnil mnoge bogate in vplivne. Papež Leon XIII. je sv. Vincencija razglasil za zavet-

Foto IG

ta v stiski.

Sv. Vincencij Pavelski je to načelo udeležanja v svojem življenju, čeprav se duhovniškemu poklicu sprva ni predal s tako visokimi ideali. Rodil

nika vseh društev krščanske dobrodelnosti. Ustanovitelj Vincencijeve konference, Friderika Ozanama, je papež Janez Pavel II. prištel med blažene leta 1997.

Msgr. Vončina je v svoji homiliji poudaril dejstvo, da se potreb bližnjih zavedamo, potem ko smo se sami znašli v težavah: "Šele ko človek vidi v sebi revščino, se strezne in je pripravljen pomagati ostalim, podobno, kot se je zgodilo sv. Vincenciju". Kristusovo trpljenje nam je pokazalo, da je treba v lastnem življenju nositi križ: nikakor pa ne smemo pozabiti – in to še zlasti ne v velikonočnem času –, da nas na drugi strani kalvarije čaka veselje, kar so apostoli dobro vedeli in o tem pričali tudi za ceno svojega življenja. "Delo, ki ga Slovenska Vincencijeva konferenca opravlja pri nas, ni hrupno, kot je lahko hrupen padec drevesa; je mirno in tiho, kot gozd, ki raste", je dejal škofov vikar. Po verskem obredu so se člani in članice Slovenske Vincencijeve konference zaustavili na čajanki, kjer sta msgr. Franc Vončina in prof. Aldo Stefančič, predsednik organizacije, voščila prisotnim prirčno doživljanje Velike noči.

IG

v Argentini zelo velike, in to ne le med mesti, ampak že znotraj milijonskega vele mesta Buenos Airesa. To je privedlo do tega, da so se tudi same gledališke skupine začele pojavljati v različnih krajih, kjer živijo Slovenci v Argentini. Marjan Pertot se je v svojem prispevku osredotočil na nastajanje same knjige. Omenil je, da je knjiga nastajala kar pet let, ter nakazal način zbiranja in sistematizacije gradiva, ki nudi celosten vpogled v pestro kulturno delo Slovencev

v Argentini. V pretres je vzel vso razpoložljivo periodiko in tiskovine, preko katerih je bilo mogoče razbrati podatke o samih predstavah oziroma o vseh, ki so sodelovali pri njih. Dejstvo, da so o predstavah zelo podrobno in natančno poročali v slovenskih časopisih v Argentini, pa dodatno potrjuje, da je gledališče močno zaznamovalo oziroma prispevalo k razvoju slovenske besede, tako odrske kot pisne.

PR

OPČINE Naša Beseda 2009

Očistimo svojo vernost! Povejmo lepo besedo komu!

Tudi letos so slovenski verniki župnije sv. Jerneja na Opčinah na oljčno nedeljo prešli v roke župnijski zbornik Naša Beseda. Publikacijo, ki jo je izdal župnijski pastoralni svet openske župnije, založilo pa Društvo Finžgarjev dom, so predstavili v četrtek, 2. aprila, v dvorani openskega Mari-

60 strani. Postopoma se je število sodelavcev večalo, posledično tudi število člankov, tako da je Naša Beseda na dosleden način sledila in poročala o vsestranskem dogajanju v župniji. "Publikacija je tako postala versko-vzgojna, družbeno, poljudno - znanstvena in kulturna revija", je dejal prof. Petaros, ki se je med drugim zah-

človeku budi zavest odgovornosti". Razmišljanju g. Pohajča sledi seznam velikonočnega slavlja na Opčinah, Ferlugh in pri Banih, nato Naša Beseda prinaša zapis, v katerem Silva Resimovič Valenčič pripoveduje o postopku za beatifikacijo msgr. Jakoba Ukmarja. Pisatelj Alojz Rebula (kateremu je Marij Maver v glasilu posvetil za-

pis ob njegovem 85. rojstnem dnevu) se v članku sprašuje o pomenu multikulturnosti (ki ne pomeni nič drugega kot odklanjanje deleža lastne narodne zavesti). Naša Beseda prinaša med drugim govor, ki ga je Ivan Peterlin imel ob Dnevu slovenske kulture v Finžgar-

janišča. Prijeten večer, ki ga je obogatil nastop ženskega vokalnega kvarteta mladih pevk Vesele pomladi in domačega pevca Marijana Štrajna (na klavir ga je spremljala Mira Fabjan), je uvedla in vodila Lučka Peterlin Susič. O publikaciji in njeni zgodovini je pobilže spregovoril prof. Robert Petaros, ki je z gospo Berto Vremec osrednji urednik in zbiratelj prispevkov Naše Besede. Daljnega leta 1984 sta zamisel za glasilo openske župnije imela prof. Ivan Artač in prof. Vinko Beličič, župnijski pastoralni svet je njun predlog takoj podprl. Prva številka Naše Besede je izšla 1. februarja v petih ciklostilnih papirjih. Število strani se je iz leta v leto večalo, po 11. številki je zbornik imel barvno platnico; od leta 2000 pa je dobil trdnjšo zunanjo podobo in zajetnejšo vsebinsko razsežnost, saj je obsegal več kot

valil gospe Berti Vremec, ki je bila - z izjemo ene same številke - vedno zvesta sodelavka Naše Besede. Prof. Petaros je nato izrazil željo, da bi publikacija ob okrogli 30. številki zaživela v barvni obliki, nujno pa je tudi, da bi čim prej pripravili natančno bibliografijo vseh dosedanjih izdaj. O vsebini tokratne številke je spregovorila prof. Alenka Štoka in v svojem navajanju izpostavila najprej uvodni članek, ki je tradicionalno zaupan openskemu dušnemu pastirju, g. Francu Pohajču. Velikonočna misel z naslovom Očistimo svojo vernost! Povejmo lepo besedo komu! je tokrat namenjena odnosu, ki ga človek mora imeti ne le do bogoslužja, temveč tudi do bližnjega: "Cerkveno bogoslužje ne samo, da ne sme postati nadomestek za moralne dolžnosti, ampak naj

jevem domu, in razmišljanje, ki ga je Marjan Škerlavaj imel v cerkvi sv. Jerneja na dan božičnega koncerta. Nadja Sossi Perini je pisala o dejavnosti OŠ Franceta Bevka, Rossana Paliaga je prispe-

vala zapis o 40-letnici mašniškega posvečenja g. Pohajča in o 30-letnici delovanja Vesele pomladi. Robert Petaros je pisal o Primožu Trubarju, Berta Vremec pa je zbrala časopisne članke o praznovanju Marijanskega shoda. Mitja Petaros je poročal o šahovskem krožku na openski šoli, Lučka Susič pa o tečaju slovenščine za italijanske župljane, o delovanju društva Finžgarjev dom ter o dejavnosti igralske skupine Tamara Petaros. Marko Milkovič je analiziral položaj rajonskega sveta za Vzhodni Kras, pokrajinski svetnik Zoran Sosič pa je pisal o dinamiki v pokrajinskem svetu; Matej Lupinc je prispeval zapis o starodavnih openskih pilih. V socialno stvarnost openske župnije je zrla Katerina Dubs Mesarič, ki je pisala o socialni ustanovi Voluntariat Opčine, Jelka Cvelbar in Stanka Čuk pa sta poročali o dejavnostih Sklada Mitja Čuk. Drago Štoka je prispeval intervju z Zoranom Malalanom, Marica Dolenc in Pavel Vidau (ki je pispeval še lep zapis o pokojni Karli Malalan, sovaščanki iz Ban, ter zapisa o domači vasi) pa sta poročala o župnijskih romanjih v prejšnjem letu, Stanka Čuk o izletu v Oropo, Turin in Supergo. Naša Beseda objavlja letos tudi prispevke, ki so jih poslali dijaki OŠ Srečka Kosovela iz Sežane in dijaki NSŠ Srečka Kosovela z Opčin: med šolskima zavodoma poteka namreč sodelovanje pod gleslom Stopimo si nasproti. Nadja Roncelli je poročala o dogajanju v rojstni vasi, Ferlugh. Alenka Hrovatin je pisala o vlogi, ki jo MePZ Sv. Jernej ima v vašem tkivu, Marija Štekar Košuta o izletu, ki ga je cerkveni zbor imel na Dolenskem, Metka Šinigoj pa o skavtskih dejavnostih. Naša Beseda prinaša tudi poezije Majde Artač Sturman in Srečke Černe Artač. Kot običajno tudi letošnja publikacija navaja zakramentalno sliko župnije sv. Jernej in seznam najstarejših župljanov: ta razdelka je sestavila

Berta Vremec. Sklepno misel je ob koncu večera imel g. Franc Pohajč, ki je prisotnim voščil blagoslovljeno Veliko noč.

IG

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami ter pospremili na zadnji poti našo ljubljeno **ADRIJANO KRAPEŽ**.

Posebna hvaležnost naj gre g. kaplanu Milanu Nemacu za ganljivi verski obred ter cerkvenemu pevskeemu zboru.

Svojci

Obvestila

V nabrežinski župnijski dvorani bo od 12. do 26. aprila 2009 na ogled tradicionalna razstava pirhov z vsega sveta. Vabljeni na ogled: četrtek in sobota od 16. do 19. ure; nedelja in prazniki od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

Zahvala

Slovenska Vincencijeva konferenca vošči svojim članom, sodelavcem, dobrotnikom in prijateljem vesele in blagoslovljene praznike. Hkrati pa se zahvaljuje vsem, ki so na oljčno nedeljo prispevali v sklad za pomoč našim ljudem v tiski in potrebnih pomoči. Posebna zahvala naj gre vsem tistim članicam in članom organizacije, ki so poskrbeli za pripravo oljčnih vejic in jih ponudili vernikom pred cerkvami na oljčno nedeljo, ter vsem, ki so prinesli oljčne veje.

Darovi

Za popravilo svetoivanskih orgel:

v spomin na cenjenega gospoda Pepija Cipolata darujeta Magdy in Grazia Baretto 25 evrov.

Za cerkev v Bazovici: ob krstu malega Andreja Mahniča darujejo starši 150 evrov.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu: v spomin na Adrijano Krapež darujejo Boži Tagliapietra 25, Ida Klarič 25, Lojzka Sosič 20, Miranda Crast 50, Adrijano Ursič 50 in Mario Sušelj 50 evrov.

V blag spomin na Adrijano Krapež darujeta Mirjana in Nino 30 evrov za cerkev sv. Ivana v Trstu.

Vsem dragim Slovenkam in Slovencem želi doživeti velikonočne praznike z veliko božjega blagoslova

IGOR ŠVAB
tržaški občinski svetnik

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE V TRSTU

ob obletnici
Kristusovega vstajenja

**ŽELI VSEM SVOJIM ROJAKOM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE**

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST

vošči

vsem organistom, zborovodjem, pevkam
in pevcem ter njihovim sorodnikom

blagoslovljene in miru polne velikonočne
praznike

**SKLAD MITJA ČUK
IN VZGOJNO
ZAPOSILITVENO
SREDIŠČE
MITJA ČUK ONLUS**
voščita vsem prijateljem
vesele velikonočne
praznike

■ Praznjenje greznic in čistilnih naprav
■ Čiščenje odtočnih kanalov z vodnim pritiskom
■ Pregledi s tv kamero in zidarska dela

V OBRTNI CONI ZGONIK- PROSEŠKA POSTAJA 29/C
TEL. 040 2528113 - FAX 0402528124 - e-mail: info@danev.it

Center Hotel
info@centerhotel.it www.centerhotel.it

Ul. Igo Gruden, 43 - 34012 Bazovica
Tel. 040.9221334

SSO Zasedanje deželne sveta

Govor je bil o pereh šolskih vprašanjih

Deželni strokovni svet SSO za šolska vprašanja je v raznoliki sestavi strokovnjakov za osnovne, nižje in višje srednje šole iz tržaške in goriške pokrajine na svojem prvem zasedanju v zvezi s situacijo šole s slovenskim jezikom v Italiji razpravljal o najboljših pereh šolskih vprašanjih, o dolgoročni viziji o naši šoli in o nujnih prioritetah. Navzoči so opredelili šolsko situacijo po pokrajinah, uskladili in dopolnili svoje poglede ter se seznanili s konkretnimi problemi vseh vrst šol v luči splošne šolske reforme ter napovedane reforme ustroja višjih srednjih šol. Racionalizacija, ki se dotika tudi slovenske šolske mreže, ne sme biti v protislovju z normami, ki jih predvidevajo mednarodne pogodbe glede slovenskega šolstva v Italiji, hkrati pa bi bila potrebna, zlasti za Tržaško, aktualizirana širša študija sociološke narave, ki bi o vsaki slovenski šoli prikazala tudi njeno družbeno vrasčenost in ob relativizaciji pojma kakovost opredelila usmerjenost sedanjih uporabnikov. To

bi bila osnova za izdelavo neobhodno potrebnega skupnega razvojnega načrta za našo šolo. Na neki način se položaj šole na Goriškem, kjer je bil že storjen korak več v organizaciji šolske mreže, razlikuje od tistega na Tržaškem, kjer se bo za nekatere izbire še treba odločiti. V razpravi o konkretnih problemih, ki jih bo treba rešiti sproti in v zelo kratkem času (npr. problem dodeljenega organika, kjer vladni kontingent ne razlikuje med italijanskim in slovenskim), ter o onih, za katere je morebiti nekoliko več časa, vendar se tudi že zarisujejo na šolskem obzorju (npr. reforma višjih srednjih šol, ki naj nas ne najde nepripravljen), je bila poudarjena potreba po naslombi na konkretne znanstvene ugotovitve in na že opravljene raziskave in predloge iz prejšnjih let, katere je treba v sedanjem racionalizacijskem dogajanju preveriti in posodobiti. Iz nadaljnega dela bi lahko izšle primerne sugestije za reševanje problemov ali vsaj za njihovo omiljenje. Poleg že omenjenega

se v slovenski šoli pojavljajo še specifični problemi: osip v smeri italijanskih šol, osip profesorjev slovenščine zaradi znižanja števila učnih ur, potreba po evalvaciji znanja slovenske šolske populacije, omogočanje navzemanja sodobnih metodik učenja slovenščine s strani učnega osebja, razlika in potreba po specifičnem pristopu do tržaških mestnih in podeželskih slovenskih šol, neustreznost nove oblike humanističnega liceja, napovedano izginotje strokovnih šol, problematika, vezana na sindikat slovenske šole, problemi mest v slovenskih jaslih in slovenska nespecifičnost pri vpisu v tržaške občinske vrtce, pomanjkljiva predhodna komunikacija do šolskih dejavnikov ob izvajanju odločilnih korakov, kakršni so bili vertikalizacija, ravnatelj in ravnateljstva ter neučno osebje. To je le nekaj od upoštevanih šolskih vprašanj.

Pekarna, slaščičarna
in sladoledarna
LEGIŠA
Vesele velikonočne
praznike
Sesljan 41
Tel. 040.299147

Vsem svojim članom,
prijateljem in bralcem
voščijo vesele
velikonočne praznike

...

**SLOVENSKA
PROSVETA
DRUŠTVO
SLOVENSKIH
IZOBRAŽENCEV
MLADIKA**

15. rojstni dan TV Primorka

Novost: celodnevni program

V minulem tednu so na televiziji Primorka obeležili 15-letnico delovanja. Ob jubileju so v Hitovi Perli pripravili slavnostno prireditev, na kateri so na sproščen način predstavili vse segmente televizijskega dela. Prireditev, ki so jo v živo lahko spremljali tudi gledalci za televizijskimi ekrani, so popestrili glasbeni in humoristični nastopi. Na njej je posebno priznanje oziroma zahvalo prejel Anton Vencelj, dolgoletni motor televizije, ki je imel največ zaslug za to, da je 4. aprila 1994 ob 20. uri TV Primorka začela z oddajanjem. Idejni oče je televizijo, ki pokriva območje od zgornjega Posočja do

osmih zjutraj, ko ponovijo večer- no dvajsetminutno informativno oddajo, sledi pa enourna oddaja jutranji mozaik, ki obravnava različne teme, zato jo vsak dan vodi drug voditelj. Novost so tudi petminutne informativne oddaje ob vsaki polni uri do 15. in polurna kuharska oddaja Hrana in vino, ki je na sporedu vsak dan ob deseti uri. Uvedli so tudi t. i. rumeni telefon, na katerem sta 24 ur na dan dežurna novinar in snemal- lec, tako da lahko gledalci s kli- cem ali sms sporočilom obveščajo o zanimivih dogodkih, vrednih pokrivanja in objave. Novost predstavljajo tudi jutranja kronika in vremenska oddaja o razmerah

tehnikov in montažerjev na Pri- morskem primanjkuje, sode- lujejo tudi s študenti visokošol- skega programa Multimedijske komunikacije, ki v okviru lju- bljanske fakultete za elektroteh- niko deluje v Novi Gorici, in z visoko šolo za fotografijo iz Seža- ne. Nardinova je poudarila tudi, da bodo konec leta 2010 v Slove- niju ukinili analogne televizijske oddajnike, kar pomeni prehod na digitalno oddajanje. TV Primorka je edina regionalna televizija na zahodnem območju Slovenije, ki je na državnem razpisu pridobila digitalno frekvenco. "To je zelo pomemben podatek. S tem širi- mo svoj enakomerni signal od Po- sočja do obale", je ob tem poveda- la Nardinova in pojasnila, da bo- do ostale regionalne televizije lahko oddajale le preko kabla ozi- roma interneta ali pa prek sateli- ta, kar pa pomeni 10.000 evrov mesečne najemnine. Novo vodst- vo televizije išče tudi način, kako izboljšati gledanost onkraj meje. Po besedah direktorice obdelujejo

Z leve: urednika Saška Jug in Primož Troha ter direktorica Nataša Nardin (foto NN)

obale in notranjsko-cerkljanski konec, ozira pa se tudi onkraj meje, zapustil pred petimi leti in takrat so se zgodile vodstvene in lastniške spremembe. V novem- bru 2008 sta partnerici večinske- ga lastnika, družbe Krat, postali družbi Primorje in Salonit, in začrtani so bili novi cilji. Nedolgo tega je direktorsko mesto prevze- la novinarka in voditeljica Nataša Nardin, ki je pred petnajstimi leti prva pozdravila gledalce pred te- levizijskimi ekrani. Ob Primorki- nem rojstnem dnevu je predstavi- la prehod na celodnevni pro- gram, s katerim so začeli dan po slovesnosti v Perli. Po novem s programom začnejo že ob

v primorskih krajih ter risanke za otroke, enkrat tedensko pa je zju- traj na sporedu borza dela, ki je v teh kriznih časih še kako aktual- na. Ob petkih bodo vse do konca leta objavljali tudi zanimive po- snetke iz arhiva, ki se jih je v pet- najstih letih nabralo dovolj. Do septembra nameravajo vse sile usmeriti v čim boljše izvedbo ce- lodnevnega programa, s 1. sep- tembrom pa nameravajo popol- noma obnoviti programsko she- mo z novimi oddajami in novimi voditelji. Trenutno program TV Primorke ustvarja ekipa tridesetih ljudi, v procesu izobraževanja pa že usposablja dve novi novi- narki. Ker novinarjev, snemalcev,

projekt, ki naj bi televizijsko združil čezmejni prostor, več o tem pa bodo povedali, ko bodo dogovori zaključeni. TV Primorka ima poleg sedeža v Šempetru pri Gorici tudi dopisništvo v Bovcu, v kratkem pa nameravajo odpreti še dopisništvo na obali in v Sežani, od koder bodo pokrivali Kras in Notranjsko. Z novimi lastniki se že pogovarjajo tudi o tehnični ok- repitvi, saj so na tem področju tre- nutno podhranjeni, v igri pa so tudi novi prostori, pa čeprav je Nardinova povedala, da jim Šem- peter pri Gorici kot sedež odgo- varja, saj so blizu Nove Gorice in Gorice. Glede čezmejnega sode- lovanja je povedala še, da že šest oziroma sedem let poteka izmenjava s TV Friuli, in pojasnila, da bi si želeli še več tovrstnega sode- lovanja. Dolgoročno razmišljajo tu- di o ureditvi dopisništva onkraj meje, ki pa bi ga bilo, glede na to, da lahko goriški prostor brez večjih težav pokriva kar iz Šem- petra, najbolj smiselno ustano- vi neke na območju Tržaškega krasa.

N. N.

VIDA VALENČIČ

KO SE DOTAKNEŠ OSEBE

Moški, ženske in francoski delavci

Lani sem po pošti prejela zanimivo ponudbo. Deset evrov za celoletno naročnino poljudno-psihološke re- vije. Že nekajkrat sem jo kupila, tako da mi je bila vse- bina znana. Nobeno odkrivanje ne vem kakšnih re- snic, pač pa priložnost, da se enkrat mesečno ob član- kih posvetiš – vsaj v branju – človeški psihi in dalje razmišljaš o lastnih pogledih na ponujene teme. Si- noči sem odvila celofan iz aprilske številke in preletela vsebino. Tokrat je številka namenjena odkrivanju moškega načina čustvovanja. Znani italijanski filozof razčlenjuje nekaj, kar sicer vsi podzavestno vemo. Zrel odnos med moškim in žensko je osnovan edinole na predpostavki, da moški preneha s (podzavestnim) iskanjem materinskega načina ljubezni v družici (ki naj bi ga sprejela in ljubila v vsem, brezpogojno), ženska pa ravno tako preneha s iskanjem očeta v svojem partnerju. Druga- če gre vedno za neko nenehno projiciranje potreb, ki ostajajo neizpolnjene, predvsem pa se du- ši ne dotakneta druga druge in odnos ostaja površinski.

Moškemu naj bi torej uspešno re- snično ljubiti edinole, če sprejme svoj "ženski del". O tem se je zelo veliko pisalo, več različnih (in bolj ali manj sposob- nih) terapevtov je govorilo, kako ta del priklicati na dan, nasploh verjamem, da se dogaja to, o čemer vsi psihološko in sociološko naravnani članki pišejo: moški je danes povsem zbehan. Leto 1968 je res po- menilo pričetek zavzemanja za človekove pravice, sprožilo je val novosti v psihiatriji, v šolstvu, v držav- nem sistemu, res pa je tudi, da je izzvalo določene po- sledice, ki niso ravno pozitivne: ženska se še ni nauči- la varovanja lastne svobode brez agresivne zahteve (ki tako zelo oponaša moško, infantilno, poudarjanje do- ločene "virilnosti"...), moški, po drugi strani, vsaj na naših tleh sploh še ni sposoben drugačne oblike viril- nosti, ki ne predvideva izkazovanja premoči nad žen- sko, kot tudi ne posnemanja ženske (pomislmo le na

vse razne feminilizirane moške modne trende, predv- sem pa pomislmo na tisti podzavestni občutek zavisti do ženske, njenega telesa in njene psihe, ki je že po naravi namenjena dvema, njej in otroku). Jaz pa v teh minutah razmišljam o političnih figurah, ki jih v Italiji imamo na oblasti, ministru, ki si je zadal nalogo, da "prisili ženske, da se ne skrivajo več v hiši in ne skrbijo več za bolne otroke ter ostarele starše, ker to škoduje njihovi profesionalnosti". Seveda škoduje, če vzameš v poštev edinole računico časa in energije, namenjene produkciji na delovnem mestu... Ravno tako škoduje zalogi energije, ki jo ima ženska dnevno na razpolago... A dejstvo, da smo kot ženske, in ne le ženske: vsi skupaj, prišli do take točke, da se sploh ne upoštevajo človek, njegove potrebe, potrebe bolnega

otroka in ostarelega roditelja, kot tudi in predvsem potrebe ženske, življenje katere, o katerem je sanja- la, gotovo ni v tekanju v super- market po najnujnejše za kosilo in večerjo med delovnim urnikom. Problem današnje družbe gotovo ni ta. Dejstvo, da imamo takega mini- stra, ki udriha po določenih posledicah manka socialne države, na- mesto da bi se ob njih zamislil, vse to je vredno ne le globljega razmi- sleka in soočanja, pač pa tudi širšega javnega zavze- manja za resnične spremembe.

Pred dnevi sem po medijih spremljala eklatantno zav- zemanje francoskih delavskih sindikatov in trume de- lavcev za pravico do dela. Menedžerje, ki so jih name- ravali odpustiti, so nekaj ur zapli v urade. Gotovo ek- latantno zavzemanje, odraz francoske duše, ki sem jo večkrat spremljala. Npr. protest javnih uslužbencev je pred leti za teden ali več popolnoma imobiliziral drža- vo. Prepričana sem, da bi Italija ravno tako potrebova- la kanček takega zavzemanja, morda smo kot državlja- ni vedno pretili, vedno preapatični in prevdani us- di. Dijaki in študentje so resda pokazali svoje. Saj prav- im: v svojem zavzemanju za pravico do dobrega šol- stva so nam pokazali, kako nevarna je lahko apatija.

Zanimivo srečanje na Univerzi v Vidmu Obisk dr. Vincenca Rajšpa je združil študente

V petek, 27. 3. 2009, nas je na Univerzi v Vidmu obiš- kal dr. Vincenc Rajšp, zgodovinar in trenutni direktor Slovenskega znanstvenega inštitu- ta na Dunaju. Dogodka so se ude- ležili tako številni študentje slove- nistike iz Vidma kot tudi študentje slovenistike iz Padove skupaj z lektorico Polono Liberšar. Najprej smo si nekateri prvič, nekateri ponovno ogledali film o Trubarjevem potovanju Pot, nato smo se pogovorili z dr. Rajšpom, ki

predavanje je podkrepil tudi s šte- vilnim slikami in zemljevidi. V predavanju je poudaril tu- di položaj Furlanije in sploh ozemlja današnje Italije v 16. stoletju, zato je to vzbudilo precej zani- manja pri poslušalcih. Da je študente predavanje za- res pritegnilo, je dokazalo to, da so sami po preda- vanju postavili kar nekaj vprašanj in tako kar krepko podaljšali predavanje.

se nam je predstavil v kratkem po- govoru. Sam vodi svoje študente po Trubarjevi poti, zato je z nami delil tudi svoje zanimive izkušnje. Sledilo je predavanje v slovenšči- ni, v katerem nam je dr. Rajšp sli- kovito predstavil Trubarjevo pot,

Na koncu smo izvedli tudi kviz z vsemi študenti, tako smo preveri- li, kaj so od predavanja odnesli. Veselilo nas je, da so na večino vprašanj pravilno odgovorili. Ka- sneje pa je sledilo prijetno dru- ženje, ki se je nadaljevalo po me-

stnih ulicah. Skupaj smo si ogledali mesto Videm, pok- ramljali ob kavi, potem pa se polni prijetnih doživetij od- pravili domov. Srečanje je bila dobra prilož- nost za študente, da na- vežejo stike z drugimi štu- denti, hkrati pa izvejo nekaj no- vega o Trubarju. Ker taki dogodki

SKS Planika

Predsednik SKS Planika Rudi Bartaloth se je te dni ločeno sestal z županoma Občine Trbiž, Renatom Carlanonijem, in Naborjet Ovcja vas, Aleksandrom Omanom. Z njima je obravnaval problematiko, ki je vezana na izdajanje dvojezičnih osebnih izkaznic. Obe občini sta vključeni v območje izvajanja zakona 38/01 in 482/99, hkrati pa že razpolagata z omejenim številom dvojezičnih izkaznic. Po izmenjavi mnenj in gledanj na problematiko sta javna upravitelja zagotovila, da bosta odpravila morebitne obstoječe tehnične zapreke in naposled začela z izdajanjem izkaznic občanom, ki jih bodo izrecno vprašali.

Posočje - 9 let po velikonočnem potresu Še težave pri obnovi privatnih objektov

Po devetih letih po potresu v Posočju je popotresna obnova na širšem ob- močju Posočja končana, toda še zdaleč ni tako na Bovškem, ki ga je prizadel naslednji potres v letu 2004, saj je pokazal na slabo iz- vedbo mnogih obnovljenih stavb in poškodoval tudi še druge.

Tudi letos bo Velika noč 12. apri-

la kot pred devetimi leti, ko je Po- sočje prizadel močan potres. Čez dobrih šest let pa je le na Bovškem povzročil še hujše po- sledice naslednji. Obnova po zadnjem potresu pa še zdaleč ni končana, čeprav so bile prve oce- ne škode in napovedi njene sana- cije bolj optimistične. V vladnih izhodiščih, sprejetih letos v mar- cu za nadaljevanje programa po-

potresne obnove, zaradi potre- sa v Posočju 12. julija 2004, so navedeni podatki, po katerih naj bi do konca tega proračun- skega leta zagotovili sredstva v višini 11.335.000,00 evrov. Od tega bi za projektiranje pora- bili okoli 4 mio. evrov. Oško- dovanci, ki menijo, da so upra- vičeni do sredstev državnega proračuna za popotresno ob- novo objekta, objekt pa ni na- veden v seznamu, ki ga bo pri- pravilo Ministrstvo za okolje in prostor, lahko najpozneje do 30. oktobra letos napišejo pisno vlogo na Ministrstvo za okolje in prostor za uvrstitev objekta v seznam. Medtem ko

gresta s tega naslova tudi obnova in posodobitev komunalne infra- strukture, pa se občani, lastniki poškodovanih gospodarskih objektov, sprašujejo, ali se jim ne godi krivica, ker v primerjavi z občanami ne bodo dobili niti to- liko pomoči, da bi te objekte sa- nirali, vsaj do statične varnosti. V času, ko mnogi ostajajo brez služb (posebno tukaj, v gospo- darsko mrtvem kotu, se morajo mladi sproti izseljevati, ker doma po končanem šolanju ne dobijo zaposlitve), ostajajo tudi brez možnosti, da bi v teh objektih nadaljevali ali začeli kakšno sa- mozaposlitveno dejavnost.

MM

Zaradi neupoštevanja težav socialno najbolj ogroženih ljudi

Sindikati so napovedali demonstracije pred sedežem vlade

Javnost, zlasti pa t. i. navadni ljudje, od države in politike pričakujejo, da bosta v obdobju finančno-gospodarske krize pomagali zlasti revnim pe-bivalcem, ki so socialno najbolj ogroženi. Domnevno naj bi že okoli 200 tisoč državljanov Slovenije stradalo, med katerimi so tudi delavci, ki so izgubili zaposlitev. Osrednji humanitarni organizaciji, Rdeči križ in Karitas, poskušata, kolikor moreta pomagati ljudem v stiski, toda njuna skladišča hrane in drugih življenjskih potrebščin so že skoraj povsod po Sloveniji prazna. Zdaj pričakujejo nove znatne pošiljke živil in drugih oblik pomoči, ki jih bo svojim članicam kmalu poslala Evropska unija. V Sloveniji prevladuje prepričanje, da so bili dosedanja ukrepi vlade zoper krizo premalo premišljeni in enostranski, zaradi česar je tudi njihov učinek skromen. Kritiki zatrjujejo, da se je vlada doslej najbolj prizadevala za sanacijo bank, ob tem pa dopušča visoke plače na tistih področjih, kjer je država popoln ali pa večinski lastnik. Opozorila predsednika vlade in resornih ministrov, naj bankirji, člani uprav in nadzorniki znižajo svoje plače, nagrade, sejnine, dodatke in druge prihodke, so doslej domnevno upoštevali le v Novi Ljubljanski banki. Nasploh obstaja občutek, da vlada v primerih težav podjetij, ki jih morajo bodisi ukinitj ali pa odpustiti delavce, ne ukrepa zoper tiste lastnike ali vodilne poslovneže, ki so težave povzročili. V finančnem holdingu Istrabenz v Kopru, ki zaradi velikih dolgov devetindvajsetim poslovnim bankam razpada, si komaj kdo upa opozoriti na krivdo in odgovornost Igorja Bavčar-

ja, predsednika uprave Istrabenz. Zanj velja, da je bil zaslužen osamosvojitelj Slovenije, kot gospodarstvenik pa slab. Postal je lastnik četrtine finančnega holdinga Istrabenz. Tudi gospodarska družba MIP v Novi Gorici je zaradi dolgov, ki ji ni uspelo odplačevati, razpadla, vodilni ljudje oz. lastniki družbe, Vojko Volk, njegov sin Marko in zet Martin Kovač, pa zanikajo odgovornost za propad nekdanjega zelo uspešnega podjetja in stiske 725 delavcev, ki so ostali brez zaposlitve. Nekateri med njimi so odvisni od svežnjev hrane, ki jih pošilja Rdeči križ v Novi Gorici.

V vzdušju kritik in nasprotovanja vladi se je odzvala tudi Zveza sindikatov Slovenije, ki je zaradi svoje ideološke in politične usmerjenosti zaveznik sedanje koalicije. Ta sindikat je za 15. april napovedal demonstracije pred sedežem vlade. Napovedali so, "da bodo demonstracije jasno sporočilo, naj imajo politiki čut za življenje ljudi ter ohranjanje delovnih mest, socialne varnosti, dostojnih plač in sistemov socialne države". V sindikatih so najbolj ogroženi zaradi napovedi o dvigu starostne meje za upoko-jitev na 65 let, za moške in ženske. "Demonstracije bodo

šele začetek, nato pa bodo sledili drugi dogodki", je bil odločen Dušan Semolič, predsednik največje sindikalne organizacije v državi. Parlament je medtem v dolgi, burni in polemični razpravi zavrnil zahtevo Slovenske demokratske stranke, naj ministrici za notranje zadeve Katarini Kresal izreče nezaupnico. Državljanom nekdanje Jugoslavije, ki so po osamosvojitvi

Slovenije. Poslanci iz opozicije pa so opozarjali, da bodo t. i. izbrisani zahtevali predvsem denarne odškodnine, ki bi lahko skupaj znašale vsaj milijardo 500 milijonov evrov. Ministrica Katarina Kresal je po izglasovanju zaupnici dejala, "da bodo projekt izdaje odločb izbrisanim nadaljevali, pa če je to Slovenski demokratski stranki všeč ali ne". Predsednik SDS Janez Janša ji je odvrnil, "da bo vsaka nova od-

ločba pomenila nov razlog za ponovno nezaupnico ministrici". Dodal je, da je Katarina Kresal oseba, ki pred enim letom še ni vedela, kdaj so bile v Sloveniji prve svobodne volitve, in ne pozna tistih okoliščin.

Dve pomembni novici iz politične kronike

Mestni odbor SLS v Ljubljani predlaga, da bi v slovenskem glavnem mestu postavili spomenik organizaciji TIGR, "ker si kot prva protifašistična organizacija v Evropi zasluzi priznanje in spoštovanje". Zgodovinarica Nataša Nemec iz Goriškega muzeja pa je zbrala seznam Slovencev, ki so kot italijanski vojaki izgubili življenje v času od 10. junija 1940 do 8. septembra 1943. Na tem prvem seznamu ja za zdaj okoli 8.500 slovenskih rojakov, ki so izgubili življenje kot italijanski vojaki.

Marijan Drobež

Katarina Kresal

Slovenije ostali v Sloveniji, vendar si niso uredili statusa, namreč notranje ministrstvo izdaja odločbe o priznanju njihovega statusa za nazaj. Šlo naj bi kar za okoli 26.000 oseb. Notranja ministrica je v razpravi zagovarjala vse t. i. izbrisane, češ da so jim bile povzročene krivice, in zatrjevala, da med njimi ni bilo tistih, ki bi sodelovali v napadu na Slovenijo. Ministrica je nadalje zagotavljala, da izbrisani ne bodo dobili odškodnin zaradi trpljenja in škode, ki ju je povzročil izbris iz registrov o prebivalstvu

Novogoriški župan o perečih temah

Na Goriškem kriza v gospodarstvu, pa tudi v kulturi

Novogoriški župan Mirko Brulc je v začetku aprila spregovoril o težavah v nekaterih goriških podjetjih, predvsem v Mip-u, ki je samo v Novi Gorici zaposloval več kot 250 ljudi, v celotni Sloveniji pa je v njegovih obratih, mesnicah ipd. delalo 750 delavcev. "Ta družba je bila okradena. Nekateri lastniki so izrabili priložnost", je povedal Brulc in pojasnil, da je treba po objavi stečaja čim prej dobiti nekoga, ki bo peljal zadeve naprej, da ne ugasne blagovna znamka in da bodo zaposleni obdržali delo. Pojasnil je, da so na mestni občini Mip-u v letu 2001 omogočili kredit v vrednosti 400.000 evrov, do zdaj pa so prejeli nazaj le 110 tisoč evrov. "Nekdo bi moral po službeni dolžnosti začeti z akcijami, pa ne samo v Mip-u, ampak tudi drugod po državi. Verjamem v pravno državo in upam, da se bo kdo zganil", je še povedal Brulc in dodal, da bodo, če se v zvezi s tem ne bo nič zgodilo, sami poskrbeli za to, da se pride stvari do dna. Kot glavnega krivca za nastalo situacijo je omenil banke, ki so dajale kredite na lepe oči, ter dodal, da bi morali tudi ljudje na bankah odgovarjati, ne pa da delavci izgubljajo službe, podjetja propadajo, menedžerji in bankirji pa še

naprej živijo na veliki nogi in ob vsem, kar so sami zakuhal, ne občutijo nikakršnih posledic. Omenil je tudi krizne razmere v družbi Gostol Gopan, ki jo je obiskal, in kjer mu je vodstvo natančno predstavilo težave, zaradi

kulture, je župan nekaj pozornosti namenil tudi tej problematiki. Spregovoril je o težavah v SNG Nova Gorica, na Mostovni, ki je že dobra dva meseca zaprta, ker objekt nima uporabnega dovoljenja, in o slabih izglelih za

krize na občini v zadnjem času soočajo tudi s stisko na področju

katerih so morali odpustiti 110 delavcev oziroma tretjino zaposlenih. "Ironično je to, da ne morejo računati na sredstva, ki jih je razpisala vlada, ker so imeli lani preveč dobre poslovne rezultate", je povedal in izpostavil tudi krizo v Šempetrski Iskri Avtoelektriki, kjer so tudi že odpustili nekaj sto ljudi. Ker se poleg gospodarske

organizacijo poletnega festivala, ker bodo proračunska sredstva s tega naslova prerazporedili, da bodo lahko več denarja namenili ljudem, ki zaradi gospodarske krize razmišljajo o čem drugem kot kulturnem preživljanju prostega časa. V zvezi s problematiko novogoriškega gledališča je Brulc pojasnil, da je Boris Kobal v novo-

goriško gledališče prišel z dobrim programom in z idejo o tem, kako bi gledališko dejavnost širili tudi onkraj meje, s tem, ko ga je zaradi slabih medčloveških odnosov in finančnih ter tehničnih pogojev že po 14 dneh zapustil, pa naj bi gledališče, mesto in širši prostor, izgubili veliko priložnost. "Le kako lahko ti ljudje sploh vadijo in igrajo, če se v gledališču med seboj sploh ne pogovarjajo", se je še vprašal Brulc. O Mostovni je povedal, da je velik interes občine, da Mostovna živi. "Trudili smo se pri dokumentaciji za pridobitev uporabnega dovoljenja, a nas je inšpekcija prehitela", je razložil in dodal, da si pristojne službe še naprej intenzivno prizadevajo, da se nevšečnost, zaradi katere je ostala goriška mladina brez svojih prostorov, čim prej odpravi. Glede ideje o organiziranju goriškega festivala oziroma goriškega kulturnega poletja, ki naj bi po željah pobudnikov projekta zaživel že letos, pa je pojasnil, da zelo ceni prizadevanja vseh, ki želijo s kulturnimi vsebinami popestriti poletni čas. "Vseeno pa v situaciji, kakršna je, ko prihajajo k meni ljudje v velikih stiskah, ne moremo nameniti 80 tisoč evrov za zabavo", je pojasnil in postregel s podatkom, da deluje v okviru občine okrog 160 raznih društev. "Če bi vsako od njih v poletnem času prispevalo en dogodek, bi nas to ne stalo veliko, dogajanje pa bi bilo precej pestro", je še izjavil in napovedal, da bodo denar v rebalansu namenili za vse večje številu tistih, ki ne morejo plačati otrokom malice ali kosila v vrtcu oziroma šoli.

Nace Novak

Kratke

Dr. Valentin Inzko visoki predstavnik Evropske unije v Bosni

Nekdanji avstrijski veleposlanik v Sloveniji, koroški Slovenec dr. Valentin Inzko, je pred kratkim postal visoki predstavnik Evropske unije v Sarajevu. Inzko ima za seboj že dolgo in bogato diplomatsko kariero. V preteklosti je med drugim služboval v Mongoliji, na Češkem in drugje. Poročen je z znano koncertno in operno pevko Bernardo Fink. Njegov oče, zdaj že pokojni prof. Valentin Inzko, je igral veliko kulturno in politično vlogo med koroškimi Slovenci in je bil na šolskem področju dolgo let nadzornik za slovenske šole. Njegova mama gospa Marinka živi danes v Svečah. K novemu in prestižnemu imenovanju veleposlaniku Inzku iskreno čestitamo še zlasti mnogi goriški prijatelji. / AB

V Sloveniji manj trošijo in bolj varčujejo

Iz analiz in poročil Banke Slovenije in tudi poslovnih bank, kot sta npr. Nova Ljubljanska banka in Nova kreditna banka Maribor, je razvidno, da so v Sloveniji zaradi vpliva in učinkov finančne in gospodarske krize začeli manj trošiti in bolj varčevati. Skratka, začeli so previdneje ravnati z denarjem. Čedalje več ljudi se vrača k varčevanju v bankah, pri najemanju posojil pa so postali previdnejši. Po najnovejših podatkih imajo slovenska gospodinjstva na računih v domačih bankah skoraj 14 milijard evrov prihrankov, kar predstavlja kar tretjino bruto domačega proizvoda Slovenije. Zadolženost gospodinjstev pa znaša okoli 8 milijard evrov. Za ponazoritev sprememb v ravnanju ljudi navajamo, da je še v lanskem letu najemanje posojil naraščalo hitreje kot varčevanje v domačih bankah.

Turistična kmetija Arkade v najstarejši hiši v Črničah na Vipavskem

Tudi v Vipavski dolini so vinogradniki in vinarji odpri več tako imenovanih kmečkih turizmov, to je gostinsko-turističnih dejavnosti, ki delujejo pretežno ob koncu tedna. Nekateri gostom nudijo tudi prenočišča, ki so urejena in sodobno opremljena. Po raznovrstnosti in kakovosti storitev slovi zlasti turistična kmetija Arkade v Črničah, ki jo upravljata zakonca Jordan in Silva Cigoj. V tem kmečkem turizmu nudijo prenočišča v sodobno opremljenih dvoposteljnih sobah, v katerih imajo telefon, manjši bar, kopalnico, naprave za ogrevanje pozimi in za hlajenje v poletnem času in računalnik z dostopom do interneta. Kmetija Jordana in Silve Cigoj je v najstarejši hiši v Črničah, ki ima kamniti portal iz leta 1811. V njunem kmečkem turizmu gostom nudijo tudi nekdanje primorske in vipavske jedi, ki so na splošno že skoraj pozabljene.

V Sloveniji živi okoli 430 medvedov

V Sloveniji so dolgo obdobje ugibali o tem, koliko medvedov živi v njenih gozdovih ter kako se premika in živi ta zver. Najpogosteje so ocenjevali, da je v gozdovih in tudi na planotah stalno od 500 do 700 medvedov. Zdaj pa so raziskovalci oddelka za biologijo Biotehniške fakultete v Ljubljani opravili molekularno ekološko študijo genetike medvedov, na podlagi katere so ugotovili, da je lani število medvedov znašalo 434. Gre za najbolj zanesljive podatke doslej. Raziskava je potekala tako, da so raziskovalci od avgusta prejšnjega leta pa do lanskega novembra, ob pomoči gozdarjev, lovcev in prostovoljcev, zbirali medvedje iztrebke in vzorce njihove dlake. Zatem so vzorce analizirali in iz njih so lahko določili genotip medveda ter tako našli 354 različnih medvedov, 159 samcev in 195 samic. Gre za število, ki se lahko tudi spreminja, ker je populacija medvedov dinamična, le-ta pa se gibljejo v prostoru, odprtem tudi na Hrvaško. Pri izvajanju študije o genetiki medvedov so raziskovalci ugotovili, da se je od avgusta prejšnjega leta pa do novembra lanskega leta večina omenjenih zveri potikala na območju Javornikov, Snežnika, Menišije, Velike gore, Stojne, Gotenške gore in Male gore. Zdi se, da je bilo medvedov precej tudi v Kočevskem Rogu, večina živali pa se je premikala na območja, kjer je bilo hrane v izobilju. Na območju ob hitri cesti Ljubljana-Koper je bilo ob času vzorčenja zelo malo medvedov. Menijo, da gre pri tem za vpliv hitre ceste. Čeprav jo medvedvi lahko prečkajo, jim pomeni kar precejšnjo pregrado, ki medvede ločuje od populacije v gozdovih. Podatke o številu medvedov v Sloveniji bodo v prihodnje lahko s pridom upoštevali pri določanju kvote za odstrel te zveri, o čemer so pogosto nastajale polemike.

Pomladne lepote božjega stvarstva

Ptice pri Mariji v Lipici

Z Verico se seveda drživa za roke. Vedno, kadar hodiva po ulicah in cestah, največkrat pa tudi na sprehodih, ko občutki nevarnosti popustijo in se v zameno prikrade nekaj drugega, sladkost bližine in priložnost za tista prva drobna sporočila, ko besede šele nastajajo in so v zamudi.

Minil je že tisti prvi čas, ko se je čutila ujeta in nadzorovana, pa se mi je iztrgala iz roke, poletela sama naprej in se dala preplašenemu dedku spet ujeti, a z veseljem in ponosnim smehom, češ, si videl, da mi nisi več potreben in da sem razsodnejša, kot vsi skupaj mislite? Zdaj slutim in čutim novosti: vse pogostejše me kar sama prime za roko, pa ne le iz vdanosti ali navade, marveč da čuti, da je tudi z menoj vse v redu.

V takem novem razmerju sva se lepega spomladanskega dne spuščala po položni vijugasti gozdni stezi proti oltarčku s kipom lurske Marije v Lipici. Najini koraki so se mešali s pevskimi vajami posameznih ptic po vejah, grmovju in v šopih že sočne trave. Včasih sva obstala ob kakem presenečenju: ko je lesono zadržalo z votlega debla in sva ugledala glasno zaposleno žolno; tudi vodeb se je kdaj pa kdaj značilno zasmel tam nekje v zelenih skrivališčih nad robom globeli; za glasbeni priboljšek je poskrbela vedno nekoliko skrivnostna kukavica. Mimo mogočnih divjih kostanjev, pred katerimi bi stebri

kake katedrale zbledeli, sva prišla do cilja, kjer so rože in sveče živele kot spomin na obiske ljudi s posebno govorico srca. Obstala sva, tudi Verica je prižgala svečo in pobožala vse tiste cvetlice v vazicah pred Gospo z milim pogledom. To je bila njena molitev.

Še malo sva se pomudila v tej blagi tišini, potem pa sva se začela vzpenjati po stezi navzgor. Spet sva se držala za roke, nenadoma pa je njen korak zastal, ročica se ji je stresla, dahnila je komaj slišno: "Deda..."

Na lepem obrazku je bila žalost z nadihom groze, po ličkih so ji tekale solze, jokala je tiho, brez glasu, z pogledom v višino, nekam v vir te nenadne pretresenosti. Sledil sem njenemu pogledu, pripravljen na karkoli strašnega. In ugledal sem tragedijo v gozdu: ogromno drevo, eden tistih stebrov kraške katedrale, je bilo nekje na polovici preklano,

zlomljeno in povešeno v skoraj pravem kotu na stezo. Bilo je podobno kot na trpljenja, prizadete po kakem viharju s strelami in vrtinci burje.

Otrok je gledal živo bitje, ki ga je neznano zlo uničilo. Težko je bilo iskanje tolažilnih besed, nekaj sem jecjal o še živih poganjkih in močnih koreninah, ki bodo pomagale živeti težkemu ranjencu. Obupno sem iskal kaj prepričljivega in spodbudnega, nekaj, kar bi zaustavilo tisto žalost tako rahločutnega srca. Težko mi je bilo, skozi misel so mi švigali spomini na pravljice in vile, ki prihajajo v takih primerih na pomoč.

Tedaj se je zgodilo nekaj nepričakovanega. Od nekega iznad drevja ali izpod oblakov, saj zares ne morem vedeti, se je spustila jata drobnih in razigranih ptic. Ščebetaje so posedale po vejah vsenaokoli, bila jih je ena sama radost, vse je poskakovalo in trepetalo od prekipenja spomladanskih hvalnic, drug čez drugega so gostoleli miniaturni umetniki, bogve kaj vse lepega in dobrega so si pripovedovali in voščili v svojem jeziku tam na blagoslovljenih vejah milostnega gozda.

Ko sem pogledal Verico in opazil, da se ji je jok ustavil, da se celo že nasmiha in da se v očeh vrača svetloba otroške sreče, mi je postalo vse jasno: ptice pri Mariji v Lipici so prišle potolažit ranjeno srce. Nasmeh se je spreminjal v smeh, srebrno glasen. Verica je zaploskala in vse ptice so v istem hipu vzletele, z vsemi pesmimi in pozdravi in voščili vzletele nekam čez zelena in sinja obzorja pomladi in velikonočnih pričakovanj.

Saša Martelanc

Bani pri Trstu

Refleksija o večeru z Borisom Pahorjem

Kar nekaj časa je šlo mimo od praznovanja dneva slovenske kulture, ki ga je priredilo SKD Grad pri Banih (14. marca). Prostor, ki ga društvo uporablja za prireditve, se je tisti večer kar hitro napolnil z obiskovalci od vsepovsod, ki so želeli prisluhniti besedi človeka, ki je s svojimi knjigami vrnil besedo tistim, katerim je bila odvzeta, ki je vrnil dostojanstvo tistim, ki so bili le kot številke in premnogi se tudi niso več vrnili. Gost tega večera je bil priznani književnik prof. Boris Pahor, ki je s svojimi romani, esej, članki in govori vzbudil zanimanje širše javnosti. Najprej daleč od doma, v tujini. Končno tudi v tem kulturno zatohlem mestu v zalivu, ki je vse prej kot naklonjeno slovenski besedi. Marsikomu pri večinskem narodu še danes ni pogodu to, kar je napisal

jezika). Drugod po državi pa zaradi nepoznavanja vsega tega, zaradi ignorance, ki jo vsa povojna leta širi politika prikrivanja dobe fašizma, ki ni sposobna narediti korak v smeri katarze lastne zgodovine, kakršno je opravila Nemčija z nacizmom. Povedati pa je treba tudi, da to, kar je Boris Pahor pisal in govoril, ni bilo pogodu niti tistim iz naših logov, zaverovanim v ideologijo, ki je povzročila veliko gorja in škode slovenskemu narodnemu občestvu. Na dan prihaja marsikaj, kar je bilo do nedavnega zamolčano, kar je bilo prikrito; na dan prihaja, kaj vse je zmožen napraviti človek z uporabo ideologije, da obdrži oblast v svojih rokah. Nepovezana pripoved življenjske zgodbe in izkustva se pričinja že v otroštvu, ki ga močno zaznamuje s prepovedjo rabe materinega jezika, s požigom Narodnega

do Bergen-Belsena, kjer sta kraljevali beda in smrt. Naposled sta prišla osvoboditev in zdravljenje v sanatoriju v Franciji, kjer je odkril moč ljubezni, za katero se splača živeti; in končno je prišel tudi čas vrnitve v rodni kraj - Trst. Tu se je posvetil pisanju tudi za tiste, ki so ostali tam, kjer se je končalo vsakršno spoštovanje človeškega telesa, kjer je bil človek le številka. Kmalu se je zaradi svojega pisanja oddaljil od oblastvenih struktur v zamejstvu, posebno po intervjuju s Kocbekom o pobitih domobrancih. S tem se je zameril tudi takratnim imenitnikom slovenske oblasti, ki so mu za nekaj časa prepovedali tudi vstop v Slovenijo.

Kljub vsemu temu je še naprej neutrudno hodil svojo pot, zvest samemu sebi, kar je kasnejši potek zgodovine pokazal, da je imel prav on in

ne tisti, ki so krojili tedanjo politiko, ga besedno napadali in kritizirali. Ko se je zahvalil za navdušen, topel aplavz prisotnih, se je z besedo obrnil k ženskam s pozivom, naj se vključijo in angažirajo v politiki in prevzamejo odgovorna

mesta v družbi, ker so nosilke drugačnega pogleda na svet, ker nosijo v sebi prerojenje in življenje samo.

Pavel Vidau

Pahor o fašizmu, in o tem, kar je počenjal v teh krajih slovenskem človeku, (pogromi požigov, škvaldristični napadi, prepoved materinega

doma in z vsem, kar je povzročil fašizem v naših krajih. Nadaljevala se je s taboriščno kalvarijo nacizma v taboriščih Dachau, Natzweiler

doma in z vsem, kar je povzročil fašizem v naših krajih. Nadaljevala se je s taboriščno kalvarijo nacizma v taboriščih Dachau, Natzweiler

Drobci modrosti
Velikonočno
spoznanje

Sirski kristjani na velikonočno jutro zapojejo prelepo pesem. Ta opeva, kako Mati sreča na poti h grobu rablja, ki je snemal Sinovo telo s križa. Najprej se njuna koraka zaustavita, potem drug drugega zvedavo s kancem zadrege pogledata, nato rabelj s tresočim glasom spregovori: "Nisem bil grob, nisem bil hiter, počasi, počasi sem ga snemal... nisem mu zadajal bolečin, saj ni čutil, bil je mrtev..." Mati pa mu mirno odgovori: "Hvaležna sem ti za vse to, On je moral zame in zate pretrpeti, za nas vse... sedaj ga v grobu ni več, On živi..." Rabelj nadaljuje: "Kdo ga je ukradel iz groba? Še tu mu niso dali miru..." Marija pa zaključuje: "Večno

živi, in ko mene in tebe več ne bo, bo On še naprej živel..." Prečudoviti realizem nadzemskega je v to pesem vtakla preprosta duša, daleč od zgodbic, ki nam jih ponuja rumeni tisk, ali pa razvlečene nadaljevanke, brez konca...

Bila je nejevoljna, ko je vsak dan po kosilu pomivala posodo. V postu pa ji je prišel prav ob tem opraviilu približek. Zaznala je, da ima ob sebi nevidnega prišepetalca, ki ga do sedaj ni zaznala. Šepetalca, ki ji odvrta pogled in uho od vsega blišča in trušča tega sveta (zato ne mara velietrgovin), s komaj zaznavnim šepetom: "Poglej, koliko lepega ti ponujam! Kaj je tisti navidezni bleščavi svet v primerjavi s tem, ki te obdaja? Ali ti ne prinaša polno veselja, globoke pomirjenosti in zadovoljstva..." Nad tem zavedanjem se je zamislila. Od tedaj jo razveseli vsaka majhna živa stvar - rožice, trava, veja v drevesu, ži-

valice, nebo, oblak, pa celo dež. Spoznala je, da megla zna celo čarati. Ne zavije nas samo v svoj mokri sivi dolgčas - ampak tokrat vidimo boljše druge stvari!

Vsako novo stanje je nov iziv, nekakšna nova domača naloga. Tudi besede, ki ste si jih pred davnimi leti dali pri poročni objubi... v sreči in nesreči, v boleznih in zdravlju... In tisti, ki je zvest, ali lepše: zvestoba sama nas lahko dobrohotno spominja na vse to in vzpodbuja v to smer... Kaj naj bi hoteli še več? Moj jarem je sladek in moje breme je lahko, nam je oznanjal! - Če pritisne preveč, breme prinese preden... "In imel boš življenje v izobilju!" kako čudovito, brez vseh dolgovestnih razprav in vsakovrstnih modrovanj. Če spoznamo Njegovo modrost, ki se nam podarja v velikonočnem jutru, potem ne rabimo nič več. To je moja in tvoja ALELUJA! To je dovolj za naš vsakdan!

AK

NOVI
GLAS

GLAVNI UREDNIK Andrej Bratuž - ODGOVORNI UREDNIK Jurij Palik
Izdajatelj Zadruga Goriška Mohorjeva - Predsednik dr. Damjan Paulin
Registriran na sodišču v Gorici 28.1.1949 pod zaporedno številko 5

Uredništvo v Gorici: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 550330, faks 0481 548808, e-mail gorica@noviglas.it
Uredništvo v Trstu: Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, tel. 040 365473, faks 040 775419, e-mail trst@noviglas.it
Uprava: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 533177, faks 0481 548276, e-mail uprava@noviglas.it
www.noviglas.it

TISK: Centro Stampa delle Venezie Soc. Coop. a.r.l., Via Austria, 19/B - 35129 Padova PD,
tel. 049 8700713 - faks 049 8073868; e-mail cdascv@libero.it

LETNA NAROČNINA: Italija 45 evrov, Slovenija 48 evrov, inozemstvo 85 evrov - Poštni tekoči račun 10647493

OGLAŠEVANJE: Oglaševalska agencija Tmedia, ul. Malta 6 - Gorica, ul. Montecchi 6 - Trst.
Brezplačna tel. št. 800 129452, iz Slovenije in tujine 0039 0481 32879. E-mail advertising@tmedia.it

Jamčenje zasebnih podatkov: v smislu zakonskega odloka št. 196/03 (varstvo osebnih podatkov) jamčimo največjo zasebnost in tajnost za osebne podatke, ki so jih bralci posredovali Novemu glasu. Bralci lahko brezplačno zaprosijo za spremembo ali izbris podatkov, ki jih zadevajo, kakor tudi izrazijo svoje nasprotovanje rabi le-teh.

Novi glas je član Zdrženja periodičnega tiska v Italiji USPI in Zveze katoliških tednikov v Italiji FISC

Izdajanje našega tednika Novi glas podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovencev v zamejstvu in po svetu
Tednik Novi glas prejema neposredni državni prispevek v skladu z zakonom 7.8.1990 št. 250

To številko smo poslali v tisk v torek, 7. aprila, ob 14. uri.

SOL V KAVI

Meta-ekonomija

"Svojih težav ne moremo rešiti z istim razmišljanjem, s katerim smo jih ustvarili". Albert Einstein

Doživljamo eno najglobljih gospodarskih kriz v zadnjih 80 letih in se kot mnogi tudi sam nagibam k mnenju, da to pomeni tudi konec kapitalizma oz. sedaj veljavnega gospodarskega modela. Strokovnjaki za ekonomijo temu ugovarjajo, češ, saj smo imeli že več kriz v preteklosti. To je tudi res, vendar smo pet največjih kriz imeli v zadnjih 25 letih tega gospodarskega modela, ki je star več kot 200 let.

Ne pravim, da se bo ta ekonomski model zrušil z mogočnim treskom. Gospodarstvo se bo po sedanjih krizi še opomoglo, toda naslednje kriz, od katerih je vsaka hujša od prejšnje, nam kaže, da se je umiranje tega gospodarskega modela že začelo, vendar tega ne moremo razumeti, če gledamo stvari od znotraj in krize ne moremo rešiti z miselnimi orodji, na osnovi katerih je ta kriza tudi nastala. Potrebno je veliko širše razmišljanje, pri katerem bomo upoštevali tudi številne druge dejavnike in ne le te elemente, ki se upoštevajo v sedanjem ekonomskem modelu. Od ekonomije moramo preiti na meta-ekonomijo. Kaj pa to pomeni?

Problem sedanjega ekonomskega modela je, da je nevzdržen. Za delovanje ekonomije, kakor je zastavljena po sedaj veljavnem pojmovanju, je nujno potrebna gospodarska rast, saj temelji na denarju, ki je obremenjen z obrestmi. Nenehna gospodarska rast pa je dolgoročno nevzdržna, saj velik del ekonomije temelji na končnih virih. Za delovanje gospodarstva je namreč potrebna energija, vendar danes večji del te energije pridobivamo iz fosilnih goriv, med katere štejem tudi premog, ki pa niso obnovljiva. In če torej gospodarstvo postavimo na viro, ki so končni, ne moremo imeti neskončne rasti. Na-

redili smo računovodsko napako, ker štejemo te naravne viro za prihodke in ne za kapital. Pravi, vzdržni ekonomski model bi moral upoštevati veliko več elementov. V računovodskih izkazih bi morali upoštevati tudi stopnjo izkoriščanja naravnih virov, vpliv gospodarske dejavnosti na dobrobit prebivalstva, človekovo dostojanstvo, srečo, dobrobit naravnega okolja, srečo in zadovoljstvo delavcev in še vrsto drugih stvari. Računovodstvo bi moralo zajeti veliko več vidikov vsega, kar sestavlja življenje ljudi in življenja planeta ter družbene elemente.

Eden izmed najbolj poštenih načinov obdavčitve je davek na dodano vrednost, saj obdavčuje potrošnjo. Kdor ima veliko denarja, veliko kupuje in torej plača veliko davkov v obliki davka na dodano vrednost. Podjetja pa bi morala podobno plačevati več davkov, če imajo ugodnejše pogoje poslovanja. Tako bi, na primer, podjetje s sedežem v glavnem mestu moralo biti bolj obdavčeno od enakega podjetja, ki posluje na periferiji. Podjetje v glavnem mestu ima namreč boljše cestne povezave, lažji dostop do bolj zmogljive infrastrukture, več možnosti, da zaposli ustrezno izobražene delavce, saj jih večina živi v prestolnicah. Podjetje na periferiji pa ima večje težave, saj nima tako široke izbire osnovnih storitev, ki so potrebne za njegovo delovanje. Zaradi oddaljenosti od večjih centrov težje prodaja svoje blago ali storitve.

Če je poslovanje podjetja takšno, da izkorišča več naravnih virov, bi moral davek na to dejavnost biti višji; če pa prispeva k obnavljanju in zdravju naravnega okolja, bi moralo biti nagrajeno z nižjo obdavčitvijo. Podjetje, ki svojim delavcem zagotavlja človeka dostojno življenje, ki jim zagotavlja takšno delo, ki jih osebno izpolnjuje in jih ne pretvarja v nadomestek stroja, bi moralo uživati davčne ugodnosti.

Samo na ta način lahko ustvarimo gospodarske dejavnosti, ki bodo dolgoročno vzdržne in bodo v skladu s temeljnimi načeli človekovega dostojanstva.

Peter Szabo

Lepote neokrnjenega predela slovenske obale

Vonj Mediterana na stari istrski romarski poti

Strunjan poznamo vsi zaradi plaž in velikega hotela, sicer prijetnega termalnega zdravilišča, ki pa po svoji zunanji strukturi ni ravno v ponos zalivu. Vendar se sredi mimoz, cipres in zapuščenih solin skriva še marsikatera zanimivost, ki jo ob bežnem poletnem obisku Strunjana največkrat prezremo. Če si zares želimo spoznati ves čar tega kotička slovenske Istre in zadihati s polnimi pljuči opojni vonj Mediterana, pa je najbolje, da se do Strunjana napotimo peš, in sicer iz Izole, kjer lahko parkiramo pri turističnem naselju Simonov zaliv. Uživali bomo prijetne sončne žarke in njihovo nežno toplino tudi v najbolj mrzlih zimskih dneh, naužili se bomo modrine, od morja tja do nebesnih obzorij. Spomladi in zgodaj poleti pa se bomo prepustili vonju po žuki in mimozah, ki nas bodo opajale s pripovedkami o sanjskih južnih deželah.

Pot nas bo najprej peljala po obnovljeni obalni promenadi, kjer se fliš in ilovica spuščata v slojih do morja. Pot je senčna in nenaporna, voda nas vabi v svoj sanjski modri obseg, od strmega pobočja, poraslega z nizkimi grmičevjem, pa pronicajo proti plaži številni večji in manjši izviri sladke vode. Tako da se moramo kar načuditi, od kod tem krajem tako vodno bogastvo.

Kot vsako obmorsko naselje ima tudi Izola svojo kolonijo lenih sredozemskih mačk, ki predejo na soncu in v zavetju zapuščenih lesenih barak. Zanje skrbijo člani Obalnega društva proti mučenju živali. Prav radi bodo pokramljali z nami in nam še kaj zanimivega povedali o vsakdanjem utripu izolskega sprehajališča.

Značilnost tega koščka slovenske Istre niso le z geološkega vidika zelo zanimivi flišni klifi in podzemni vodotoki, ampak tudi posebno milo podnebje, ki tvori tu pravo mikroklimo in nam omogoča, da v bližnjem krajinskem parku srečamo rastišča najrazličnejših mediteranskih rastlin, celo zimzelene mirte in jagodičnice. To je edini kraj v Sloveniji, kjer bomo lahko uživali ob lepoti teh drugače tipičnih dalmatinskih grmov. Stežka ju bomo srečali celo v sosednji hrvaški Istri. Čar Mediterana pa se skriva tudi za ograjami in zidovi izolskih vrtov. Zelo težko si je namreč predstavljati, koliko je tu malih družinskih nasadov citrusov, predvsem mandarin, pomaranč in limon. Drevesa lepo uspevajo na prostem in dosegajo častljivo starost, domači slovenski agrumi pa so večkrat v prodaji tudi na izolski tržnici, kjer zgodaj spomladi lahko kupimo še posamezne sadike.

No, morsko obalo kmalu zapu-

stimo in se po vijugasti asfaltni cesti, ki se vije med vrtovi in oljčnimi gaji in nasadi artičok, povzpemo do Krajinskega parka Strunjan. Paziti moramo, da na vrhu griča, ob večji zapuščeni kamniti zgradbi, mimo cipres sledimo belo-rdečim markacijam in zavijemo desno na kolovoz, ki nas bo kmalu popeljal do razgledne grebenske steze in Belega Križa. Beli Križ je nedvomno eno najlepših razgledišč v naši Istri, dviguje se nad istoimenskim zalivom in divjimi plažami, točno pod njim pa je na obali svetli kamen, ki naj bi imel zdravilno moč. Flišni klifi pod nami so tu visoki do 80 metrov, najvišji na Jadranu, plaže pod Križem pa so zaščitene zaradi nahajališč redkih morskih trav in meter dolgih školjk, leščurjev.

O visokem belem križu, ki tu stoji, pravijo, da vodi mornarje in jim kaže varno pot. Legenda pripoveduje, da so ga postavili leta 1921 v spomin na čudež. Tedaj je večja tovarna ladja doživela neke na odprtem brodolomu, čudežno pa se je rešil eden izmed

mornarjev, ki je priplaval ravno na obalo pod strunjanskimi griči. Tu so v spomin na dogodek namestili velik križ.

Po postanku in malici se bomo počasi poslovlili od razgledišča pri Belem Križu in leva stezica nas bo v nekaj minutah pripeljala do renesančne cerkvice Svete Marije od prikazanja, ki so jo pred več kot osemsto leti na vrh razglednega griča postavile benediktinke. Odsle so že leta 1212, cerkev je bila od tedaj nekaj časa last benediktincev, ki so tu molili, pa

pa so oskrbo prevzeli frančiškani. Ob štiristoti obletnici prikazovanja je tedanji tržaško-koprski škof Andrej Karlin ob navzočnosti škofa Jegliča slovesno kronal strunjansko Marijino sliko. Cerkev pa je ne glede na to, kdo jo je upravljal, živela v stiku z morjem, ribiči in mornarji, o tem še danes priča veliko število votivnih podob, ki so skrbno ohranjene v zakristiji. Mariji naj bi jih pustili v zahvalo za srečno vrnitev, za čudežno rešitev ali v upanju na uspešno plovbo. Tudi ladje, ki so za-

prijeten majhen bife, kjer se bomo lahko osvežili in nekoliko odpočili. Pot nas vodi namreč še do solin in lagune Stjuže, ki so tudi del parka. Nekoč je bilo tu živahno zaradi solinarjev, ki so nabirali sol, pa tudi rib je bilo v laguni zelo veliko. Dandanes pa je spodnji del krajinskega parka predvsem cilj turistov in obiskovalcev zdravilišča. Za konec si lahko ogledamo še drevo pinij in Vilo Tartini, če smo utrujeni, pa se raje prepustimo razgledom in odkrivanju mediteranske kraji-

ne: terasastih nasadov ter starih kamnitih domačij. Izmed teh jih je sedem strogo zaščiteneh.

Izleta je konec, v Izolo se lahko vrnemo peš ali z avtobusom, za konec pa naj še povemo, da smo se sprehajali po najdaljšem nepretrganem delu naravne obale v tržaškem zalivu. Slovenska obala premore žal le še 20 odstotkov divje naravne plaže, to je 4 cm na prebivalca, premo, da bi se lepo, udobno ulegli na brisačo in se prepustili sončnim žarkom. Ves preostali del obmorske Slove-

nije je pozidan ali zabetoniran. Naravni rezervat Strunjan, ki je zaščiteno od leta 1990, pa predstavlja dobrih 10 odstotkov celotne slovenske obale. Vredno ogleda torej, predvsem, ker bomo za izlet, tja in nazaj, porabili pičli dve uri.

Suzi Pertot

tudi obdelovali zemljo in oljčne nasade. Leta 1512 je svetišče postalo Božja pot, saj naj bi se tu v noči pred Velikim smarnom dvema čuvajema prikazala Marija. Ljudje so začeli prihajati iz vseh bližnjih krajev, pa tudi iz daljne Goriške in Furlanije, cerkev je začela estetsko bogateti, leta 1907

puščale zaliv, so se vsakič ustavile pod Belim Križem in trikrat zaščitile Mariji v pozdrav. Tako so se ji mornarji izročili v varstvo, preden so zapluli valovom in neznanim dogodivščinam naproti. Če so nas pot in številne lepote utrudile, nas v bližini cerkvice in frančiškanskega samostana čaka

Žaljive obsodbe vredne besede skupine prenapetežev

Nov protislovenski izpad tudi na športnem prizorišču

Našo javnost je prejšnje dni ponovno prizadela novica o protislovenskih izpadih, tokrat na športnem prizorišču, kar tudi ni novost. Znani košarkar Jan Budin, ki se poklicno ukvarja z igro pod košema kot član ekipe Calligaris iz Rožaca na Videmskem (državna B2 liga oziroma četrto italijansko tekmovalno), je bil namreč tarča skrajno neokusnih psov na domači tekmi proti kolegom tržaškega moštva AcegasAps. "Non esiste scavo italiano", je s tribune skandirala skupinica tržaških psevdonavijačev, ki so bili Budina že zmerjali v prejšnjih medsebojnih srečanjih, se pravi v prvenstvu in na prvem ligaškem dvoboju decembra v Trstu. Tokrat je vest hočeš nočeš prodrla v javnost – v italijanskih medijih sicer z zelo majhnim poudarkom –, ker sta sodnika razumela situacijo in v zapisnik vključila rasistično naravo izpadov navijačev, za kar je disciplinska komisija vsedržavne košarkarske zveze naložila tržaškemu klubu slano denarno kazen.

Jan Budin je med igro z instinktivno gesto tudi reagiral na provokacije, za kar se je nato preko stolpcev Primorskega dnevnika opravičil. Zanimivo, sodnika sta videla tudi njegovo očitno reakcijo, vendar ga zelo občutljivo nista kaznovala, pač pa sta ga le opozorila, naj se krotneje, uperjene proti skupinici prenapetežev, ne ponovijo.

Primorski dnevnik je objavil tudi stališče društva Pallacanestro Trieste AcegasAps, ki prav gotovo

ne soglaša s početjem svojih navijačev. V imenu kluba je odbornik Maurizio Modolo obža-

Jan Budin

venskimi društvi iz zamejstva in iz matice, pred nekaj leti je zanj igral tudi mladi Slovenec Batič, ne nazadnje pa v devetdesetih letih tudi sam Budin, Fučka in drugi. Skratka, zmerjanje je bilo zgolj kruh iz moke maloštevilnih idiotov, ki očitno ne morejo iz svoje kože. Z Budinom so imeli še odprt kak račun iz preteklosti, fant na igrišču je s svojim znanjem in izkušnjami itak redno izigral njihove ljubljence, svoje je opravil še kak kozarec in... mera je polna in Tržačan se spomni, da je Budin "ščavo". K sreči so tovrstni dogodki po amaterskih igriščih vse bolj redki, ko pa pride do njih, so že tako nenavadna stvar, da priza-denejo tudi sodnike, ki – tako kot v primeru košarkarskega deželnega derbija – pravilno vse zapišejo.

Žal pa ostaja ta "ščavo" zaradi neumnosti in ignorance ljudi

NAMIZNI TENIS	KOŠARKA
Ženska A1 liga: Coccaglio – Kras 4:2	Moška C liga: Jadran – Videm 68:69, Pordenon – Bor 80:73
Moška B2 liga: Kras – Ravigo 5:3	Moška D liga: Intermuggia – Breg 69:81, Romans – Kontovel 72:85, Dom – Tržič 47:71
HOKEJ IN LINE	ODBOJKA
Moška A1 liga: Ferrara – Polet Kwins 5:3	Ženska C liga: Volleybas – Sloga 1:3
NOGOMET	Moška C liga: Sloga Tabor – FerroAlluminio 3:2, Buia – Olympia 3:2, Soča – Cus 0:3, Val – Basiliano 0:3
Promocijska liga: Vesna – Lignano 2:2, Capriva – Juventus 0:0, Kras – Staranzano 1:2	Ženska D liga: Čedad – Bor/Breg 1:3
1. amaterska liga: Domio – Savodnje 1:3, Ronchi – Primorec 1:0	TENIS
2. amaterska liga: Zaria/Gaja – Opicina 1:0, Breg – Esperia 2:2, Villa – Primorje 1:0	Ženska B liga: Gaja – Treviglio 1:3
3. amaterska liga: Mladost – Muglia 0:1	Moška C liga: Caneva – Gaja 1:5

vse preveč neprijetno prisoten, tudi med mlajšimi. Zadnji primer smo zabeležili na socialni internetni mreži Facebook, kjer so ustanovili skupino – v katero se lahko vpiše vsakdo, ki čuti pripadnost k njej – "Ščavo resta ščavo". V utemeljitvi piše, češ kaj jim hočemo, saj so vendarle "ščavi". V kratkem času se je med somišljenike vpisalo več kot tisoč ljudi, pravo protislovje pa je, da je med njimi tudi kar nekaj Slovencev! Facebook je seveda igra in Slovenci, ki so se vpisali v skupino, menda jemljejo stvar prav kot tako, vendar ustanovitev takega okolja je vsekakor pokazatelj določenega ozračja, ki še vlada v Trstu do Slovencev. Večina naših mladih se je v vsakem primeru angažirala, da bi skupino zaprli, tako kot je svojčas italijanska tržaška javnost – tudi preko časopisnih stolpcev – zgroženo zahtevala zaprtje podobne skupine "Trst je naš" z velikim halojem, ker je vanjo vpisan tudi občinski svetnik Iz-tok Furlanič.

Za konec še možne reakcije k protislovenskim žalitvam. Odgovore na to dilemo je v eni od svojih oddaj zbral radijski Mladi val. Slišali smo odzive različnih skrajnosti, če smo prav razumeli, pa je obveljala v bistvu pot "pametnejšega, ki odneha", češ da je treba idiote izolirati, še posebej, če že poseže tudi pravica, v tem primeru športna.

HC

FIRENCE Državno tekmovanje v "overclocku"

Zmagovalec tudi dijak DITZ Vega iz Gorice

Eden največjih svetovnih proizvajalcev računalniških komponent Gi-

men uspeh. Dijaka sta postala državna prvaka in bosta aprila zastopala Italijo na evropskem

gabyte je organiziral 28. in 29. marca v Firencah državno tekmovalno v "overclocku". Skupina HARDWARE STATION OC TEAM, ki jo sestavljata Gianluca Pieri iz Brescie in Alex Skerlavaj,

prvenstvu v Pragi. Zanimivo je, da sta dijaka najmlajša tekmovalca v tej stroki v Italiji.

Tehnika "overclockinga" sestoji v povečanju frekvenc računalniškega procesorja in njegovo ohlajevanje s tekočim dušikom pri -198 °C. Več informacij o tem lahko dobite na spletni strani dijakov www.hwstation.net, ali si lahko podrobno v fotografiji s tekmovalne ogledate na spletni strani organizatorjev www.gooc.nexthardware.com.

Vsi na "Vegi" se veseli izjemnega uspeha in iskreno čestitajo dijaku Alexu Škerlavaju z željo, da bi se čim boljše odrezal na evropskem tekmovanju.

Profesorji DITZ Vega Gorica

dijak 5. razreda informatičnega oddelka industrijskega zavoda "J. Vega" iz Gorice, je dosegla izje-

Veselo Veliko noč
vam želita banki, ki se razlikujeta
in sta vedno na vaši strani.

